Tänast lehte 8 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“, Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—15. Kella 15-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseholdja ja Pika t. raamatukauplus; nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor; nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus. Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asuteva raamatukaupluse tel nr 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 6
Jimub 7 korda n
TELLIMISHINNA
1 kuu postiga 1 kroon 50 senti.
2 kuud „ 3 „ — „
3 kuud „ 3 „ 70 „
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 20 s.
Välismaale 4 kr. kuus.
1 kuu p
2 kuud
3 kuud
Üle 3 k
järgneva
Aad
Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 s teksti sees 15 senti ja tekstis teksti kirja laiuses. Kohaotsimise kuulutused kuni Kr
Kuulutuste koha valikut ei ki
Kuulutusi võetakse vasto lehe jooksvasse num laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Ne vastav postmark on lisat

Päewaleht

Nr. 325 Esmaspäewal, 29 nowembril 1937

KINO MODERN

Esietenduseks kõrgeväärtuslik laulusuu

MAAILMA SUURIM TENOR **Benjamino Gigli**

JA TA VEETLEV PARTNER **Geraldine Katt** (TUNTUD FILMIST „TÜTARLA

HOOAJA NAUDITAVAIMAS LAULUSUURFILMIS

„Tema Kõrguse laul

Kaastegelased: FERDINAND MARIAN, GINA FALKENBERG, FRITZ ODEMAR, GUSTAV WALDAU, HUBERT VON MEYERINCK, HERTHA VON HAGEN

REŽII: CARL HEINZ MARTIN
MUUSIKA: GIUSEPPE BECCE

SELLE FILMI VÕLU PEITUB LAU
MIS VANGISTAB KÕIKIDE SÜDA

Euroopa sõjaoht edasi lükatud

Diplomaatia peab wähendama rahwuswahelist temperatuuri. — Riigimeeste kohtamisele Londonis antakse suur tähtsus

London, 28. 11. (ETA) (Reuter) Hästiinformeeritud Briti ringkonnis antakse Inglise ja Parntsuse ministrite homsele kohtamisele suur tähtsus. Seletatakse, et Inglise ja Prantsuse riigimeeste kokkusaamine ei tähenda Briti poliitika fundamentaalsete põhimõtete muutmist. Samuti ei tähenda see Prantsuse poliitika muutmist, nagu Prantsuse-Wene pakti rewideerimisele wõtmist. Londonis awaldatakse rahuldust selle üle, et Berliinis saadakse aru Inglise ja Prantsuse riigimeeste kokkusaamise põhjusest. Kuna Suur-Britannia ei soowi mõjutada Berliin-Rooma telge, siis Saksamaa ei püüa muuta Prantsuse-Briti eriti sõbralikke suhteid. Edasi seletatakse, et Saksa walitsus ei ole esitanud mingisuguseid nõudmisi rahwahääletuse korraldamiseks Austrias ega Tschehhoslowakkia reshiimi muutmiseks.

Inglise ja Prantsuse ministrite kokkusaamisel arutatakse kindlasti asumaade küsimust. Briti walitsus tunnustab asumaade probleemi olemasolu, kuid ta konstateerib, et see küsimus ei puwita mitte ainult Suur-Britanniat, waid ka Prantsusmaad, Belgiat ja kolme Briti dominiooni. Inglise ja Prantsuse ministrite läbirääkimisil arutatakse samuti Hispaania seisukorda kui ka Kauge-Ida konflikti, kus seisukord on muutunud tõsiseks ja millest on otseselt huwitatud Suur-Britannia ja Prantsusmaa. Suur-Britannia eesmärgiks on tihedalt koos töötada Ühendriikidega. Kõigi Euroopa seisukord on raske, ei ole siiski karta otsest sõjaohtu. Küll see on aga siiski olemas, siis see on edasi lükatud. Seepärast diplomaatial on wõimalus wähendada rahwuswahelist temperatuuri, milleks wõib aidata kaasa ka Prantsuse ja Inglise riigimeeste eelseisew kokkusaamine. Neist läbirääkimistest wõtab osa ka lord Halifax, et anda lähewaid seletusi oma läbirääkimisist Berliinis.

Franco keelas laevaühenduse Valenciaga

Rünnatakse iga laewa, mis läheneb Valencia-Hispaania rannikule. — Relwad Prantsusmaalt?

Salamanca, 28. 11. (ETA) (DNB) Hispaania walitsuswastaste merewäejuhatus teatas rahwuswahelisele laewasõidule, et niiidsest peale keelatakse igasugune laewaühendus Valencia walitsuse blokeeritud ranniku sadamatega, kaasa arwatud Minorka saar. Hispaania walitsuswastaste merewäejuhatus peab neutraalseid laewasõidutsoone Valencia ja Barcelona ees likwideerituks ja ründab niiidsest peale iga laewa, mis peatub Valencia-Hispaania rannikul.

Salamanca, 28. 11. (ETA) (DNB) Walitsuswastaste wõimud teatawad, et 1. nowembrist saadik on saadetud Prantsusmaalt Valencia-Hispaaniasse 1251 wabatahtlikku. Sõjamaterjali on saadetud walitsuswägedele 2300 tonni. Peale selle on saadetud weel 200 weoautot ja suur hulk bensiini.

Pommid kaitseta linnale

Madrid, 28. 11. (ETA) (Havas) Walitsuswastaste lennukid on pommitanud täna Colmenar Viejo linna, mis asetseb Madridist 32 kilomeetrit põhjapool. Wiimaseil päewil walitsuswastaste lennukid on pommitanud kogu piirkonda, mis asetseb Madridist kagupool.

Colmenar Viejo pommitamise kohta walitsuswastaste poolt teatatakse täiendawalt, et sellest wõttis osa umbes 12 lennukit. Nad pildusid alla enam kui 100 mitmesuguse kaliibriga pommi. Sadakond maja häwis. Esimeste pommide mõju oli kohutaw, sest uulitsail oli liikumas palju inimesi. üks suurejõuline pomm, mis kukkus ühte warjendisse, tappis 32 inimest. Seni ei ole kindlaks tehtud ohwrite täpne arw, kuid wõib arwata, et umbes 50 inimest on saanud surma, kuna haawatute arw tõuseb üle 100.

Kaitseliidu üleriiklikud sõjalised wõistlused

Patrullwõistlustel esikohal Saaremaa, lahingwäljaõppe-wõistlustel. — Petseri malew wõitis lahingwäljaõppe wõistlustel

Pilte orienteerumiswõistlustelt. Üleal — wõitja Saaremaa pataljon, wajakult: R. Prank, A. Reinart, A. Pärtel, R. Heinlaid (malewa ejind.), ltn. A. Hendriko ja K. Ool. All — teiseks tulnud Tallinna meeskond, wajakult: L. Latt, L. Uibopuu, R. Kulgwere ja K. Kleinert.

Pühapäewal peeti üleriiklikud kaitseliidu patrullorienteerumiswõistlused Wiimsi ümbruskonnas. Wõistlejaid oli igast malewkonnast üks neljameheline patrullmeeskond — kokku 15 meeskonda.

Wõistlejate heast ettewalmistust ja oskusest andis tunnistust asjaolu, et wiieteistkümnest meeskonnast eksis õigelt teelt kõrwale waid üks.

Õhtul kogunesid wõistlejad Tallinna malewa saali, kus peastaabi ülem kol. Maide terwitas wõistlusest osawõtjaid ja kol. Balderi kaasabil jagas wõistlejaile auhindu.

Esimesele kohale tuli Saaremaa malewa patrull pealik Pärteli juhatusel 46 punktiga. Teisele kohale Tallinna malewa patrull pealik Lätti juhatusel samuti 46 punktiga ja kolmandale kohale Sakala malewa patrull 41 punktiga.

Esikohale tulnud patrull sai diplomi. Pealeselle kolmele esikohale tulnud patrullide liikmed said auhindadeks igaüks ilusa Soome kompassi.

Pühapäewal lõppesid kaitseliidu peastaabi korraldatud üleriiklikud malewate wahelised sõjalised wõistlused ühes lahinglaskmisega. Wõistlused wiidi läbi Waldekis ja kestsid 3 päewa — iga päew wõistles wiis malewat.

Wõistlustest wõttis osa igast malewast üks laskurjagu. Kokku oli osawõtjaid 15 jagu. Esimesele kohale tuli Petseri malewa jagu 459,16 punktiga, teisele kohale Harju malewa jagu 454,92 punktiga, kolmandale kohale Pärnumaa malewa jagu 440,2 punktiga ja neljandale kohale Tallinna malewa jagu 406,76 punktiga. Esikohale tulnud Petseri malewa jagu omandas kaitseliidu ülema poolt wäljapandud rändauhinna. Pealeselle said wiiele esikohale tulnud jaod audiplomid.

Kuuldusi Stalini haigusest

Tschehhi põllumeeste häälekandja „Wenkow“ teatab, et Moskwas liigub uuesti kuulduji Stalini raskest terwislikust seisukorrast. Kõneldakse, et Stalin kannatab ammugi maohaiguse all, mis waatamata arstide kõigile pingutustele, on wiimasel ajal halwenenud.

Atentaat Egiptuse peaministrile

Nahas-pascha jäi puutumata

Kairo, 28. 11. (ETA) (DNB) Täna pärast lõunat teostati atentaat Egiptuse peaministrile Nahas-paschale, kui ta oli sõitmas oma korterisse Heliopolises. Atentaadi teostaja laskis peaministri suunas rewolwrist kolm kuuli, mis ei ole aga õnneks märki tabanud. Peaminister on jäänud wigastusteta. Üks kuul on purustanud auto klaasi. Atentaadi teostaja on wangistatud. Kuuldub, et ta on ühe wastasrindliku organisatsiooni liige. Juurdlus on jatkumas.

Kairo, 29. 11. (ETA) Seoses atentaadiga peaminister Nahas paschale korraldati siin suuri meeleawaldusi. Suured rahwahulgad piirasid ümber wastasrinna juhtide majad. Samuti kogunesid suured rahwahulgad wastasrinna ajakirjanduse hoonete ette. Kuuldub, et atentaadi toimepanija olewat riigiametnik. Areteerimisel leiti tema taskutest weel kaks laetud püstolit.

Suri endine Rootsi peaminister

Stokholm, 28. 11. (ETA) (Havas) Siin suri endine Rootsi pea- ja rahaminister Felix Hamrin.

Munters Pariisist tagasi

Riia, 29. 11. (ETA) Wälisminister Munters koos abikaasaga saabus eile hommikul Pariisist tulles tagasi Riiga. Wakfalis olid ministrit terwitamas wälisministeeriumi kõrgemad ametnikud, Prantsuse saadik Tripier ja ajakirjanikud.

Prints-abikaasa sai wigastada

Amsterdam. 29. 11. (ETA) (Reuter) Kroonprintsess Juliana abikaasa prints Bernhard on täna hommikul saanud peast wigastada ühel autoõnnetusel Amsterdami lähedal.

Palestiinas jatkub terror

Jerusalem, 28. 11. (ETA) (DNB) Palestiinas on jatkumas terroristlikud aktid. Jerusalemas on plahwatanud kaks pommi, kusjuures on saanud haawata neli isikut. Nablusi piirkonnas on fooritatud mitu rünnakut politseijaamadele ja sõjawäepatrullidele. Haifas on tulistatud üht omnibust, mis oli tulwil juute. Haifas on politsei wangistanud wiis isikut, keda süüdistatakse kallaletungides juutidele. Jaffas on konfiskeeritud hulk kommunistlikke lendlehti.

Prantsuse protest Itaaliale

Pariis, 28. 11. (ETA) (Havas) Wälisministeeriumi peasekretär Leger käis eile Itaalia asjadeajaja Prunase juures, tõstes walju protesti Itaalia ajakirjanduse kampaania wastu ühenduses Prantsuse mereministri Campinchi kõnega. Edasi Leger awaldas imestust selle üle, et Itaalia ajakirjandus, mis on allutanud walitsuse kontrollile, jatkab kampaaniat Prantsusmaa mereminister on lükanud kategoorilisselt ümber Itaalia ajakirjanduse wäited. Ta toonitas, et niisugune kampaania wõib kahjustada mõlema maa suhteid. Lõpuks ta nõudis, et tehtaks lõpp sellele kampaaniale. Itaalia asjadeajaja, wõttes protesti wastu, lubas selle edasi saata oma walitsusele.

Teadaann

„Päevalehes“ kuul

Käesolevaga teatame, et alates 1. detsemb oleme lihtsustanud ja muutnud „Päevalehe tuste tariifi, võttes senise nelja hinnamäär tarvitusele kolm kuulutuste hinna

Teksti ees . . . 14 senti mm-veer
Tekstis . . . . 17 „ „
Teksti järel . . 6 „ „

kusjuures teksti järel oleva kuulutuse veeru 38 mm, mis vastab poolele veerule teksti ees

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-Ü

KINO MARS
Hospidali tän. 2-a.
WILLY FORSTI uusim looming, mis kõikjal
„ALLOT
Väärtuslik operett tulvil muusikat ning laulu, tust ja suurepärast sisu. Peaosis: ADOLF W LER, JENNI JUGO, HEINZ RÜHMANN
2) VÄRVIKULLANE LI

VEINI-, KOLONIAAL- ja DELIKATESSIKAUPLUS
A. KAMPUS
(end. V. Demin) Vene t. 1. tel. 43504
W. W. Demin'i KONSERVI-
wabriku saaduste müük suurel ja väikesel arvul.

Dallapè akordeone ja bajaane
soovitab suures valikus
ainuesindaja Eestis Joh. Mitt, Pikk 1, tel. 433-74

Edu seltskonnas
Ei ole veel hi
tantsi
VIINI VALS
ERATUNNI

Suurimad m
A. Pool
Eratu

Täna, esm
Tallinna Lav
tenn
Jugoslaavia
sõprusmaavõ
Pääsmed: isteko
Kr. 1.

Kuidas on siis lugu kirikuelu warjukülgedega?

Awaldame mõttewahetuse korras. Tuleme lähemail päewil käsitatud küsimuse juure weel tagasi. Toimetus.

Artiklis „Kirikuelu warjukülgi" „Päewalehe" 316. numbris K. Teder on awaldanud Eesti ewang. luteriusu kiriku kohta mitmeid seisukohti ja mõtteid, mis kutsuwad wastuwaidlemisele, kuigi otse alul tunnistatakse, et „wiimasel ajal kirik on muutunud silmapaistwaks teguriks meie ühiskondlikus elus". Kuid see paistwat tema arwates ainult wäliselt nii; seesmiselt elawat kirik üle suurt kriisi. Selle „kriisi" põhjust näeb K. T. nues „Kirikute ja usuühingute seaduses" ja põhimäärustes, millega on teostatud töepoolest mõningaid kaugeleulatuwaid ümberkorraldusi Eesti ewang. luteriusu kiriku organisatsiooni alal. Kuid mitte ometi niisugusel kujul, nagu kirjutab K. T., et „kirikujuhi wõimu on suurendatud maksimumini" ja „wähendatud koguduste õigusi miinimumini". On suur liialdus, kui wäidetakse, et koguduste õigusi on piiratud miinimumini, see tähendaks ju seda, et neil ei ole mingisugust õigust kaasa rääkida koguduselu juhtimises, nagu see oli wene ajal. Ometi teewad nad seda oma walitud organite, nõukogude, juhatuste koguduspäewade ja rewisjonikomisjonide kaudu. Kui iga-aastased täiskogud on kõrwale jäänud, siis ei ole nad minewikus õigustamist leidnud. Mis täiskogud need olid, kui näiteks koguduse nõukogu koosnes 30 liikmest ja täiskogu tegi oma otsuseid 15 või 20 osawõtjaga! Põhjused nende endist[illegible]iskogude wastu on weel wäga wärsked, et [illegible] niiid õigustama tulla. Niisama on wäär selenis, et kogudused ei saa wabalt walida endale õpetajat. Kui põhimõtetele järele walimisele tulewad kolm kandidaati, „kellele konsistoorium selleks piiskopi ettepanekul an annud tarwilise loa kandideerimiseks", siis nende kolme kandidaadi ülesseadmine sünnib ometi koguduse juhatuse soovi kohaselt (K. T. 3. p. II, § 8). Kas oli see endine kord elulisem, kus kõik soowijad wõisid kandideerida, ja selle järele algas sageli inetu kihutustöö, nagu näiteks see aset leidis Tartu Pauluse ning paljudes teisteski kogudustes! Juba endise walimise korra alusel mitmed kogudused ise asusid kahe-kolme kandidaadi ülesseadmise teele, et hoiduda kogudust lõhestawast kihutustööst (Haru-Jaani).

Kui töepoolest kirikuwalitsuse ja ka piiskopi õigusi on suurendatud uue kirikuseadusega, et neil juhtiw sõna on ütelda kirikuelu korraldamises ja nad korrale kutsuda wõiwad seal, kus see ilmtingimata on tarwiline; siis see on aidanud liikideerida Maarja-Magdaleena, Tõstamaa, Halliste, Tartu-Pauluse ja mitmete teiste koguguste seesmisi raskusi, kui mitte ütelda tülisid, et neist lõhestatud kogudustest on nagu ülesöö jälle saanud ejujõulised kogudused Eesti ewang. luteriusu terwiklikus kirikus. Mis puutub Rakwere Kolmainu kogudusse, siis liikideerib konsistoorium ka siin praegu endise-aja pärandust, see peaks hästi ka K. T. teada olema. Praegused „käärimised" selles koguduses ei ole mitte uue korra süü, waid endise-aja patt.

On olukordi ja aegu, kus ei saa elujõulisena püsida see lai „demokraatlik printsiip", mida nõuab K. T., waid kus tuleb tegutseda kindlakäeliselt kaswatawalt. Ja kui kolme aasta eest kõiksal kirjutati ja kõneldi, et meie kirik on laostatud ning seisab kuristiku-äärel, mida küll teatud ringkonnis suure heameelega nähti ja weelgi nähakse, siis tänu Jumalale oleme niiid sellest suurest hädaohust jagu saanud. Samal ajal on meie kiriku ülemkarjane korduwalt rõhutanud, ka ajakirjanikele antud intuajamistes, et üksi seadus ja seadlus ei ole igawene, ja kui tegelik elu nõuab ümbertöötamist ja laseb seda teha, siis see ka sünnib.

Kogudused ja kirikurahwa laialised ringkonnad on küll hästi pooldawalt hinnanud ettewõetud samme kirikuelu terwendamiseks, ja seepärast wõin weendunult öelda, et ei ole õige, kui K. T. wäidab, et meie kirik elab „seesmiselt paliu suuremat kriisi kui meie riikliku iseseiswuse algpäewil". Ta seletab, et liikmemaksud laekuwad paremini, kartuset langeda kogudusliikmete hulgast wälja, wõi kartuset politseilise sundnõudmise ees, mida seni üldse weel ei ole kuskil tarwitatud, ja et waimulike talituste sagenemine olewat tingitud „pidulikuefekti" wajadusest ja sellest, et „usulised kombed näiwad nüüd kuuluwat seltskonna heade kommete hulka". Olgu see siis nii, sest esimesel juhul wõib oletada mingisugust surwet maksudemaksmises, kuigi uue korra alusel kedagi ei saa maha kustutada kogudusliikmete nimekirjast maksuwõlgade pärast, küll oli see enne wõimalik ja seda ka tehti paljudes kogudustes (Tall Püha-Waimu, Jõhwi, Kose, Jüri jne.). Aga millega seletada seda, et enne 1934. aastat kiriku seesmiste segaduste ajal kirikust eemale jäänud liikmed niiid kogudustesse tagasi tulewad, näiteks 1935. a. ümmarguselt 20.000 ja 1936. a. 10.706, ja see protsess jätkub ka käesolewal aastal. Ega neid ometi mingi kartus sunni. 1936. a. on wikaarkondades armastusannetused suurenenud — põhja-wikaarkonnas kr. 54.956,10-lt kr. 68.777,07-le, lääne-wikaarkonnas on annetatud rohkem kr. 4125,38 jne. Ehitatakse uusi kirikuid ja palwelaid wabatahtlike annetuste teel (Tallinna Peeteli, Rakwere, palwela Jüris jne.). On kaswanud kiriklik laste- ja noorsootöö; Tallinnas on näiteks tõusnud piihapäewakooli laste arw 50 protsent wõrra. Misjonitöö, kirikumuusika jne. osutawad tõusu, on loodud ühendusi wälis-eestlaste kogudustega; siirdumised lahkuludesse on wähenenud ja samal ajal on mitmel pool kaswanud sealt tagasitulijate arw wõrreldes eelmiste aastatega. Palju elawamalt wõetakse osa jumalateenistustest nii linnades kui ka maal. Wiiks liig pikale esitada siinkohal üksikasjalisi arwe, neid wõib asjast huwitatu leida 1936. a. kiriku-aruandest, mis trükis on ilmunud. Kas see kõik oleks wõimalik, kui kirik elaks üle raskest kriisiaega, ja „käärimine walitseb isegi meie kirikuõpetajate laialdastes ringides", nagu piiiab seda sõnaliselt näidata K. T.? Usun, küll mitte. Muidugi ollakse selle edu juures hästi teadlik, et palju on weel raskusi ja puudusi, aga neid ei wõideta mitte wildakate seletuste, waid pideva ja kawakindla töö abil.

Lõppeks lubatagu minul peatuda weel peapiiskopkonna küsimuse juures, mille moodustamise wajadust K. T. ei poolda. Kuidas on siis sellega õieti lugu? 1935. a. kirikukogul tõsteti see küsimus üles ja wõeti otsus wastu, et konsistooriumil tuleb esitada wastaw kawa järgmisele kirikukogule. Konsistoorium täitis oma ülesande, ja kirikukogu ülesanne on seda wastu wõtta sel kujul, et ta wõiks olla tõesti eluline. Mitte piiskoppide arwus ei seisa peaküsimus, mida K. T. nii wäga esile tõstab, waid selles, et kiriku juhtkond koosneks mitmest isikust, kes kannawad täit wastutust Jumala ja meie kiriku ees. K. T. küsib: „Kuidas tuli toime oma ülesannetega eelmine piiskop, kellel polnud abiks piiskoplikke wikaare, waid üksnes praostid?" ega taha ometi aru saada, et kui tööpõld on kaswanud, ja see on nii, siis on waja ka uusi töötegijaid, nii reamehi kui ka neid, kes kannawad juhi wastutust. Nii on see sõjawäes, riigiasutustes, igasugustes käitistes ja ka kirikus. Kui omal ajal Pärnus näiteks hakati asutama Eliisabeti koguduse juure teist pihtkonda, siis seletati, et wana õpetaja tuleb üksi wäga hästi toime. Niiid on kaks õpetajat: ametis, kolmandana töötab weel noorsoo-õpetaja, ja ometi on kõigil rohkem tööd kui nad suudawad seda teha. Niisuguseid näiteid wõiks palju tuua.

Kui kirikukogule esitatud kawas on loetletud: piiskop, piiskopid, wikaarpiiskopid, piiskoplikud wikaarid jne., siis on seega piiitud ette näha mitmesuguseid wõimalusi ja liikuwust, aga mitte midagi muud. Ja seepärast tuleb täiel määral tagasi tõrjuda meie kiriku wõrdlemine Põhja-Lääne armeega.

Kui minu eelpooltoodud selgitawad read kaasa aitawad õiglase kirikusse suhtumise ja tema ning ta laialise wastutusrikka töö eraiooleku hindamise tekkimisele neis ringkondades, kes mingipärast suhtuwad meie kirikusse umbusuga, siis on see jälle samm edasi wastutusrikkas rahwakiriku raskes ülesehitamistöös.

J. Annwer.

Ülikool, haritlaskond ja rahwalähedus

Prof. H. Kruusi tähelepanuwääriw kõne Tartus EWL-u aktusel

„Rinnete" kahjustav mõju ja nende kõrvaldamise eeldu

Üliõpilasseltside Wilistlaskogude Liidu 5-aastase tegewuse tähistamiseks ja Eesti Üliõpilasseltsiide Liidu loomise ning esimese tegewusaasta märkimiseks toimus pühapäewal nende mõlema liidu ühise pere kokkutulek Tartus. Pidulikud jõundmised algasid kell 13 aktusega „Wanemuises" ja lõppesid kell 21 balliga sealsamas. Aktusele oli kogunenud mõlema liidu ühist peret nii palju, et ruumid olid publikust tulwil. Aktus algas awamänguga EÜS-i orkestrilt Ed. Tubina juhatusel, misjärele awasõnad lausus Üliõpilasseltsiide Wilistlaskogude Liidu (ÜWL-i) esimees R. Rägo.

Esimees oma awakõnes märkis, et intelligentsi ei saa meie nagu nõlawitsaga maast tõsta, waid see peab kaswama põlwede kestes. Et püüda teiste kultuurrahwaste keskel ühewäärseteena, tuleb meie intelligentsil teha plaanikindlat tööd ja saawutada kiiremat elutempot. Enamik meie aktiiwsest akadeemilisest intelligentsist on organiseerunud intlimorganisatsioonidesse. Sel organiseerumisel on suured ülesanded, kui neid tõsiselt wõetakse. Ülikool annab küll eriharidust, kuid kaswatustöö jääb teostada intiimorganisatsioonidele. See kaswatustöö ei ole praegusel ajal aga wähema wäärtusega kui üliõpilase otsene õpe.

Meie kultuuri seisukohalt on ülekohus kui tahta ja ütelda, et üliõpilane peab tegelema ainult oma erialaga.

Kui meie tahame oma kultuuritasist taset edasi viia, siis peame ne juhtima tähelepanu üldharidusliikule küljele, n.-ö. maailmawaate kaswatamisele.

Lõppeks ÜWL-i esimees rõhutas, et ÜWL ei taha muutuda mingisuguseks poliitiliseks parteiks, olgugi et teda seowad demokratismi ideed. Samuti ei taha ta olla mingiks wõitlusorganisatsiooniks kaaswilistaste wastu korporatsioonidest. Samuti ei taha ta olla ainult mingiks ajawiiteklubiks ega taotella oma liikmete kohakuulamise ja hankimise ülesandeid, waid ta tahab olla ja jääda kultuurkoondiseks.

Pärast awakõnet ajus kestwate kiiduawalduste jaatel kõnetooli prof. H. Kruus, et pidada pidukõnet teemal: „Akadeemiline haritlaskond ja rahwalähedus". Kõneleja ütles oma kõnes kokkuwõttes muuseas järgmist:

Rahwalähedus! See hüüdsõna oma kõige awaramas tõlgenduses pole üksi ülikooli immatrikulatsioonil ja teistel pidulikel aktustel korduw juhtlause, waid ta tahab olla lakkamatult wiljastawaks elemendiks kogu selle suure asutuse, kõigi tema rohkearwuliste criosade, tema õpilaste ja õpetajate elu- ja töömentalitedis. Ja teisti see ei saaks ega tohiks olla meie wanemas kõrgemas õppe- ja teadusasutuses, mis on tekkinud kõige tihedamas seoses meie rahwa poliitilise unestisiinuiga, tema riikliku iseseiswuse eest peetud wõitluste raskemail päewil, ja milles wiljeldatawat teadust ja õppetöö on algusest peale hinnatud meie ühiskonna eluwõitluse relwana ning sellele wastawalt on püütud neid ka arendada.

Kas oleme seda ka suutnud küllaldaselt rahuldawalt rakendada tegelikus elus? Piirdume siinkohal ainult akadeemilise haritlaskonnaga. Meie waatewälti aga kujuneb selleski haritlaskonna osas täiesti ülenähtamatuks. Ulatub ju Tartu ülikooli matrikliraamatusse seni sisse-kantute arw ligemale 16.600-le, kellest kursuse lõpetanutena on lahkunud üle 5000, kuna siin weel praegu seisab nimekirjas ligemale 3000 üliõpilast.

Noore akadeemilise haritlase kujunemisele peaksime pikn heitma kõigepealt tema arenemise kolmes faasis, milleks oleks ülikooli astumisele eelnew ajastu, üliõpilaspõlw ja ülikoolis õppimisele järgnew ellurakendumise aeg.

Ülikooli astuw noorus on nüüdsel ajal tawaliselt 18—20-aastane. Koguna on see noorte üliõpilaste mass loomulik kajastus meie ühiskonnast ja selles walitsewaist olukordadest. Igal juhul on aga kõigi nende noorukite waimulaadis ja ellusuhtumises juba wägagi palju kujunenud semise kodu, kooli ja lähema ümbruse mõjul. Eranditi wälja arwatud, ei helgi neist enamiku waimses palges siiski mitte domineeriwalt häid celdusi rahwalähedaks kujunemiseks, mõtlemiseks ja töörs. Tahaksin rõhutada siin ainult kaht nähtust, mille kaudu ülikooliaastatele eelnew periood meie noorune senises kujunemises istutab pärastisse akadeemilisse haritlasse nagu olulised algeod rahwast kaugenemiseks.

Esimene wäga lewinud nähtus on, et

meie kodud pole küllalt suutnud wõita endale oma ülikooli saadetud noorukite südameid, pole jõudnud küllaldaselt tõusta oma wäljasaadetud wõsude tundelisseks osaks ja suutnud neis kaswatada wajalisel määral tänu- ja kohusemeelt oma kojujäänud wanemate ja wendade-õdede wastu.

Siin meie kodud on omawiisi ühepoolsed õnnetud armastajad, kes ei oma wajalikus ulatuses tagasituksuwat külgetõmbejõudu. Selle nähtuse põhjused näiwad olewat õige keerukad, selle tagajärjeks aga on, et sellise waimulaadiga noorus juba enne ülikooli-aastaid on kaotanud ühe keskse tähtsusega tugipunkti rahwalähedases suunas kujunemiseks ja tegutsemiseks.

Teine nähtus, millega meie kodu istutab rahwast kaugenemise eo meie tulewase haritlase südamesse, on meie ühiskonnas nii sügawalt ja

laialt lewinud eripärane waade kõrgema haridusele funktsioonile,

selle omaja isiklikult seisukohalt. Kõrgem haridus on ikka meie loendamatute kodude silmis wahendiks, mille kaudu ülikooli saadetaw noorus peab kord jõudma „kõrgemale elule", „puhtamale tööle" jne. Selle waate püsimine meie ainelisel kehwas, füüsilisse töösse wäärilt suhtuwas ja kõrgema hariduse funktsiooni ülehindawas ühiskonnas on ju küll mitmeti arusaadaw, aga ta ei ole enam ammugi füüsilisel õigustatud. Selline kodus nakatatud mentaliteet on noorele kujunewale haritlasele wäga ohtlik algidu, millel on kaldunud areneda lihtlabaseks karjäärismiks, mis aga igal juhul sallutab teda eemale just kodust, sellest rahwa põhilisest algrakust. See arengu- ja tegutsemisstuud pole aga tee rahwa poole, waid temast eemalewiiw rada.

Nii näeme, et ülikooli astuw noorus toob juba oma arengu eelmisest astmest eusega kaasa õige mõjuka kallaku rahwast kaugenemise suunas. Kuidas toimub niiid tema kujunemine ses suhtes üliõpilaspõlwes?

Nagu meie ülikool on nii teaduse- kui õppeasutus, nõuda on ka tema õpejõud üheaegselt uurijad ja õpetajad. Õpetajana ta haseerub oma teadmiste materjaalses osas üheltpoolt wastawa teadusliku kirjanduse ülderuditsioonil, teisest küljest aga oma isiklikude eriuurimuste alusel. Kui selle eriuurimusliku töö puhul, millele tulemusi esitatakse ka üliõpilastele, ongi hakanud kõrma rahulolematuid hääli: meie teaduslik uurimine olenewat eluwõõra, rahwast kaugenemise kallakuga.

Tahaksin siinkohal ütelda mõne sõna Eesti ülikooli teadusliku töö üldiseit wa imust. Eesti ülikoolile määratud laialised ja selged eluteenuwad eesmärgid, tema suhteline noorus, tema õppepersonaalis traditsioonilise, wanemate ülikoolide juhul nii palju kurdetud kastiwaimu puudumine jne., see kõik on soodustanud temas arendatud teadusele elu wõõrkust. Ülesannete rohkus, sellest tingitud kiire töötempo, teisest küljest ainelisele wahendite wähesus ja muudki põhjused pole meie teadusel wõimaldanud weel kaugeltki kõigi eluliste ülesannete lahendamist, koguni nende kõigi kallale asumisti. Kuid ometi pole see weel argument meie teaduse siidistamiseks tema rahwalähedate ülesannete ignoreerimises.

Ülduiselt on õppekorraldus meie teaduskondades rajatud elulähedasele alusele. On rõhutatult seatud sihiks arendada üliõpilasis isetegewust ja juhtida neid iseseiswale aktiiwsele mõtlemisele ning tegutsemisele nii oma erialaises kui ka üldises arengus.

Olles weendunud, et ülikooli rahwalähedus nii tema teaduse üldises waimus kui ka õppeainete sisus ja õppekorralduses pole üksi ideoloogiline, waid ta praktiiskreaalne, ei tähenda aga selle rõhutamine weel sugugi eusega rahul olewa kwietismi propageerimist.

Ülikooli kui õppeasutuse kõrwal on meie

üliõpilase tugewaks mõjustajaks tema seltskondlik intiimelu.

Selles osas, kui wäljapoole õpinguid kuuluwal alal, meie ülikool teatawasti jätab üliõpilase omaette. See nähtus, millega on seotud mitmedki pahed, pole kuidagi meie ülikooli eripärasus, waid on enam-wähem tawaline kogu Euroopa uueaegseis kõrgemais õppeasutusis. Wäljaspool õpinguid omaette jäetud üliõpilaste tähtsamaiks kaswatusasutusteks on meil saanud üliõpilasorganisatsioonid. Nende puhul ongi siis olnud õige sagedasti ja terawaid sõnawõtte, milles on neid süüdistatud, et nad ei olewat suutnud küllaldaselt hoolitseda oma liikmete sotsiaalse, rahwalähedust taotlewa waimsuse kaswatuse eest. Kui me otsustaksime oma üliõpilasorganisatsioonide rahwaläheduse mentaliteedi üle nende põhikirjade ja pidulikkude aktuste järgi, wõiks meil jääda muje, nagu oleksid seal asjad enam-wähem korras. Kuid tundes tegelikult neid organisatsioone, wõime peagi weenduda, et siin

aktiiwse rahwalähedusse mentaliteedi kaswatamise alal pole suudetud saawutada wajalikku.

Ja siin ongi meie üliõpilase kaswatuse üks raskemaid ja walusamaid probleeme. Selle wäitega me ei taha kuidagi jagada meie üliõpilasorganisatsioonidele osaks saanud rohkearwulisi ettekaiteid. Olen wõinud heita pilku suure hulga üliõpilasorganisatsioonide ellu ja tegewusse ning pean konstateerima, et need on üldiselt asutused, mis täidawad tähtsaid pedagoogilisi funktsioone akadeemilise noorharitlase iseloomu, enesediistsiplüini, i[illegible] tellekti, estetitilise meele, tööwõistluse waimu, esinemi[illegible] oskuse kaswatuse ning seltskondliku elu tarwete rah[illegible] damise alal. Kuid hoolimata sellest tunnustusest ei s[illegible] me ometi silmi kinni pigistada rahwalähedase wai[illegible] puudumise suhtes meie üliõpilastes, mis puhul omaja[illegible] wastutunst langeb ka nendele organisatsioonidele.

Kõigepealt on saanud juba üldiselt tuntud tõsiasja[illegible] meie üliõpilaste

nõrk ja õige pealiskaudne ning passiiwne huwi me[illegible] rahwa elu suurpoliitiliste ja ideoloogiliste küs[illegible] muste wastu.

Enamik üliõpilasorganisatsioone on püüdnud seda ap[illegible] litismi kõigiti soodustada ja süwendada. „Meie ei t[illegible] poliitikat!" on saanud paljude hüüdlauseks. Sellist ap[illegible] litismi meie üliõpilaskonnas on mõnigi kord koguni p[illegible] liitiliste inimeste poolt kiidetud. Minu arwates ki[illegible] täiesti ekslikult. Muidugi ei tule ei ülikooli ega üliõp[illegible] laskonda pidada poliitikategemise paigaks.

See tähendab ikkagi esmajoones akadeemilises har[illegible] lases poliitiliste probleemide suhtes orienteerumisoskus[illegible] teadlikkuse ja otsimise waimu, seega kõigepealt p o l i i t[illegible] l i s e m ö t l e m i s e k a s w a t a m i s t. Meie ei [illegible] ju küll ülikooli otseste ülesannete hulka arwata poliitil[illegible] juhtkonna kaswatamist, kuigi siit läbikäinute hulgast t[illegible] leb nii mõnelgi tulewikus asuda rahwajuhi kohale. A[illegible] peaasi on ometi meie tulewase haritlaskonna poliitili[illegible] kaswatamine, mille kõigil liikmetel on demokraatlik[illegible] riigikorras ülesandeks ja kohustuseks kaasa töötada [illegible] kaasa otsustada meie rahwaelu ühistes päewküsimu[illegible] tes. Poliitika on rahwaelu kõige aktiiwsem ja põnew[illegible] tuikfoon. Ja see, kes oma mõtte- ja tundemaailm[illegible] wälja ülittab selle soone, see pöördub kõrwale ka rahw[illegible] elu tähtsamast ringwoolust, seega ka rahwalähedusest.

Teine nähtus, mis meie akadeemilise noorharit[illegible] juures meie rahwast kaugenemise suunas ikka enam [illegible] enam mõjule tõuseb, on tema

huwide kitsenemine ainult oma eriala raamides.

See spetsialiseerumine ei tohi juuneda inimwaimu k[illegible] seldawaks arenguteeks.

Kolmas sümptoom, mis samuti ei õnnele meie no[illegible] haritlase rahwalähedusest kallakust tuulub tema n[illegible] r a h w a g a a r g i e l u l i s e s u h t l e m i s e a l a[illegible] Nii ei oma meie külast pärit olew üliõpilane õping[illegible] wabal ajal suuremat sisetungi tagasi maale, samuti [illegible] mitte aktiiwsemat taset kohalikes kultuurüritusis ka [illegible] tõmbamiseks.

Seoses üliõpilasorganisatsioonide ülesannetega n[illegible] akadeemilise noorharitlase rahwalähedaseks kaswatan[illegible] alal wäärib käsitelu ka nende organisatsioonidewahel [illegible] suhetes eriti wiimaseil aastail ikka

teraiwamaks kujunewate „rinnete" küsimus.

Üksi meie akadeemilise haritlaskonna organisatsioo[illegible] omawaheliste suhete tähelepanelik waatleja ei saa j[illegible] märkamata nende rinnete äärelult kahjustawat m[illegible] n.-ö. sotsiaalseit demoraliseerimisel. On ammu ü[illegible] aeg sellele ohtlikule kallakule meie haritlaskonna ja üt[illegible] konna elus kõige mõjukamalt wastu hakata ja wõide[illegible] See on meie kõikide ühiskiisimus. See nõuab ka o b j [illegible] t i i w s e t e e l b u s t e l o o m i s t m e i e r i i g i h [illegible] d u s a p a r a a d i ü m b e r k u j u n d a m i s e k[illegible] d u. Sellele kohustab meid ka Eesti akadeemilise ha[illegible] lase elulähedaseks kaswatamise ideaal.

Eelmainitud kolmanda faasi puhul meie noorharit[illegible] kujundamises ja nimelt tema ülikoolis õppimisele jõ[illegible] newa ellurakendamisajastu suhtes tuleks siinkohal riim[illegible] ainult üht põhinäitust ja nimelt seda, et sel elujär[illegible] meie noorharitlane, kes tawaliselt tuleb lehwast ko[illegible] ilma suurema ainelise kaasawarata ja on suunitud ü[illegible] selt leppima õige kitsaste majanduslike wõimalust[illegible] asetub olukorda, mis haarab teda liig tugewasti [illegible] maise elustandardi eest hoolitsemisele. Wõluwad eel[illegible] jud meie tõusiklikust ühiskonnast ja ka põhjendatud [illegible] gawuste ja seltskondlike tarwete rahuldamise wajadu[illegible] tõuswad nõudlused tõukawad teda ikka enam ja e[illegible] sellesuunalisele tegutsemisele. Siin juhtubki siis nii [illegible] geli, et selliselt edasirühtiw haritlane kaotab nii oma i[illegible] kui ka teisedki alged oma rahwalähedase mentalit[illegible] arenguks.

Peale prof. H. Kruusi kõnet Eesti Üliõpil[illegible] seltside Liidu esimees H. M a r k märkis neid p[illegible] jusi, mis üliõpilasseltsi on wiinud ühte, ja rõ[illegible] tas, et üliõpilasseltsid jääwad truuks oma senis[illegible] põhimõtetele ja ideaalidele ja käiwad nende jä[illegible] f i r g e l t, p a i n d u m a t u l t j a m u r d m [illegible] t u l t.

Aktuse lõpetas ÜWL-u abiesimees dr. K. Ka[illegible] lugedes ühtlasi ette kirjateel saabunud terwitu[illegible] Aktus lõppes hümniga.

Õhtul oli ball, millest samuti rohkel arw[illegible] üliõpilasseltside perre kuuluwaid wilistlasi ja ka[illegible] wõitlejaid osa wõttis.

Ingilise ja kodumaa
ülikonna- ja mantliriideid
soovitab
A-s. „OSA", Estonia all 11

Pierre Frondaie'
armastusromaan
Saatuslik eksitus

26

Oswill nägi, kuulis kõike seda. Boissy-d'Anglas' tänawa nurgal, wana „Epatant'i" ees, ta tegi trotuaaril paar tantsusammu...

Mehele jäi weel põgenemiswõimalus, mis oli parem kui teotus. Kuid ei: ei minda minema, kui ei olda kelm, kui kompromiteeritud naine lahutub. Seda wõib ju, kuid milline põlgus naises, milline wiha ja milline hämmastus! Oswill oli rahulik: Dewalter oli lõksus. Ta kõneleb.

Ja siis? Kas ei wõinud Stéphane hüüda Dewalterile: „Mis sest?" Ja sõistada talle: „Armastan sind siiski..." Oh! oh!... Mõtelda? Kui oled wiiskümmend korda miljonär, nagu Stéphane Coulevaï, saada teada, et keegi waene annab end rikkana wälja, et läheneda, et end armastama panna, et skandaali sünnitada... see annab siiski põhjust mõtiskeluks! Wõib küll olla awara wäimuga, kuid ei saa end takistada mõtlemast, nagu ütleb rahwas... Ja siis on olemas homne päew! Ja homne päew armastuses, seep see tähtis ongi...

Oswill hõiskas ikka enam ja enam: ta oli hästi mänginud! Ta astus „Maxim'i" juure sisse. See lõbuhull paik näis sel õhtul nagu tema jaoks loodud. Ta märkas Deléone'i ja Florinette Soinsoin'i. Wiimane näis mehaanilise nukuna ja ta meeldiw nägu kadus mingi alla. Ta oli moes. Teda waadeldi ja Deléone oli wõlutud. Oswill läks istus nende juure.

— Lähen lahku, lausus ta. Mu naine abiellub teie sõbraga. Me oleme kõik kolm waimustatud.

Ta jõi. Deléone ei teadnud mis wastata, ent uudis rõõmustas teda. Ta põles tahtmisest küsitleda Oswilli, kuid ta ei julgenud enam, sest Oswill, silm tardunud ja korraga imeliku näoga, oli hakanud wilistama nagu cow-boy. Ta näis peru ning kauge. Preili Soinsoin waatles teda imestusega. Ta küsis:

— Millele ta mõtleb?...

Oswill mõtles lihtsalt, et kusagil wärskemal maal kui Pariisis, ta oleks wõtnud laual wedelewa juustunoa ja oleks selle rahuldustundega istutanud oma naabri rinda, õpetuseks, et ta edaspidi enam ei tooks Biarritzi isikuid, kelle sihtkohaks on Bamako.

Ta hakkas uuesti kannatama.

Ta läks minema.

Järgmisel päewal, kõndides jala Champs-Elysées'd mööda alla, ta nägi Stéphane'i ja Dewalterit autos ülespoole sõitwat. Nad näisid õnnelikud. Ta järeldas sellest, et Dewalter polnud weel rääkinud. Kuid Oswill tuli oma adwokaadi juurest; protsess oli liikuma pandud. Ta naeratas, kindel oma hoobile.

Selle päewa pealeõunal lady Oswill kohtas Pascaline Rareteyre'i „Martial ja Armand'i" juures, Vendôme'i platsil, selles suures riiete-salongis, kus, nagu kõneldi, preili Eugénie de Montijo esitleti sellele, kes pidi tast tegema keisrinna. Ameeriklased jooksid tormi uutele modellidele ja mannekeenid sammusid üksteise järele ühesuguste liigutustega. Enamjagu neist naistest olid ilusad ja hästi walitud. Lihtsalt riietatud juhatajanna keerles oma toredate klientide ümber; ta juhtis neid hea prantsuse maitsega ja tellimised ei lakanud. Stéphane otsustas, et soowib wiis kleitt ülehomseks. Ta täpsustas, et lahkub Pariisist. Kuna mindi kangaid tooma, ta teatas oma sõbrannale Oswilli pakutud lahutusest ja lõbust, mis ta sest tundis.

— Olen talle tänulik... lausus ta üllalt. Oswill sai aru, et mul on õigus saatuse wastutasule ja mele armastuse ees ta taganeb aupaklikult. Millised ka ei oleks ta mõõdunud eksitused, andestan talle need niiidsest peale. Ta awab mu wangla.

— Dewalter, mis mõtleb tema? küsis Pascaline.

— Tema rõõm wõrdub minu omale, wastas Stéphane. Ma ei saa sulle seletada ta wõrratut hinge; Oswill ja mina otsustasime üksmeelselt kiirelt toimida. Enne kolme kuud olen waba. Seadus kohustab mind siis teatud tähtajale. Mis sest! Georges ja mina läheme reisile. Sa kuulsid, et sõidan kahe päewa pärast.

— Kuhu te lähete?

Stéphane raputas naerdes pead:

— Kujutle, ma ei tea seda.

— Kuidas?

— Ei tõesti, ma ei tea midagi. Georges ütles mulle eile: toiming, mis hoidis teda Pariisis kinni, jõudis lõpule. Ta wõib lahkuda, millal soowib ja mulle meeldib, et see nõnda on. Tegin kawatsusi Rooma sõiduks. Georges wäidab, et aastaaeg pole soodus. Kõnelesin Kairost. Georges näib mõtlewat, et on parem kui mitte liiga kaugel ei wiibita protsessi ajal. Wõib-olla siis Palermo? Wõi Sankt-Moritz?...

— Sa teed juba kõik, mis ta tahab, sõitles Pascaline armsalt.

— See on wastastikune, kostis armastatu uhke rõõmuga.

Oma sõbranna abil lõpetas Stéphane riide waliku. Koos läksid nad alla ja läbisid Vendôme'i platsi kuni Ritzini. Nad leidsid Georges'i hallist. Pascaline konstateeris, sellest sõnagi lausumata, et Georges oli kõhnenenud, et ta suured, nii selged silmad olid auku wajunud ja wõib-olla tumenenud. Kuid ta imetles Georges'i peent käitumist ja tumma jumaldamist, millega ta wõttis wastu Stéphane'i. Stéphane hoidis proua Rareteyre'i tagasi:

— Minge mõlemad teed jooma, lausus ta. Sa oled esimene, kes saab teada kuhu me sõidame ja ainuke; niiidsest peale, kuna oleme wabad, oleme otsustanud end peita.

Ta lisandas Dewalteri jaoks:

— Georges, meil tuleb otsustada. Teadkem weerand tunni pärast, kuhu me sõidame.

Kui tee oli serweeritud Stéphane'i ruumides, käsitlesid nad seda küsimust. Dewalter waidles osawalt Palermo ja Sankt-Moritzi wastu. Tal oli idee, mida ta ei wäljendanud; wiia Stéphane tagasi ta wanasse kodusse Oloron'i. Ta taotles seda kõigest jõust, warjates seda hoolega. Tema kohtumisest saadik Oswilliga, poleks keegi wõinud öelda, mis ta mõtles. Terawmeelne waatleja oleks märganud ta tahet olla alati ja kõigis üksikasjus peremees enda üle ja kinnine.

— Mul on mõte, ütles Pascaline. Te otsite ilusat üksildust, õnnelikku maapagu ja talw on käes... Minge minu kodukohta. Seal elate teineteisest.

Georges wõpatas ja nii wäga kui ta piiidiski mitte midagi wäljendada, tal oli himu hüüda: jah. Talle meenus, et proua Rareteyre oli siindinud Arcachon'is, see oli — wõi peagu — teel Pariisi ja Oloron'i wahel.

— See pole halb nõu, lausus Stéphane. Me oleksime seal hästi warjatud.

Lapsena oli teda mitmel puhul wiidud sellesse maakonda. Stéphane tundis ta pisut pühalikku wõluwust, rahulikku harmooniat ja ta teadis, et seal elatakse wabaduses. Dewalter ei käinud enam peale, kuid kogu ta hing ihkas seda. Karmi tahtejõuga ta juhtis lady Oswilli ta kodukoha poole.

Pascaline aitas süütult kaasa:

— Tulen teid waatama, lausus ta. Te kannatate wälja ühe päewa kestes sõpruse sealwiibimist, hirmsad armastajad, kes te olete.

Dewalter waatles Stéphane'i.

— Kuis on, küsitles Stéphane, kas tahate?

Dewalter wastas:

— Jah.

Ja Dewalter lisandas isegi:

— Alla minnes anname käsu u[illegible] ojale.

— Näed ja, Pascaline, ütles Stéphane naerdes, kuulutasin sulle, et oled esimene, kes saab meie peidukoha teada.

Oma õnnes oli Stéphane üksköikne, k[illegible] ta seda naudib. Ta kõneles muist asjust. D[illegible] walter ei awaldanud midagi, kuid talle nä[illegible] et tal lasub juba wähem raske koorem. Ta m[illegible] les, et eesmärgi saawutamiseks tuleb kõigepe[illegible] sammuda selle suunas.

21.

Kaks päewa hiljem lahkus Dewalter Pa[illegible] siist. Juba kolmandat korda kahe kuu kestes läbis Orsay' kai jaama. Esimesel ärasõidul ta uskunud, et lahkub õige kauaks ajaks, a[illegible] taiks ja aastaiks. Teisel korral oli ta tormam[illegible] rongi, mis wiis ta armastatu minema. Tõ[illegible] sõitis ta koos Stéphane'iga minema õnne[illegible] kus näiwuses. Kuid ta teadis, et ta ei tule en[illegible] tagasi. Otsus, mis ta oli teinud, muutis ki[illegible] laks ta lõpliku maapao. Ta oli otsustanud [illegible] kustutada waatepiirilt, nagu need udud, m[illegible] hajutab korraga taewas ja mille põgusad w[illegible] mid ei koostu enam teist korda. Ta oli mõistn[illegible] et ta ei wõinud enam piisida, kui ta ei tahtn[illegible] kannatada talumatut häbi, et tal tuli kadu[illegible] teise ümbrusse, ja et seda tuli teha wiibimat[illegible] Jäi waid teada, kuidas ta teostab oma kadum[illegible]

Montnormand oli pidanud sõna. Eelm[illegible] päewal oli ta läkitanud tšeki kahekümn[illegible] tuhandele frangile, mida saatis lihtne ning l[illegible] kiri. See tuletas meele tõotust ära sõita. Ge[illegible] ges, kes hakkas aga juba blaseeruma ja [illegible] paljude meeleliigutuste tõttu kõwenema, oli n[illegible] nud oma wiimsed pisarad seda lugedes. Kin[illegible] niiidsest peale, et ta maksab tagasi selle te[illegible] päästmiseks määratud raha, ta oli realiseerin[illegible] tšeki. Uhtlasi oli ta rahaga, mis tal oli w[illegible] taskus, tasunud päewa jooksul arwed, mis tu[illegible] weel õiendada Champs-Elysées'l ja oli wal

Tulewane Jaani kirik moodsaks esinduskirikuks

Koguduse juhatuse uus palwe ei saa tulla kaalumisele

Wabadusmonumendi projektide wõistlus kuulutatakse wälja 1938. aasta alul

Laupäeval saabus Wabadussõja monumendi püstitamise komitee juhatusele Jaani koguduse wastus uue kiriku wõimaliku asupaiga suhtes ja weelkordne palwe, et kirik siiski jäetaks ta praegusele kohale. Nagu kuuleme, ei saa see palwe enam tulla kaalumisele, kuna kiriku ülesehitamine mujale ja praeguse kõrwaldamine Wabadusplatsilt on juba otsustatud küsimus.

Seega on siis nüüd kindel, et

uus Jaani kirik tuleb praeguse Weneturu, tulewase raekoja platsi ääre,

Narwa maantee ja Merepuiestee nurgale, kuna koguduse juhatus selle krundi kolmest pakutust pidas kõige sobiwamaks.

Nüüd on siis weel küsimuseks, millal alatakse uue kiriku ehitamisega, nii et pärast ta walmimist wõiks alata senise lammutamine ja Wabadusplatsi wabastamine monumendile. See aga oleneb küsimusest,

kas uue kiriku laseb ettewõtjal ehitada Wabadussõja monumendi komitee, wõi maksab ta kogudusele teatud summa,

millega siis kogudus juba ise oma tahtmise kohaselt asuks uue jumalakoja püstitamisele. Senistes tingimustes on, et komitee ehitab kogudusele uue kiriku, mis kubatuurilt wastaks praegusele. Wahepeal on aga koguduses ja konsistooriumile lähedal seiswates ringides tulnud kuuldawale hääli, et uus Jaani kirik wõiks tulla

suurem ja esinduslikum praegusest

ja et selle teostamiseks tuleks weel hankida ning korjata summasid mujalt. Kõigepealt pole praegune kirik oma ruumidelt nõuetele wastaw: puuduwad peagu täiesti kõrwalruumid peale tillukese käärkambri. See kuidagi ei täida esinduslikke nõudeid, milliseid aga eriti seatakse tulewasele Tallinna piiskopi kirikule. Isegi praegune Toomkirik tulewase peapiiskopi-kirikuna, pole ruumidelt küllalt suur suuremateks kirikliikeks sündmusiks. Kui aga tulewane Jaani kirik ehitatakse kubatuurilt wõrdne senisele, tuleks igal juhul suurendada kõrwalruume kiriku pärisruumi arwel. Wiimane aga juba praegugi ei suuda mahutada kirikulisi.

Nii näib kiriku suurendamine igati paratamatuna.

Komitee aga selleks kohustatud ei ole, mispärast siis näibki tõenäolisemana, et ehitamise wõib teostada kogudus ise, wõttes wastu komiteelt Wabadussõja monumendi püstitamise kapitalist wastawa summa ja lisaks sellele wõimalikud toetused kiriku keskfutuselt ning paneks juure ka enda poolt.

Komitee tuleb kokku enne jõule. On wõimalik, et selleks ajaks ka selgub see küsimus.

Kohe tulewa aasta alul kuulutab komitee wälja tulewase

wabadusmonumendi kawandite wõistluse.

Kuuleme kindlast allikast, et Wabadusplatsil ja ümbruses teisi lammutamisi ega wäljaku weel rohkem awardamist, peale Jaani kiriku ärakoristamise, ei tule. Seda ei näinud ette ka ruumilise ümberkujundamise ideede wõistluse projektid peale ühe,. mis aga on loetud teostamatuks.

Üldse on wiie aasta jooksul määratud monumendi püstitamiseks 850.000 krooni. Lõwiosa sellest läheb aga juba uue Jaani kiriku püstitamise kuludeks.

Enne monumendi lõpliku kawa otsustamist tuleb weel otsustada wäljakulähedaste ja -äärsete majade ehitamise ja ümberehitamise projektid. Neid on õige mitu.

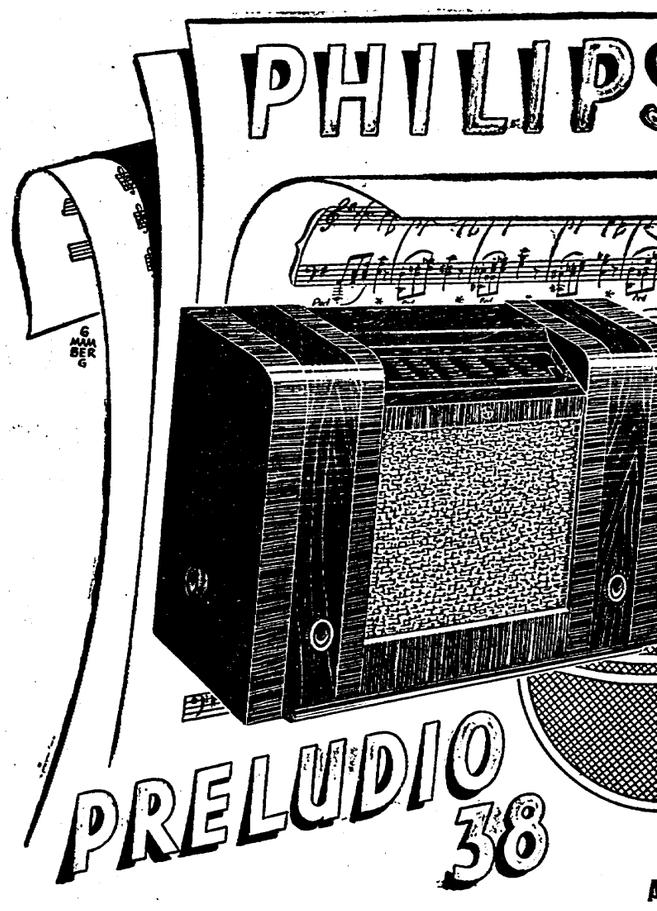

4+1-lambiline kvaliteetsuper 3 lainealaga, maailma suurima raadiotehase kogemused

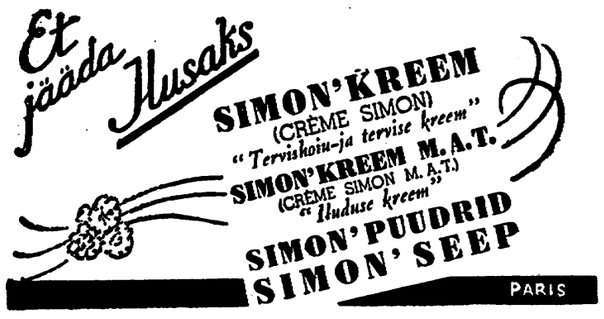

Petserimaa 3. hariduskongress tunnistas

juubeliaasta puhtuse ja ilu aastaks

Pühapäeval toimus Petseris kolmas Petserimaa hariduskongress, mille kutsus kokku Petserimaa vabahariduslike org.-ide esindajate koosolekul valitud kongressi korraldav toimkond, Kongressi eesmärgiks oli kogu petserimaalises ulatuses anda ülevaade eriti Petserimaasse puutuvaist küsimusist vabahariduse alal.

Kongressi avamise ja rakendamise järele tervitasid kongressi haridusministri esindajana ministeeriumi nõunik K. Kadak, maavalitsuse esimees M. Tang, linnapea N. Grünthal j. t.

Haridusministeeriumi koolivalitsuse vabaharidusnõunik Paul Kadak, kõneldes Petserimaa vabahariduse suunast ja ülesandeist, tähendas, et vabaharidustöö kaudu tuleb kasvatada meelsust ja riiklikku iseteadvust, kasvatada suveräänse riigi kodanikeks. Kõnele järgnes ühislaul „Eesti lipp".

Haridusministeerimi nõunik Juhan Jaik kõneles teemal: „Raamat ja raamatukogud isiku enesearendamise tegurina". Kõneleja leidis, et Petserimaa senises viletsuses oli süüdi olukord millises ta viibist Pihkva vällitsuse all.

Riikliku propagandatalituse nõunik O. Viirsoo leidis Petserimaa põllumajanduse vaeslapse ossa jäänuna. Leidis, et tulevase riigikogu koosseisust ripub väga suurelt meie riigi tulevik, sellepärast kõneleja peatus ka tulevaste riigikogu kandidaatide ja valimiste juures ja seletas, millise meelsusega kandidaate pooldada.

Pärast vaheaega kõneles Petseri linnaarst dr. A. Niinemaa „Elumaja tervishoiust". ja Petserimaa koolide inspektor V. Viilup vabaharidustööst ja selle ülesandeist Petserimaal.

Järgnesid läbirääkimised, kus tehti ettepanekuid vabahariduse keskuse loomiseks, noorsoo organiseerimiseks, Petserimaa rahvaülikooli asutamiseks, loengute korraldamiseks, teatri ja rahvamajade asutamiseks, raamatukogude võrgu väljaarendamiseks, omakultuuripäeva korraldamiseks, avalike raamatukogude revideerimiseks, Petserimaa II üldlaulupeo korraldamiseks, Petseris oma ajalehe väljaandmiseks ja teatri asutamiseks. Tehti ettepanekuid alkoholi müügi ja tarvitamise kontrollimiseks.

V. Viilupi ettepanekul tunnistati vabariigi juubeliaasta Petserimaal puhtuse ja ilu aastaks ja tunnistati tarvilikuks vabaharidustöö kaksaastaku korraldamine. Esitatud ettepanekud võeti resolutsioonidena ja sooviavaldustena vastu.

Kongress algas kell 12 päeval ja kestis õhtuni. Kongressist võttis osa 301 saadikut. Kongress lõppes J. Sanderi lõppsõnaga, mille järele lauldi hümni.

Perekonnaseisu kirjade korraldamine lükatakse edasi kuni 1939. a. 1. jaan.

Teatawasti pidid meie kodanikud korraldama oma perekonnaseisu kirjad 1. jaanuariks 1938. a. Kuna aga see toiming nõuab wäga palju aega, ning tööga pole seni lõpule jõutud, siis siseministri otsusega lükatakse perekonnaseisukirjade korraldamise tähtaeg edasi ühe aasta wõrra, s. o. 1. jaanuarini 1939. a.

Klassiloterii loosimine 1. ja 2. detsembril

Wõidunumbrid awaldab „Päewaleht" täielikult

1. detsembri hommikul pannakse taas keerlema klassiloterii loosirattad, mis hakkawad puistama 5. klassiloterii 3. klassi wõidunumbreid ja wõidusummasid. Sellest loosimisest kujuneb paljudele tõhus pühadekink, mõnele ärawalitule aga koguni püsiwam majanduslik jalgealune, millele wõib ehitada tulewikuplaane. Kogusummas loositakse seekord 5008 wõitu 102.132 krooni wäärtuses, millele tuleb arwata juure weel 10.000 krooni suurune preemia. Wiimane lisandatakse loosimise teise päewa kõige suuremale wõidule.

Pidades silmas klassiloterii mängijate huwisid „Päewaleht" awaldab oma weergudel kõik eelseiswa loosimise wõidunumbrid ja wõidusummad, arwatud kaasa ka 9-kroonised pisiwõidud, numbrite järjekorras. Seetõttu osutub loosimistulemuste jälgimine „Päewalehe" kaudu eriti hõlpsaks.

Liiklemisõnnetusi

Tartu, 29. 11. Piihapäewal juhtus Narwa tänawal maja nr. 94 kohal libeda tee tõttu liiklemisõnnetus. Auto B-23 sõitis peale Liine Kodrile ja Johanna Sarakule, kes said kergemalt wigastada. Wiimane tuli siiski haiglasse toimetada.

Wara wallas jäi jalgrattur Sigrid Must auto T-201 ette ja sai wigastada. Õnnetuses olid süüdi mõlemad.

22 kitse jahisaagiks

Tartu, 29, 11. Piihapäewal peeti Kastre-Perawallas kitsejahti, millest wõttis osa 23 jahemeest Tartust ja Tallinnast, nende hulgas riigikohtunikud Kann ja Koemets, dir. Grasberg j. t. Kuna metsa on jiginenud ligi 800 kitse. kes laastawad puid, siis otsustati nende arwu wähendada. Maha lasti 22 kitse.

KALOSSE, BOTIKUID
VILTSAAPAID SUURES VALIKUS
NAHA
TEL. 314-73 PRODUKT
TALLINN, ESTONIA PST. 13

Ülemaailmne Wälis-Eesti päew Riias

Riia, 29. 11. (ETA) Ülemaailmse Wälis-Eesti päewa puhul oli laupäewal Riias Eesti haridus- ja abiandmisühingus pidulik kooswiibimine, millest wõtsid osa ühingu liikmed perekondadega ja teised Lätis elutsewad eestlased. Kuulati Eesti wälisministri Akeli raadiokõnet. Koha peal esines kõnega saadik Rebane, kes tervitas koosolijaid ja rõhutas Eesti ja Läti wahel walitsewaid sõprussidemeid. Järgnes Tartu „Wanemuise" teatritrupi kiilalisetendus, kus kanti ette katkend Hugo Raudsepa näidendist „Lipud tormis". Aktusele järgnes kooswiibimine.

Koolinõunik Chr. Brüllerile korraldati austamisõhtu

Tallinna Õpetajate Seltsi korraldas endisele kauaegsele Tallinna ja Nõmme linnade koolinõunikule Chr. Brüllerile ta ametist lahkumise puhul laupäewa õhtul Raua tänawa algkooli ruumes austamisõhtu. Osawõtjaid oli paar sada. Laulis segakoor K. Leinuse juhatusel ja paljud koolitegelased kõnelesid kiitwalt Chr. Brülleri töust koolipõllul.

End. „tuleristlased" ihaldavad võimu

Kawas wabanemine paktist Nõukogudega

Pariis, 29. 11. (ETA) (DNB) Prantsuse sotsiaalse erakonna kongress Lyonis lõppes eile. Wastuwõetud resolutsioonis twoonitatakse, et erakond püüab legaalsel teel pääseda wõimule. ühtlasi erakond on otsustanud wastu panna igafuguste revolutsioonilistele diktatuuri püüdlustele. Edasi on erakonna programmis ette nähtud järgmised punktid: riigipresidendi wõimu laiendamine ja üksikute walitsusliikmetie wastutuse suurendamine; naiste walimisõiguse sisseseadmine; streigiõiguse wõtmine riigiametnikelt; walsu kontrolli sisseseadmine relwastustööstuses ja pankades ja kahekeelesüsteemi ulnetisisseseadmine Elsass-Lotringis. Diplomaatilisel alal nõutakse kõigepealt wabanemist ohtlikest sidemetest Nõukogude Liiduga. Inglismaaga, Itaaliaga, Poolaga ja Wäikeliiduga tuleb siiwendada liidusuhteid. Lõpuks erakond poolbab stabiilse rahu kindlustamiseks Euroopas lähenemist Prantsusmaa ja Saksamaa wahel.

Eesti haridusministri vastuvõtu kava Soomes

Kultuurkonwerentsile kirjutatakse alla 1. detsembril

Helsingi, 29. 11 (ETA) Eesti haridusministri kolonel Jaakson'i riiklaskäigu üksikasjaline kawa on koostatud järgmiselt: Teisipäewal, 30. nowembril, kell 15 minister Jaakson saabub abikaasaga ja kooliwalitsuse direktori Altoaga lennukil Helsingi. Lennujaamas wõtawad külalisi wastu Soome haridusminister Hannula, kooliwalitsuse peadirektor Mantere, Eesti saatkonna nõunik Hõbemägi abikaasaga ja rida teisi ametiliikesiisikuid ja Eesti sõpru. Külalised paigutatakse hotel Seurahuonesse. Warsti pärast saabumist minister Jaakson teeb wisiite Soome haridusministrile, wälisministrile, peaministrile ja wabariigi presidendile. Õhtul kell 20 korraldatakse õhtusöök Soome haridusministri poolt. Kolmapäewal, 1. detsembril, 9.30 on pärja asetamine Eesti Wabadussõjas langenud soomlaste hauale ja kell 10 toimub kultuurlepingule allakirjutamine Soome walitsuse kossolekusalis. Pärast seda külastatakse Helsingi koole ja ehituskunda. Kell 13 on eine peaministri ja kell 17 see kooliwalitsuse peadirektori juures. Kell 20 korraldatakse õhtusöök hõimutööd harrastawate organisatsioonide poolt. Neljapäewal, 2. detsembril, kell 10.20 sõidetakse autodel tutwuma mõnede maakoolidega Helsingi ümbruses, kust saabutakse tagasi kell 18.40. Õhtul kell 20.30 on õhtusöök Eesti saatkonnas. Reedel, 3. detsembril, külalised lahkuwad Helsingist.

Tallinn-Varssavi lennuliin 5-aastane

Pühapäeval pühitses „Lot" Tallinn-Warssawi lennuliini wiieaastase tegewuse juubelit. Wiie aasta eest awati Tallinn-Warssawi lennulin Lasnamäel sõjawäe lennuwäljal, kuna ülemiste lennuwäli oli alles rajamisel.

Tallinn-Warssawi liinil pani „Lot" 1932. aastal liiklema 10-istmelised kolme mootoriga „Fokker" lennukid, mis olid tol ajal uudiseks Eestis nii oma suuruselt kui ka mootorite arwult. Need lennukid arendasid keskmiseks reisikiiruseks 160 km-t. Reis Tallinnast Riiga kestis kaks tundi ning Tallinnast Warssawi 8 tundi. Praegu „Lot'i" liinidel liitlewad „Lockheed Electra" tüüpi kiirlennukid arendawad kiirust kuni 340 km-t, tarwitades Tallinnast Riiga jõudmiseks innd aega ja Tallinnast Warssawi jõudmiseks 5 tundi.

Alul toimusid lennud Tallinn-Warssawi liinil kolm korda nädalas, ja seda ainult suwel. Arwestades alatiselt tõuswa reisijate arwuga seati möödunud suwel esmakordselt sisse igapäewane ühendus, ning müüd. toimub ühendus Tallinn-Warssawi liinil wahet-pidamata aasta ringi.

Liiklemine Tallinn-Warssawi lennuliinil on wiie aasta jooksul teostunud peagu 100-proti. korrapärasusega. Ainult kolmel korral on lennuplaanis ettenähtud lennuki wäljumine Tallinnast ära jäänud. Kui liini tegewuse algaastail „Lot'i" lennukitega Tallinnast wäljus ainult 300 reisija ümber pooles aastas, siis möödunud suwel lahkus „Lot'i" lennukitega Tallinnast 900 reisijat. Siia juure on arwamata Tallinnat läbistanud transiitreisijad, mille arw on eelmisest umbes kaks korda suurem.

Samuti näitab järjekindlat tõusu lennukitega weetud posti hulk, iga lennureel weetud kiri wõistleb edukalt telegrammiga. Postiliiklemise kiirendamiseks Poola ja Soome postiwalitsused weawad „Lot'i" lennukitega peale lendposti ka harilikku posti.

Käesolewa aasta kewadel, maalennujaama walmimisega Helsingi, on teoks saanud Warssaw-Tallinna lenuliini loomuk pikendus Helsingi. Teiselt poolt on samal ajal Warssaw-Ateena lenuliin pikendatud Lyddani Palestiinas. Seega Poola lennuliinid „Lot" eksploateerivad praegu Euroopa pikimat lennuliini, sest Helsingi-Warssawi-Palestiina lenuliini pikkus on 4548 km.

Lähemas tulewikus on kawatsusel Krakow-Wiin-Rooma ja Warssaw-Budapesti lennuliinide awamine, millega awaneb soodus ja kiire ühendus Eesti ja Edela-Euroopa wahel.

Kuidas maal woolab kokku w

Tähelepanekuid ühelt suuremalt wanarauna Isamaalisele aktsioonile tahawad kõik

Tartumaal käib praegu hoogsalt wanametalli kogumine. Möödunud nädalal toodi neljapäewal ja reedel Meeri wallas wanarauda Nõo jaama kokku 17.300 kg, millest sai täis 2 wagunit.

Reedel ja laupäewal teostati suurem wanametalli kogumine ka Wana-Kuuste wallas. Tartu ajutise maawalitsuse esimehe H. Lauri poolt oli wõimaldatud ajakirjanikel tutwuda wanametalli kokkutoomisega maal. Wana-Kuuste wallas kogutud wanaraud wiidi kokku Rebase jaama. Erne seda aga oli koondatud wanaraud 5. kogumispunkti, kust see weoautol jaama wiidi ja wagunitesse laaditi. Samuti tõid wanarauna kohe jaama kokku jaama ümbruskonna talud. Seetõttu jarnases jaama kaubapealelaadimiskoht kui mingisugusele „pulmarongile", sest ühel momendil seisis platwormi ääres reas kuni 9 põdukit, kusjuures ühele oli rakendatud ette isegi 2 hobust.

Wanarauna kokkutoojate hulgas ei olnud mitte üksinda tähele panna iseteadwaid ja tööhimulisi maamehi, waid täie innuga nähti asja juures olewat ka üks neiu. Koos talumeestega oli agaralt ametis wanarauna koorma kallal ka Sipe auwäärt koolijuhataja Ed. Piigi. Tema wanarauna koormast wõis näha ka, kuidas õpilased on püüdnud toetada käimasolewat isamaalist aktsiooni. Õpilased olid kokku toonud wanu wene kopikaid, sulgi, rikkiläinud tsirkleid ja muud peeremat metallkraami.

Ülemurme rahwamaja kogumispunktis oli keegi annetanud 8 puuda inglise padruni pidemeid, mis olid päris uued ja roostewabad. Nende annetaja on seletanud, et need on talle jäänud sõjapäewilt.

Ringi sõites ja tutwunedes kogumispunktidesse kokku toodud metallikuhilatega, wõis tähele panna, et sinna oli toodud kokku igasugu wõimalikku wanarauda ja wanametalli. Tähele wõis panna mitte üksi plekkwitsu, plekkpangi jne., waid ka „kopsakamaid" asju. Oli seal padasid, wanu pangesid, atru, turbarullikute rattaid, wastkastrullid, teemajinaid jne. jne. Wallawanem teadis tõendada weel, et wallast saadakse wanarauaks ka 2 wana katelt. Seni on kõige suurema annetuse teostanud talunomanik Grünberg, kes on annetanud wanarauda 500 kg ning tema tütar 200 kg. Ka sepp Marmor on annud 400 kg. Rekordi lööb aga Wana-Kuuste meierei 1450 kiloga. Talumees Polli annetus wäärib seepoolest märkimist, et selles oli mitukümmend kilo waske.

Ühe sõnaga wõib üteldа, et wanametalli annetusega ei ole oldud maal kitsi. Muidugi tähendab wäga palju

Wanarauna „pulmaro
Reb

ka see, kuidas asja on
oli see eeskujulikult läb
olid näpp-räpult läbi w
55 usaldusmeest wallaw

Lähemal ajal tahaw
juba Konguta ja Uderna

Narwas kogut r

Annetati kahu

Wanarauna kogumin
warem tehtud kalkulatsi
oli wedamas wanaraud
mehi. üldse weeti kok
päewaga ei jõutud kaal
kaudse arwestuse järel
kuni 80.000 kg-le.

Narwa walla komit
dusega Eesti-Ingeri ü
rimürske ja sõjawäepü
komiteele 6 kahurimürs
ja Karstala küladest sa
Relwad ja mürsud on
täiesti kõlbmata.

P529A
Kui, siis juba

see püsib kauaks
Seepärast on Junghans-kellad nõ sobivad kinkideks. Junghans-kellad mitmesugustes eriliikides on müügil paremates kellaärides. Nende headust tagab Junghansi kaubamärk.

Jahimeeste tüli jänese pärast

Laskmine U.-Kalamaja tänawal

Pühapäewa õhtul umbes kella üheksa ajal laskis U.-Kalamaja tänawal Alfred Rünk rewolwrist kuuli õlga Otto Raadikule, wigastades teda raskesti. Haawatu saadeti haiglasse.

Rünk ja Raadik olid käinud Aegwiidus jahil ja saanud saagiks kahe peal ühe jänese, kusjuures selle lasjaks oli Rünk.

Linna tagasi jõudes läksid mehed U.-Kalamaja tän. 39 Raadiku korterisse, kus samal õhtul pühitseti kellegi naisterahwa sünnipäewa. Kui oli napsi wõetud, läksid jahimehed omawahel tülli, nimelt hakkas Raadik nõudma, et tema saaks poole jänesest endale. Kuna sõnawahetus läks ägedaks, siis wõttis Rünk jänese ja lahkus. Raadik läks talle tänawale järele. Rünk tõendab, et Raadik on tahtnud teda tänawal noaga lüüa, mispärast olnud sunnitud laskma endakaitseks. Rünga elukoht on Narwa m. 15, ta on nagu Raadikki, 26 a. wana.

Või hind läks

Täna noteeriti
nädala eest. Wõile
now., tehti hinnaks 1
bunud 22.—28. now
wõi hind kahe wiin
25 senti kilolt, mis t

Maakondlik ra

Eilne päew möödus
päewa pidustuste tähe
lipuehtes ja wõis mär
walmistuti wastu wõt
Eenpalu. Wastuwõtt
teejaamas tuletõrje au
nide ning ajutuste es
nud, peaminister terwi

Päewa tulipunktiks
korraldatud rahwuspä
Eenpalu. Juba w
maluseni täis publiku
ettekannetega Walga m
litusele, mida pidas l
järgnesid awaõnad p
mehelt adw. Juhan
Clawate aplausid
peaminister K. Een
homme.

Peaministri kõne
hümni.

Järgnewad terwitu
Terwitusi ütlesid Wal
linnapea Th. Willa n
sioonide poolt „Sõder
lerson. Rohkesti oli s

Aktuse lõppsõna üt
konna nimel adw. T
peaministrit. ühtlasi
päewaga on rahwusp
kujunenud traditsioonil
Walga maa- ja linna

Peale aktust toimu
mine peaministri osa
Kell 15 peaminister
kus toimus kohaliku

Tappis

Tartu, 29.
Juhani talus elut
haawlipüssist laeg
Lask tõi surma.

Oksjonil

Pisike päewakaja

Pritsimaja saalis kell üks. Akende juures on moodustatud kokkulöökatud laudadest müügilett. Leti taga karpe, kompse, raadioaparaate ja muid esemeid. Leti ees sumab inimesi, axwult mõnikümmend. Oodatakse oksjoni algust.

Paremalpool saali seina ääres asetseb klaasustega kapp gaasimaskidega. On neid aga mitmet sorti. Mehed uurerawad: „Kui sehukese ette lööb ja pimedas koju läheb, siis putkawad naine ja lapsed toast wälja."

Tagaseinas asetseva ukse kõrwal on teine kapp ja selle otsas wana trumm. Suur nagu hall junsturatas. Mõtlen, et sellist suurt trummi oleks hädasti waja olnud siis, kui siin peeti wanasti kärarikkaid koosolekuid ja miitinguid. Milline tõhus wahend korra säilitamiseks: üks paar pörakat ja rahu on majas.

„Tähelepanu, oksjon algab!"

Mehed, naised kogunewad Leti ette. Leti taha on ilmunud prillitatud wanahärra ja noorem mees pruunis palitus ja sama wärwi kaabu peas. See on oksjonaator. Ta hüikab:

„Hakkame peale! Müügile tuleb 15 tosinat ömbluslonga. Hind on teie teha."

Wärwiline lõnagapakk käib käest kätte. Leti ees istuwad cibed pistawad prillid ninale ja hindawad.

„Kaks krooni!"

„Doppelt ei kärise — kaks juure!"

„Kroon juure!"

Nii areneb pakkumine, kuni lõngad omandab 9 krooni 50 sendi eest musta beretiga naiskodanik. Ta kõrwalistuja naljatab: „Nüüd jatkub sulle lõnga eluks ajaks."

„5 tosinat naiste sukki!" esitab oksjonaator nue pakkumise. Sukad on 5 papprarbis. Prillitatud wanahärra tõmbab ühe paari sirgu ja reklaamib: „üks kilomeeter pikad."

„3 krooni!"

„Olgu neli!"

„Kaks juure!"

„Olgu laheksa. Jõuame rutem edasi."

„Wiisteist!"

Wäih märkida, et mehi huwitawad sukad rohkem. Naised pakuwad tagasihoidlikumalt ja üks eit arwab asjatundlikult: „Lihtsad mustad sukad, oleks olnud siidist wõi wildegossid, siis teine asi."

Mehed aga ergutawad üha teineteist: „Wolli, rõhu juure. Saad kätte, mis sul siis häda: saad mitu aastat teisi pruutidele jagada."

„Tühja kah, keda see paar sukki meiepäewil rõõmustab. Wiska aga mõni boa wõi hõberebane õlgadele."

5 tosinat sukki saab lõpetaline mees 25 krooni eest. Mees on üsna mureliku näoga. Mis tont sa sellise sukapatsakaga peale oskad hakata.

„Wii aga kirstutegijaile. Kirstutegijad ostawad ära," soowitatakse.

„Kelle kuradi kirstutegijad?"

„Noh, puusärgitegijad. Neilt ostetakse ka sukki koolajate koiwakatteks."

Sukkade omanik awab karbid ja loeb sukapaarid hoolega üle, et kas on ikka 5 tosinat täis.

„Kolm tosinat lastesukki! Kes pakub?"

Sukad on pisikesed nagu kinda sõrmed. Kust wõtta niipalju laste jalakesi, et kasutada pakutawat kanga tulusalt.

üks walges sallis noorik mõtsab mehele külge ja sunnib:

„Aleks, eks sa siis paku! Läheb ehk waja. Aleks põrutabki: „Seitsekümmend wiis senti!".

Kui aga pakkumine tõuseb juba kolme kroonini, loobub Aleks, põhjendusega: „Kalliks läheb see nali!"

Naised kiusawad üht wanapoisi: „Willem, eks paku üle, sul abiellumine niigi warsti ees ja lastepere tulemas."

Willem aga nohiseb nagu kuriilm ja arwab: „Minu seda maailma lastekarjaga hakkan täitma."

Mul pole aega waadata, kes saab 3 tosinat lastesukki. Ostaksin need ise meelsasti, kui kõhu oleks tippamas laste jalakesi. Kui neid oli, siis polnud jälle sellist torebat sukkade [illegible]. Seda saatuse irooniat küll!

Heini.

Jälle üks noormees läks kaduma!

Narwa walla Wanaküla on läinud kaduma kohaliku talupidaja Tammiku 22-a. poeg Peeter, kes alles hiljuti wabanes sõjawäeteenistusest. Kuuldawasti on olnud T. koos sama küla noormehe Joh. Waderiga, kes ka on jäänud kadunuks. Mõlemad noormehed olid tuntud koha peal agarate seltskonnategelastena.

T. wanemad alul arwasid, et poeg on läinud Wiru põlewkiwitöötustesse otsima tööd. Kuna wastawad järelepärimised ei annud tagasijõrgi, siis ollakse weendunud, et noormehed ei ole enam üldse Eestis. T. teatas poja kadumisest ka ametiwõimudele.

„Keegi ei märkaks mingit vahet!"

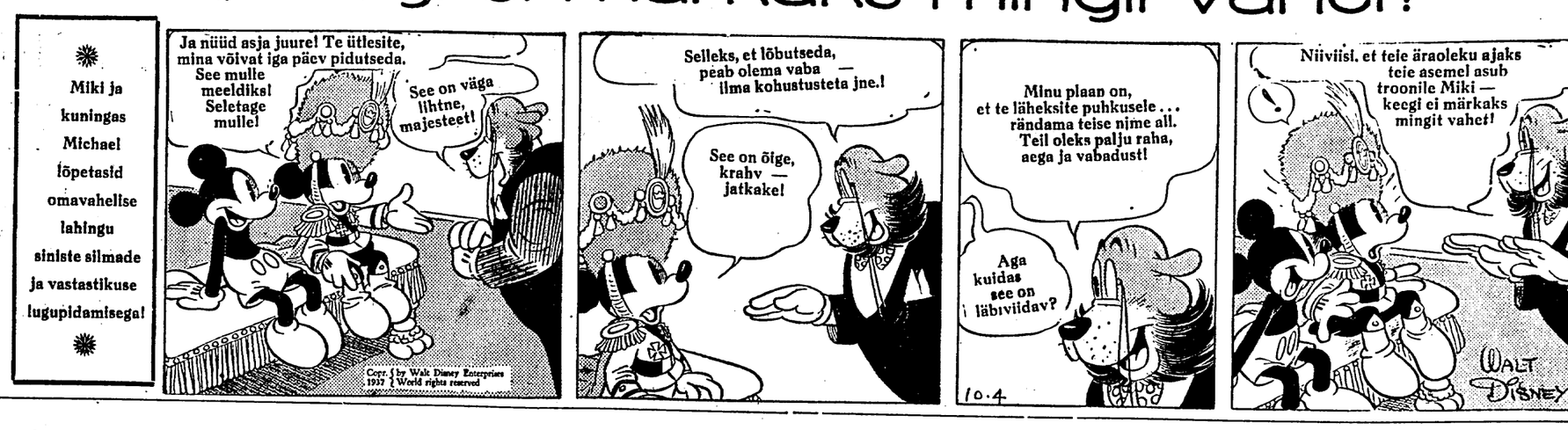

Emade- ja lastekaittse Balti riikides

Lätis alimentide mittemaksjad töömajja. — Töölistele laste sündimise puhul preemiaid. — Talutöölistele abiellumisel toetust 740 latti. — Eestis loomisel liikuw terwishoiu-nõuandepunkt omnibuses

Hakatakse lahendama lasterikaste perekondade korterikriisi

Pühapäewal peeti Tartus Balti riikide emade- ja lastekaitse komitee istung, millest wõttis osa Lätist 3, Leedust 3 ja Eestist 5 esindajat.

Komitee istungil kuulati ära aruanded lastekaitse alal üksikutes riikides. Leedu lastekaitse liidu juhataja pr. A. Hunebelle mainis oma aruandes, et eriti märkimiswäärt on Leedus terwishoiu-nõuandepunktide arwu suurendamine. Praegu on Leedus juba 21 sellist punkti. Nende kaudu wõitelda kriitiline Leedus lewinud inglise haigusele wastu, samuti toimub nende kaudu witamiinide propaganda rahwa seas.

Läti esindaja dir. O. Schilis esitas huwitawaid andmeid

Läti sotsiaalse hoolekande seaduse lisamääruste kohta,

mis hakkasid maksma möödunud augustikuus. Määrused puudutawad muuseas alimentide tõelist wäljamaksmise küsimust. Tawaliselt oli Lätis lugu nii, et kohus mõistis alimendid lapse isalt küll wälja, kuid maksja igafuguste abinõude kaudu hoidus sellest.

Nüüd uue määrustiku alusel on wõimalik mittemaksjat saata eriliste 1. liigi töömajja 2 aastaks, kus 50% palgast läheb alimentide arwele. Kahe aasta pärast wõib alimentide maksja sealt lahkuda, kui ta nõustub tulewikus korralikult maksma. Teise liigi töömajja saadetakse juba retsidiiwiste, kus walitseb wangla kodukord. Kahe aasta pärast on wõimalik ka siit wälja pääseda, kuid kui 6 kuu jooksul ei ilmne tagajärgi alimentide maksmisel, paigutatakse asjaosalised uuesti sinna tagasi, ja nii wõiwad mõned seal oma elualja mööda saata. Uue määrustiku tulemuseks on, et paljud on wabatahtlikult hakanud maksma wäljamõistetud alimente.

Ka hakkab Lätis maksma uus korraldus lastekaitse alal, millega kutsutakse ellu iga omawalitsuse juures lastekaitse komitee. Komitee ülesandeks on lahendada lastekaitse küsimusi. Ka on Lätis kaufutud eriliste seadusega tõkestada wöörtööliste sissetoomist. See on seadus, mis puudutab põllumajanduse alal töötawaid töölisi. Kui tööline on talupidajaga lepingu sõlminud aastaks, ja tööline sellest ei loobu, siis on tal õigus saada riiklikku toetust laste sündimise puhul. ühe kuni kahe lapse puhul 4 latti igalt lapselt ja 3—5 lapse puhul 5 latti lapselt. Enne tähtaega kohalt lahkumisel kaotab tööline selle õigust. Omawalitsused maksawad selle lastepreemia wälja neile selleks sotsiaalministeeriumi poolt antud summadest.

Eesti kohta esitas aruande

lastekaitse inspektor pr. dr. Wooremaa, kes rõhutas eriti meil maksmapandud seadust laste hoolekande alal. Ka alimentide mittemaksmisel langewad laste isad 6 kuuks wanglasse ja ka sundlaagrisse tööle (Tallinnas leidub üks sundlanger). Kui kohtu poolt on isa kindlaks tehtud, siis hakkab uue seaduse alusel wäljaspool abielu sündinud laps kandma oma isa nime. Eriti tähelepanu pööratakse ka laste ja koolilaste toitlustamisele.

Huwipakkuwaimaks päewakorrapunktiks kujunes istungil 1938. a.

tegewuskawa esitamine lastekaitse alal üksikutes riikides.

Lätis on probleemiks, kuidas siduda maatööliste maa küllage ja kuidas suurendada sündimust. Praegu on project selleks koostatud. Talutöölise abiellumise korral antakse majapidamise ja korteri sisustamiseks toetust 720—740 latti, kui ta püüab oma tööohal. Esimese lapse sünni puhul kustutatakse 100 latti. Kui aga sünnib 14. a. jooksul näiteks 7 last, siis laen kustutatakse täielikult. Korrulisem punkt selles projektis on korteri-küsimus. Kuid sellestki loodetakse üle saada.

Leedu esindaja mainis, et Leedu on taga teistest Balti riikidest hoolekande-seadustiku alal. Sotsiaalhoolekande seadus on praegu seal wäljatöötamisel. Seadustiku wõetakse sisse iseseiswa lõikena emade- ja lastekaitse. Maaelanike terwishoidlike olude parandamiseks on kawas 200 uue terwishoiu nõuandepunkti ellukutsumine.

Eestis on tegewuskawas liikuwa terwishoiu-nõuandepunkti loomine.

See punkt ajuks omnibusel ja personaaliks oleks seal arst, welsker ja halastajaõde. Hommikupoole oleks haigete wastuwõtt ja õhtupoolel igafuguised ettekanded ja loengud, mis puudutaksid terwishoidlike küsimusi. Päewakorral on ka lasterikaste perekondade korterikriisi lahendamine ja neile paremate korterite muretsemine.

Koosolekul leidis märkimist ka asjaolu, et kõiges kolmes Balti riigis ei esine enam peaaegu tööpuudust kui niisugust. Tulewal aastal sõidab Balti komitee asukoht Kaunasesse järgnewalt kaheks aastaks. Senine koostöö kolme Balti riigi wahel lastekaitse alal on olnud edukas ja kooskõlaline. Läti ja Leedu esindajad ütlesid tänu Balti komiteee senisele agarale esimehele dr. H. Madissoonile.

Litwinow hädaohus

„Neue Zürcher Ztg." kirjutab, et L[illegible] äkiline äraõõit Brüsselist, mida alul meelepahaga Edeni ja Delbos'i wastu, saanud õige seletuse. Sisekomissar J[illegible] oma kolleegi äraolekut kasutanud „tr[illegible] wastase wõitluse" wiimiseks ka Nõukogude lomaatia sfääridesse. Endine Wene saadik liinis Krestinski ja pärastine Litwinow on küll juba kunde eest awalikust elust ja endisest Wene saadikust Ankaras [illegible] et ta olewat juba nõdalate eest hukatud, aga jäi diplomaatia siiski sisemisest p[illegible] enam-wähem puudutamata. Nüüd on [illegible] saatust jaganud. ka saadik Warsfawis [illegible] saadik Lätis Brodowski, saadik Soo[illegible] mus ei tule enam tagasi, saadik Le[illegible] Moskwasse „kadunud", Karahani järg[illegible] karas Karski pole üldsegi oma uuel[illegible] saabunud, kuna Jeshow ta enne seda [illegible] tas, saadik Hispaanias Antonow-Owse[illegible] esinenud täieliku patukahetsusega. Nii[illegible] wat Jeshow Stalinilt ka Londoni saadi[illegible] ki pead, samuti kutsutawat Moskwas[illegible] Londoni saatkonna sõjawäelisi esindaja[illegible] ral Siwkowit, kindral Tschornõid ja [illegible] Antipo-Tschikunskit.

Litwinow ise ei näi weel Stalini ja [illegible] silmis olewat kompromiteeritud, mida [illegible] ka tema kandideerimine ülemasse nõ[illegible] kuigi kostab hääli, mis ennustawad te[illegible] damist Potjemkiniga, kuid — kas L[illegible] saab kaua juhtida wäliskomissariaati il[illegible] kaastöölisteta? Kas ta suudab leppida [illegible] et talle asetatakse nina alla „outsidereid" küll pooldab wägew asutus — nagu [illegible] Eestis Nikitin ja saadik Lätis Sotow, [illegible] seni õpetajad ega tea poliitikast midag[illegible] tahes hakkab Litwinow oma nimega ni[illegible] ma poliitikat, mis wõimalikult wäga [illegible] erineb senisest wäliskomissariaadi juht[illegible] Kuid suure osa diplomaatide asendamis[illegible] ga wõiks ka tulla ainult soowist Leninis[illegible] sioone harrastawate wanade diplomaat[illegible] mele määrata Stalini jüngreid, wanem[illegible] asendada nooremaga. Kui Kreml on [illegible] ünmargusest 800 paremat ohwitseri kõr[illegible] ja armeed sellega tunduwalt nõrgenda[illegible] arwab ta ka, et diplomaatide tagan[illegible] tekkinud kahjudest saadakse üle. Räägit[illegible] Wenemaa kawatsewat oma diplomaat[illegible] mise energia koondada Aasiale, Euroo[illegible] gasi tõmbudes. Sel juhtumil peaks ni[illegible] üle wanusepiiri jõudnud 62-aastane L[illegible] oma kohalt lahkuma. Ka puudub Litwino[illegible] mafcaja poliitikas weene, ta on sattun[illegible] mikusse. Moskwas aga näib walitsewa[illegible] mis pooldab Nõukogude Wene isoleerimi[illegible] ge-Idas nähakse kohta, kuhu Moskwa [illegible] koondama kogu oma energia.

Veel üks seletus „Tootsi pulma" pärast

Töölisteatri tegewusjuht K. Freiberg saadab meile seletuse „Tootsi pulma" asjus, mille allpool awaldame mõningate lühendustega:

Eesti Draamateatri direktor härra L. Kalmet on tõrwilisteks pidanud „Tootsi pulma" asjus ajalehtedele pika seletuse anda. Kuna aga seletuses asjaolujid on walgustatud siiski weidi ebatäpselt, siis olgu tõsiasjade jaluleseadmiseks öeldatud järgmist:

Kuigi härra L. Kalmet ennast nimetab „Tootsi Ingude" lawastajaks, siis „Tootsi pulma" lawastajana ta waewalt saab kõne alla tulla sest juba 1936. a. alul nima Töölisteatri tegewus[illegible] ta tegin A. Särewile ettepaneku walmistada dram[illegible] eringud A. Mälgu „Siitswast meest" ja O. Lutsu „Tootsi pulmast". Oli ju Töölisteater siis A. Särewi „awastatud" Lutsu mängimud juba kaks hooaega. Tollal „Tootsi Ingude awastaja" waewalt nägi undki „Tootsi pulmast", kuna „Kewade" dramatiseeringki Lastenäidendina tuli kõne alla umbes aasta hiljem ja ka A. Särewi ettepanekul.

„Siitswa mere" dramatiseeringuga awas Töölisteater oma 1936/1937. a. hooaja, kuna „Tootsi pulm" läkati edasi ja hiljem algupäraste tiitlite pohlusse pärast jäeti järgmiseks hooajaks. 29. aprillil 1937. a. wiibis Oskar Luts Tallinnas ja A. Särew ning mina sõlmisime sel päewal temaga suulise kokkuleppe, mille järele Töölisteatrile pidi jääma ainuõigus „Tootsi pulma" mängimiseks Tallinnas. Sama päewal O. Luts ja A. Särew jõudsid ka E. Draamateatri tegelastega kokkuleppele, et „Suwi" jääb Draamateatrile, „Tootsi pulm" aga Töölisteatrile. Kirjalikku lepingut ei peetud wajaliseks, kuna Eestis seni oli wiijiiks teatriwahelistes asjades ikkagi elementaarsest aufusest kinni pidada. Sõlmitud kokkuleppe alusel Töölisteater juba sama päewa lõpu poole ka kooliaste toitlustamisele.

„Tootsi pulmaga" pidi Töölisteater awama oma 1937/1938. a. hooaja, kuid kuna soowitawats peeti hooaega awada draamaga, siis jäädi peatuma „Merejalise raja" juure ja „Tootsi pulm" läkati edasi. Wahepeal E. Draamateatris walmis „Suwi" ja kuna see dramatiseering ohutus menukaks, siis Draamateatri juhtidel nähtawasti tekkis isu ka „Tootsi pulma" järele. Igataches ühes seletuses ajalehtedele kuulutati see wäita, ilma et autori ja dramatiseerija poolt selleks mingit luba oleks saadud. Eriti novembris, kuna „Tootsi pulma" dramatiseering oli juba walmis ja Töölisteater pidi proowidega alganna, muutus E. Draamateater aktiiwseks. Alul katsuti A. Särewiga „asju ajada", ja kui see ei õnnestunud, siis pöörduti O. Lutsu poole. O. Lutsule selgitati, et A. Särew on juba oma nõsoleku andnud ja Töölisteater sellest loobunud. Neil asjaoludel O. Luts nõustuski wastu wõtma 150 krooni „Tootsi pulma" mänguõiguse eest.

Et aga Töölisteater polnud loobunud „Tootsi pulmast" ja A. Särew kategooriliselt keeldus oma kokkulepet muutmast, siis ei saanud ka O. Lutsu lubadusel olla mingit jõudu Tutwudes tõisloudega, O. Luts jäi kindlaks 29. aprillil t. a. Töölisteatriga sõlmitud kokkuleppele ja selle kinnituseks sõlmisin temaga 23. novembril t. a. ka kirjaliku lepingu, mille järele „Tootsi pulma" mängimise ainuõigus Tallinnas kolmeks aastaks jääb Töölisteatrile.

Loomulikult Töölisteatrit ei huwita, kes „Tootsi pulma" mängib wäljaspool Tallinnat.

Asjatundja mark!
Briand V.S.O.P.
Ehtne cognac Prantsusmaa konjakprovintsist

Lendpostisaadetised Soome

saadetakse nüüd Tallinnast edasi ainult äripäewadel kell 14.20 wäljuwate Poola lennuseltsi „Lot'i" ja „Deutsche Lufthansa" lennukitega. Nende lendudega edasisaatmiseks peawad saadetised olema peapostkontoris hiljemalt kell 13. Samade lendudega saadetakse edasi ka lendpostisaadetised Rootsi, Norrasse ja Daani.

Miljonäri pärandus Narwast Pariisi

Narwast saadeti laupäewal Pariisi kalewiwabriku end. omaniku krahw Polowtsowi wiimane warandus, mitmesugune toamööbel, riistad, maalid, pesu jne., mis ei tulnud oksjonile müügile. Warandus, mida oli üldse mitukümmend kastitäit, saadeti P. pärijatele, kes elawad Pariisis. Nüüd on P. warandus Narwas lõplikult likwideeritud ja tema hooned linawabriku pargis tulewad kewadel koguni lammutamisele, sest maju ei saawat enam millekski kasutada, kuna nad on wanad ja korrast ära.

Pulmaliste suplus Narwa jões

Waskunarwa küla juures, Narwa jõest põhjapaadiga ülesõidul, leidis aset õnnetus pulmalistega. Pulmatujus taheti minna üle jõe teise külasse. Paadis istusid Kondushi küla elanikud J. Paschmonow, W. Ignatjew, P. Sabelin ja F. Kusmin. Noormehed hakkasid paadis hullama. Wäike paat läks ümber ja kõik neli kukkusid külma wette. Õnneks nähti õnnetust kaldalt ja meestele sõideti appi ning nad toodi kõik randa.

Sihtis üht, tabas teist meest

Siiütule lasti haawlilaeng jalga

Narwa, 29. 11. Eile kell 2 pl. oli Jõhwi walla Turu-Riba-külas werine wahejuhtum. Joh. Pertmaa laskis kohalikule külasepale Ed. Ohtringile haawlilaengu jalga. Pertmaa tahtis tüli tõttu tulistada küll Karl Piima, kuid laeng tabas tüliist hoopis kõrwal seiswat isikut.

Ohtring toimetati Kreenholmi haiglasse. Wigastus on raske, kuid mitte elukardetaw.

Teie nohu ran[illegible]
NASALGAN
NOHUSALY
Vabamüügil apteekides
A.-S. Prov. J. L[illegible]

Nõukogude miljonäride mured

Mõnelegi Nõukogude miljonärile (Nõukogude Liidus, jah, on ka miljonäre) on antud valus löök: Komitee, millele allub kunstiasjade juhtimine, on määranud kindlaks tasusummad kunstnikele kontsertide ja teiste etenduste eest. Seni võisid kunstnikud omi nõudmisi ette dikteerida teatritele, klubidele ja organisatsioonidele, kuhu neid kutsuti esinema. See võimaldas paremail kunstnikel teenida õige suuri summasid. Sageli võeti 10—15-minutilise esinemise eest 1000 rubla ja nad esinesid sageli mitu korda õhtu jooksul. Nõukogude Liidus on muidu keskmiseks heaks teenistuseks ainult 500—600 rubla kuus, millest peab tulema lübi kogu perekond. Nii võisid publikult hellitatud kunstnikud ainsa õhtuga teenida kuni kümnekordselt rohkem kui suurimad ametnikud kuu jooksul. Kas selliseid inimesi ei või nimetada miljonärideks?

Kuid mitte ainult kontserdi- ja lavakunstnike seisukord poinud nii hiilgav. Rikkaimaks inimeseks Nõukogude Liidus peeti alles hiljuti kirjanik Škvarkinit, komöödia „Teise lapse" autorit. „Teise laps" puudutab väga vähe poliitilisi probleeme ja nõnda on sellele naljamängule ülemaaliselt saanud osaks suurim menu. Seaduse järgi saab näidendi autor iga etenduse tuludest teatava protsendi ja nõnda on see „teiste laps" Škvarkinile toonud miljonilisi summasid. Praegu on Nõukogude miljonäride seas esikohal Aleksei Tolstoi: Tema kirjutas oma kuulsa ajaloolise romaani järgi filminäidendi „Peeter Esimene", millist filmi nüüd näidatakse kõigis Nõukogude linnades ja külades. Tulevikuski suur Vene tsaar avitab kirjanikul teenida ilusat raha, sest on ette nähtud Peeter Suurest sama käsikirja järgi valmistada veel kaks filmi.

Need miljonärid-sotsialistid võivad oma teostes tõrvata „teiste töövilja kasutajaid" kapitaliste ja ise vaikselt rõõmustada oma tulude üle. Neil on isegi lubatud oma miljonite eest osta riigi obligatsioone ja teenida nii „sotsialistlikke dividende".

Kuigi nende inimeste miljonid on teenitud täiesti seaduslikult, kehitatakse nende üle siiski sageli õlgu. Möödunud nädalal ilmusid ajakirjanduses artiklid, milles nõuti nende tulude kärpimist. Avaldati mõtteid, et trükitud töö kuulub nagu müüdud maalgi ostjale, s. o. riigile, kes võib teda tarvitada oma heaksarvamise järele. Kirjanikule ja heliloojale võivat maksa rohkem tema töö esmakordsel ilmumisel, kuid sellega peaks ka tema õigustel oma teosele olema lõpp. Tulevat küsida, kas liig suured tulud ei saa hädaohtlikuks sotsialistlikule ühiskonnale.

Tekkis väga huvitav poleemika: Mõned kirjanikud kaebasid, et nende töid trükitavat vähe paberi puudusel. On selgunud, et mõned kirjastused on olnud väga heatahtlikud oma „onupoegadele". Protesteerijad kinnitavad, et mitte niipalju teose väärtus ei määravat ta edu kui kirjastajate heatahtlikkus. Pealeselle rikkuvat suured tulud kirjaniku, kes polevat enam huvitatud oma loomisvõime uuest pingutamisest, kuna juba ilmunud teoste uued trükid andvat talle rohkem.

Kui see poleemika, mis liikus rohkem seltskonnas kui ajakirjanduses, oli jõudnud haripunktile, saatis Aleksei Tolstoi „Pravda" toimetusele kirja. Ta näitas, et 4000—5000 Nõukogude kirjaniku tulud ei ületavat kvalifitseeritud töölise keskmist teenistust — 500 rubla kuus. Ainult nelja kuulsaima kirjaniku tulud ei olevat allpool 10.000 rubla kuus. Tolstoi jättis küll ütlemata, kuipalju nende nelja kirjaniku tulud ületavad 10.000 rubla.

Pärast Tolstoi kirja vaibus poleemika kirjanike tulude ümber. Kuid ühes viimases „Sovetskoje Izkustvo" numbris on võetud üles kontserdi- ja lavakunstnike suured tasud. Uued tasumiärused jagavad kunstnikud nelja liiki. Esmajärgulised kunstnikud, niinimetatud vabariigi artistid, saavad 600 rubla esinemiselt. Teisejärgulised — 250—350 rubla, kolmandajärgulised — 125—225 rubla, neljandajärgulised — 50—100 rubla. Kuhu järku üks või teine aunimedetu kunstnik kuulub, seda määrab sama komitee, mis on annud välja need määrused. Samuti määratakse kunstijärgu kohaselt ka artistide ja helikunstnike kuupalk.

Ajakiri mahutab huvitavaid selletusi nende määruste kohta. Neis üteldakse muuseas: Peamiseks põhjuseks, mis ergutas kunstnikke nõudma suri honorare, oli wääralt mõistetud prestiižikõsimus. Iga kunstnik nõudis suunma, mis tema arvates vastas ta „järgule" ega olnud madalam honorarist, mida sai ta kolleeg. Teisest küljest — üht või teist kontserti korraldava organisatsiooni liikmed olid sõpruses ühe või teise kunstnikutrupiga ja püüdsid neile maksetavat tasu võimalikult suurendada. Selle eest on aga noorte kunstnike honorare püütud hoida võimalikult madalal. „Nõnda on need ametniku hingelaadiga inimesed tekitanud lahkhelisid vanema ja noorema põlve kunstnike vahel", ütleb ajakiri.

Arvatavasti on uued määrused ka teises mõttes kasulikud. Kuulsad kunstnikud, kes esinesid kõrgete honoraride eest suurtes linnades, ei tahtnud meelsasti esineda tööliisklubides ja väikelinnades, kus neile ei maksetud nii kõrgeid honorare. Uued tasunormid võimaldavad ka provintsiteatreil ja organisatsioonidel kutsuda esinema kuulsusi. Ei või ütelda, et uued tasumäärad teeksid kunstiaristokraatiale liiga.

Näib, et ligemal ajal hakatakse normeerima ka kuulsate kirjanike tasumäärasid.

Mussolini avas ajaloolise vaate Püha Peetruse kirikule

Ühel päeval Mussolini viibis Rooma kuberneri ja arhitekti Piacentini seltsis Castello St. Angelo (Ingli lossi) müüridel, et sealt vaadelda Püha Peetruse kirikut. „Igavesele linnale" sai see ajalooliseks hetkeks, sest seal otsustati „Spina" lammutamine.

„Spinaks (okkaks) hüüti kitsast majaderiba, mis lahutas „Borgo vecchiot" ja „Borgo nuovot" — kaht tänavat, mis viisid Tiberi kaldalt Püha Peetruse kiriku juure. „Okkaks" hüüti teda seepärast, et ta Tiberi poolne ots oli väga terav. Lugematud palverändajate hulgad olid pugenud läbi selle kahe kitsa tänava, nagu läbi kitsaste armuväravate, et siis korraga enda ees näha kogu ta ilus maailma ehituskunsti suurimat imet, katoliku kiriku peajumalakoda.

Juba Bernini, kes ehitas Püha Peetruse kiriku ette oma kolonnid, plaanitses laia triumfiteed, mis pidi Tiberi kaldalt ulatuma kirikuni. On säilinud tema joonis, millel kiriku ja Tiberi vaheline võõnd on kujutatud magava mehe vormis. Võimas katedraali kuppel ja selle torn on peaks ja kübaraks. Niinimetatud Maderna-fassaad oli õlgadeks ja küljekolonnid käteks. Keha ühes jalgadega ulatus Ingli lossini. Entkeegi polnud julgenud mõtelda selle plaani teostamisest, sest teel oli ees mitu ilusat paleed, mida ei tahetud lammutada. Väike Scosacavalli väljak, mille äärest kerkisid „Palazzo dei Convertandi", „Palazzo dei Penitenziari" ja „Palazzo Giraud", olid kaunid Rooma renessansiaja ehted.

Mussolinil oli siiski julgust „okast" välja kiskuda. „Palazzo dei Convertendi", see suurepärane ehituskunsti pärl, tuli ümber paigutada, sest selle paleega on seotud mälestus Raffaelist. Palee lammutati suurima hoolega ja kõik asetati teises kohas jälle kivi-kivilt oma endisesse paika. Muu „Spina" lammutati ameerikaliku kiirusega. Keldrid aeti lihtsalt kinni ja kaeti tänava sillutusega. Kui tulevastel sajanditel kelgi arheoloogil tuleks tahe „Spinat" uurida, siis on tal vaja ainult tänavasillutus üles kiskuda ja ta leiab kõigi majade alusmüürid.

„Palazzo dei Convertandi" ümberpaigutamisega vabanes, nagu üteldud vaade suurepärasele katedraalile. Nüüd on katedraali ja Inglise lossi vahel alati rahvast, kes räägivad sellest sündmusest. Isegi need, kes ennemalt olid „Spina" lammutamise vastu, tunnistavad, et Rooma on jälle läinud ilusamaks. „Mussolinil oli õigus," kirjutavad Rooma lehed.

Kui lähenesid Püha Peetruse katedralile „Spina" allesolekul, siis unustasid kergesti müstilise mõju, mis tekkis kitsastelt tänavatelt välja jõudes ja korraga kummalist katedraali nähes. Seda üllatust ei tule enam läbi elada. Kuid selleeest on alles nüüd võimalik näha katedraali kuplite ehtsat vägevust ja värviküllust. Ennemalt see nagu vajus Maderna fassaadi.

Ka Vatikani loss pole enam vaatele suletud, nagu ennemalt, vaid kõiges oma ilus avatud. Uus „Via della Conzilione" on mõteldud Itaalia riigi kingina katoliku kirikule.

„Palazzo dei Penitenziarit" ega „Palazzo Giraud" ei lammutata. Samuti jääb oma endisele kohale ka Pühavaimu kirik. Cesi ja Serristori paleede saatus pole veel lõplikult otsustatud. Kõik teised hooned peavad kaduma ja see pole ka minugi õnnetus, kuna nüüd, ku[illegible] paleed on ümbrusest vabane[illegible] nende arhitektoonilised p[illegible] tulnud päevavalgele. Kuid [illegible] neid hooneid asendada? Muidu[illegible] te moodsate majablokkidega [illegible] likus stiilis. Üheks esituseks [illegible] vabastatud maa-ala jäetak[illegible] ehitamata, asutades sinna [illegible] väljakuid ja istutades puid, [illegible] tedraali näha ka külje pealt, [illegible] üksi keskelt. Alles nõnda [illegible] täiel määral nautida tema a[illegible] toonilist ilu.

Rooma väljakud ega tänav[illegible] võinud ennemalt suuruselt v[illegible] paljudegi teiste pealinnade n[illegible] te väljakute ja bulvaaridega [illegible] Roomas püütakse luua ka gr[illegible] se väljakuid kaugete vaa[illegible] Arheoloogilise vööndi loomin[illegible] rum Romanumi" ja Capitoliu[illegible] ber oli ses suunas esimesek[illegible] seks, mis on õnnestunud ni[illegible] et igast küljest kuuldub [illegible] „Via della Conciliazione" pi[illegible] nüüd kitsast jõekalda teed, m[illegible] kohtupaleest ja ilusast sõjai[illegible] dide paleest mööda „Castello [illegible] loni". Nii on tekkinud umbes [illegible] meetri pikkune väljak.

„Igavese linna" ümberkuju[illegible] sel on lastud kaduda nii m[illegible] ajaloolisel mälestusel, mida [illegible] võimalik päästa. Kuid tõelise[illegible] suured mineviku mälestuse[illegible] päästetud ja esildatud kogu [illegible] tähtsuses ja ilus. Seda püü[illegible] märgata isegi seal, kus igivar[illegible] na muistseis osades on r[illegible] täiesti moodsaid tänavaid. [illegible] vana Rooma elanikud enam [illegible] kõiki neid vanu tänavaid ja r[illegible] kesi, mis olid neile saanud ar[illegible] võivad nad rahulikult ütelda: [illegible] ma on nüüdki veel jäänud [illegible] maks."

Nanking ei anna alla lahinguta

Walitsusetrund wäed said käsu kaitsta pealinna. — Osa Hiina wägesid demoraliseeritud

Inglise-Jaapani vahekord pinev

Schanghai, 28. 11. (ETA) (DNB) Nankingi sõjawäeline kuberner seletas täna, et walitsusetrund wäed on asunud positsioonidele 50 kilomeetri kaugusel Nankingist. Need wäed on saanud käsu kaitsta linna mitte ainult jaapanlaste wastu, waid mitte lasta Nankingi ka demoraliseeritud wägesid.

Schanghai, 28. 11. (ETA) (Reuter) Japani wõimud on nõudnud kuue Briti laewa lahkumist Tschingkiangi sadamast kõige lähemal ajal, sest warsti algawad seal sõjalised operatsioonid.

Tokio, 28. 11. (ETA) (Havas) Domei agentuur teatab, et suhted Inglise ja Jaapani wõimude wahel on muutunud äkki pinewaks Jaapani nõude tagajärjel, et kuus Briti laewa lahkuks Tschinkiangist. Jaapani luurelennukite teadete järele asuwat mainitud Briti laewad mitme tuhande Hiina dshonke keskel, püüdes oma sealwiibimisega nagu kaitsta Hiina dshonkesid. Jaapani ajalehed teatawad, et neid dshonkesid kasutatawat Hiina wägede ja sõjamoona transporteerimiseks

Hiina sõdurid relwastatud moodsate relwadega — püstolkuulipidlujatega.

Nanking, 28. 11. (ETA) (Reuter) Jaapani lennukid on pommitanud täna Tschinkiangi, pildudes alla 140 pommi. Ohwrite arw ei ole weel teada, kuid arwatakse, et pommitamise tagajärjel on surma saanud hulk hiinlasi. Sealsed Briti ja Ameerika kodanikud on põgenemud Briti sõjalaewale „Aphisele". Suantscheni lähedal Jaapani lennukid on häwitanud Hiina sõjawäe rongi, kusjuures on surma saanud umbes 100 hiinlast.

Nankingi garnisoni ülem kindral Tang Schengtschi teatas, et ta püüab teha kõik, et kindlustada linna jaapanlaste rünnakute wastu. Ühtlasi ta soowitas kõigile wälismaalasile lahkuda linnast.

Schanghai, 28. 11. (ETA) (Reuter) Domei agentuur teatab, et jaapanlased on wõtnud täna üle Hiina ajakirjanduse tsensuuri büroo administratsiooni Schanghais.

Hiina wõimud on teatanud kõikidele wälismaa laewadele, et nad lahkuksid Tschinkiangist enne teisipäewa, sest seal on oodata ägedaid sõjalisi operatsioone.

Jaapani lennukid on purustanud Tutongi raudteesilla, mille tagajärjel on katkenud lõplikult raudteeühendus Kantoni ja Kuloni wahel.

Hiina laguneb

Honani prowints lõi lahku Nankingist

Tokio, 28. 11. (ETA) (Havas) Domei agentuur teatab Tschangtehst, et Honani prowintsis on moodustatud täna kohalik walitsus, ajukohaga Tschangteh linnas, mis asetseb 50 kilomeetrit Pekingist edelapool. Mainitud walitsuse ametisseastumise tseremooniast wõttis osa umbes 5000 delegaati rahu säilitamise komisjonidest, mis on ajutatud mitmes linnas Honani prowintsis. See samm tähendab Honani prowintsi lahkulöömist Nankingi walitsusest. Uue walitsuse juhiks on endine diwisiiülem kindral Schiao Gui-tschen, kes andis ka truudusewande.

Prantsuse riigipöörajate vangistamine kestab

Pariis, 28. 11. (ETA) (Havas) Ühenduses CSAR'i asääriga on wangistatud wiimasel nädalal 26 isikut. Eile on teostatud Pariisis weel mitu läbiotsimist, kus on konfiskeeritud hulk dokumente. Nendest on selgunud uusi andmeid isikutkohta, kes on seotud mainitud asääriga.

Kaubandus-tööstuskojas maksetakse ametnikele vanusetasu

Kaubandus-tööstuskoja senise täiskogu wiimane koosolek laupäewal A. Weileri juhatusel kujunes lühikeseks ja asjalikuks, kestwusega waewalt pool tundi. Täiskogu istungi awas lühikese sissejuhatusega nõukogu esimees dir. Joh. Sihwer. Kuna eelarwekõsimused sektsioonide täiskogudes, mis peeti laupäewal enne lõunat, igakülgselt olid läbi kaalutud, siis nende arutusel üldkoosolekul sõnaõigust ei kasutatud. Juhatusele esitatud eelarwe ettepanekute poolt kerkisid kõigi kuue sektsiooni esindaja käed. Seega oligi üldkoosolek oma töö teinud.

Täiskogu poolt wastuwõetud Kaubandus-tööstuskoja 1938. aasta eelarwe on tasakaalustatud 141.400 kroonile. Selleks, et rahuldada sektsioonide lisafoowe kredsiitide tuhtes, mis ulatusid 23.293 kroonile, oleks tulnud tõsta lisaärimaksult wõetawat maksumäära 4 protsendi pealt wiiele protsendile. Seda ei peetud aga otstarbekohaseks ja eelarwe koostamisel jäädi seniste maksunormide juure. Waatamata sellele, paisus uus eelarwe 8800 krooni wõrra suuremaks kui jookswal aastal. Tulude koostamisel on aluseks wõetud tegelik laekumine. Kulude osas on suurenemud palgakrediit 7840 krooni wõrra, pensionikapitalimaks 2398 krooni wõrra, Kaubandus-Tööstuskoja Teatajale suuremaks 1030 krooni wõrra ja kaupmeeste organiseerimise kulud 1000 krooni wõrra. Wähenemud on ettenähemata kulude summa ligi 4000 krooni wõrra ja toetus ametnike toetuskassale 1104 krooni wõrra. Palgakrediidi suurenemine on tingitud koja ametnike kohta wanusetasu maksmapanekust. Koja ametnikele makstakse uuest eelarweaastast wanusetasu 550% riigiteenijate wanusetasu normidest, mille juures arwesse wõetakse ainult kojas teenitud aeg.

Peakoosoleku poolt kinnitatud lisaeelarwe näeb ette 4066 krooni lisakrediiti remondiks, 1575 krooni palkadeks ühe ametniku juurewõtmise puhul ja 2576 krooni pensionikapitali maksuks.

Aljechin juhib 4 partiiga!

Üleeile ja eile mängiti Delftis male maailmameistri matschi 22. partii. Aljechin, kel olid walged, mängis juba awangus ettewõtlikult. Ta suurendas järk-järgult oma malendite mõjupiirkonda malelauaal, kuskjuures tungis wastriga seitsmendale joonele.

Hiljem ta wõitis Euwe wiimase etturi liputiiwal. Pärast seda oli selge, et Euwe wõib loota kõige rohkem wiiki.

Laupäewal partii katkestati pärast Euwe 40. käiku, kusjuures Aljechinil oli lipp, wanker, ratsu ja 4 etturit (üks wabaettur) ja Euwel — lipp, wanker, oda ja 3 etturit, seega üks ettur wähem.

Eilsel partii jatkamisel Euwe wõitis esialgu etturi tagasi, kuid tema seis halwenes seega nii, et ta kaotas lipu wankri ja ratsu wastu.

Kümnekond käiku pärast seda — 62. käigul. — Euwe alistus täiesti lootusetuse seisus, kuna Aljechin ähwardas endale teha etturist teise lipu.

Esmakordselt selles matschis Aljechin saawutas 4-punktilise edu ja kuna on järele jäänud waid 8 partiid, siis Euwe wõib pääseda maailmameistri tiitli kaotusest waid imekombel.

Matschi seis on 13:9 Aljechini eduks.

Järgmine „jõukatsumine" Euwe ja Aljechini wahel on 30. novembril Rotterdamis.

Franz Krulli malemehed wõitsid

Viie Tallinna käitise vahel peeti meeskondade võistlus males turniirisüsteemis. Iga käitise poolt võistles 5 maletajat.

Võitjaks tuli a.-s. Franz Krulli malemeeskond, kes saavutas 14 punkti. Tihedalt ta kannul on a.-s. A. M. Lutheri malemehed 13½ punktiga. Kolmas on Põhja puupapivabriku malekoondis 9½ punktiga ja viimast kohta jagavad o.-ü. Põhjala ja Johansoni paberivabriku maletajad 6 punktiga.

Võitja a.-s. Fr. Krulli meeskonnas võistlesid A. Gutmann, Golikov, Pising, M. Gutmann ja Piigli. Nendest Golikov võitis kõik 4 partiid.

Lutheri ja Krulli vahel on üks partii pooleli lahkarvamiste tõttu. Kuid ei tohiks olla kahtlust, et see otsustatakse Krulli kasuks ja nii saaksid Krulli mehed veel ühe punkti juure.

Suri male-suurmeister Mieses

Riia haiglas suri Kemeris auto pealesõitmisel saadud vigastusisse maleveteraan 73-aastane suurmeister Jacques Mieses. Mieses oli omaaja silmapaistvaid suurmeistreid, küll mitte turniiril saavutatud edu, vaid hiilgavate kombinatsioonide ja rünnakustiilis käsitatud mängu tõttu. Mieses, seni vanim praegu elavatest suurmeistritest, võib tagasi vaadata 40-aastasele malekarjäärile rahvusvahelistel turniiridel.

Miesese parimaks saavutuseks oli esikoht Viini 1907. a. turniiris eespool suurmeistreid Durast, Maróczyt, Tartakoveri, Vidmari, Schlechteri, Spielmanni nimekaid meistreid

Viimane võistlus, mille Mieses kaasa tegi, oli 1935. a. Margate'l turniir, kus ta jäi viimsele kohale.

Mieses on rikastanud malekirjandust paljude elavas stiilis kirjutatud raamatutega. Viimasel ajal Mieses tegeles malereportaažiga ja selle ohvriks ta langeski, sest kiirel jooksul postkontorisse värskete teadete edasiandmiseks on ta varemgi jäänud auto alla.

Lööming natside ja monarhistide vahel Austrias

Wiin, 28. 11. (Havas) Linzis oli ühel koosolekul, mis korraldati Austria ertshertsogi Otto 25. sünnipäewa puhul, raskeid kokkupõrkeid rahwussotsialistide ja legitimistide wahel. Rahwussotsialistid segasid korduwalt koosolekut, laulbes Saksa hümni. Warsti tekkis üldine lööming, kus pilluti ükstteisele toole ja muid kätetaadawaid esemeid. Politsei oli sunnitud wahele astuma. Politsei on wangistanud umbes 40 isikut. Löömingus on saanud haawata 20 isikut, neist üks raskesti.

Saksamaa algab võistlust välismaa sadamatega

Berliin, 28. 11. (ETA) (Havas) Saksa walitsus on nimetanud komitee, kelle ülesandeks on tarwitusele wõtta kõik abinõud Baltimere ja Põhjamere rannikuil asetsewate Saksa sadamate läbikäigu suurendamiseks ja wälismaa sadamate wõistluse wastu wõitlemiseks. Ametlike statistiliste andmete järele kasutawad paljud Saksa ettewõtted, eriti Lääne-Saksa tööstuspiirkonnas, kaupade sisse- ja wäljaweoks wälismaa sadamaid. Selle tagajärjel on käesolewa aasta 9 kuu jooksul Saksa sadamate läbikäik Põhjamere ääres tõusnud ainult pooltelise protsendi wõrra, wõrreldes sama ajawahemikuga 1936. aastal, kuna samal ajal näiteks Rotterdami sadama läbikäik on tõusnud 15 protsendi wõrra. Majandusringkonnist kuuldub, et uus sadamate komitee kawatseb wälismaa sadamate wõistluse wastu wõidelda uute kaubaweotariifide maksmapanekuga Saksamaa raudteedel. Uute tariifide järele ei tohi Saksamaa mõnest sadamast wõi mõnesse sadamasse transporteeritawate kaupade pealt wõetaw tasu ületada summat, mis läheks maksma samade kaupade transporteerimine wälismaa sadamate kaudu. Mainitud abinõude tarwituselewõtmisega loodetakse saawutada ka tunduwat kokkuhoidu wäliswaluuta alal.

Poola seim astub kokku

Warssawi, 28. 11. (ETA) (DNB) Poola seimi istung on määratud 1. detsembrile ja senati istung 3. detsembrile.

Ühenduses parlamendi kokkuastumisega ajalehed juhiwad tähelepanu sellele, et rahwusliku ühenduse lauger on tegemas ettewalmistusi eriliste parlamentaarse klubi loomiseks. 220-le senatorile ja rahwasaadikule on saadetud kutsed osa wõtta mainitud klubi asutamiskoosolekust. Kui kõik need parlamendi liikmed peaksid ühinema parlamentaarse klubiga, siis omaks rahwusliku ühenduse lauger parlamendi mõlemas kojas absoluutse enamuse.

Hõõrumised Jaapani-Wene wahel

Moskwa, 28. 11. (ETA) (DNB) Ametlikult teatatakse, et sünne Jaapani suursaatkond on tõstnud protesti nende korealaste asumisele saatmise wastu, kes elawad Nõukogude territooriumil Ida-Aasias. Nõukogude wäliskomissariaat on protesti tagasi lükanud, toonitades, et mainitud korealased, kes on saadetud Siberisse, on Nõukogude kodanikud ja seepärast jaapanlastel ei ole mingit õigust endid wahele segada Nõukogude Liidu siseasjusse.

Hukkus kaks Itaalia lennukit

Seitse meest sai surma

Rooma, 28. 11. (ETA) Nagu alles nüüd teatawaks saab, põrkasid 22. novembril Augusti wesilennukite sadama lähedal Sitsiilias kokku kaks wesilennukit, mis olid tõusnud õhku, et lennata üle Joonia mere. Katastroofis on saanud surma mõlema lennuki meeskonnad, kokku seitse meest.

Loodetaw ilm

teisipäewal, 30. novembril

Kergeid lesimisi muutliku sihiga muli. Pilwine ajutise selginemisega. Öösi tuni 7 kraadi külma ja päewal sisemaal kerge külm.

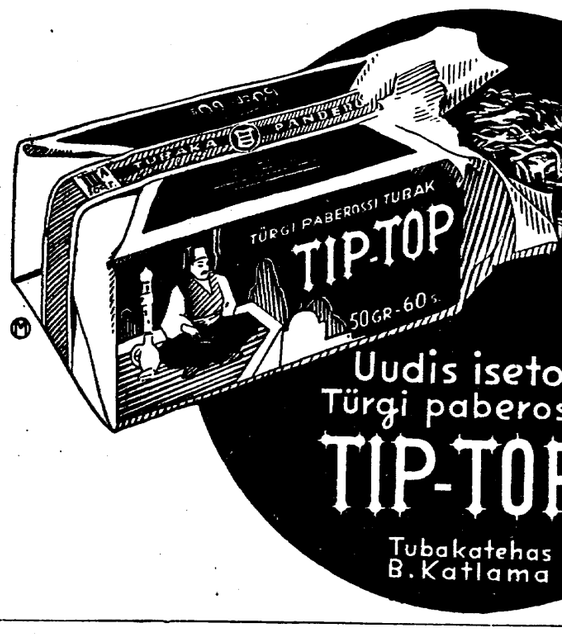

Ülikooli teate

Eksamitähtpäewad filosoofiateaduskonna üliõpilastele. Eksamitähtpäewad filosoofiateaduskonnas on detsembrikuus alljärgnewalt: ladina keele lektori kursus 9. ja 15. detsembrist, saksa keele 1. lektori kursus 9. detsembrist, saksa keele 2. lektori kursus 9. detsembrist, wene keele lektori kursus 10. detsembrist, greeka keele lektori kursus 10. detsembrist, inglise keele 1. lektori kursus 9. detsembrist, inglise keele 2. lektori kursus 10. detsembrist, soome keele lektori kursus 10. ja 11. detsembrist, eesti keele lektori kursus 13. detsembrist, prantsuse keele lektori kursus 9. detsembrist, indoeuroopa keeleteadus 9. detsembrist, germaani filoloogia 13. ja 14. detsembrist, saksa keele õpetaja kutse eelekseam 14. detsembrist, romaani filoloogia 9. detsembrist, prantsuse keele õpetaja kutse eelekseam 9. detsembrist, greeka filoloogia 11. detsembrist, antiikkirjandus 10. detsembrist, uusaja ajalugu 14. detsembrist, ladina filoloogia 13. detsembrist, muinasteadus 15. detsembrist, eesti keele professori kursus 9. detsembrist, slaavi filoloogia 14. detsembrist, eesti ja üldine kirjandus 13. ja 15. detsembrist, läänemere-soome kedled 9. detsembrist, kunstiajalugu 10. detsembrist, kooliteewishoid 15. detsembrist, etnograafia 14. detsembrist, murali keeleteadus 14. detsembrist, inglise filoloogia 13. ja 14. detsembrist, inglise keele õpetaja kutse eelekseam 10., 13. ja 14. detsembrist, eesti ja põhjamaade ajalugu 14. detsembrist, üldine ajalugu (prof. P. Tarwel ja dotsent J. Wasar) 13. detsembrist, rahvaluule 15. detsembrist, bibliograafia 13. detsembrist, pedagoogika 15. detsembrist, psühholoogia ja pedagoogiline psühholoogia 14. detsembrist, filosoofia ajalugu ja metafüüsika 14. detsembrist, loogika ja tunnetusteooria 13. detsembrist, foneetika 10. detsembrist, vootsi keel 11. detsembrist, poola keel 14. detsembrist, juruditeadused 13. detsembrist, itaalia keel ja kirjandus 16. detsembrist, arhituurindus 9. detsembrist. Eksamitele jõusekõlbulusmine on 6. ja 7. detsembrist.

Eksamid mate maatika-loodustead sembris järgnevalt: prof. J. Tarw 9. detsembrist, dotsent A. Hum 14. detsembrist, prof. K. 14. detsembrist, prof. H. detsembrist, dotsent L. Tiga 13. detsembrist, üldbotaan ja 15. detsembrist, taim taimeanatoomia ja Riikoja 9. detsembrist, üld selgroogsete zooloogi Spik 10. detsembrist, pro majandusteadus eksamid loodusteadu Kiivde 9. detsembrist, pro Paris 10. detsembrist, d H. Maho 14. detsembrist, Lippmaa 9. detsembrist, teaduse ja fa matemaatika-loodus prof. J. Wilip 9. dotsent L. Tiganik 9. prof. T. Lippmaa 9. temaatikas 9. ja 1 Loomaarstit on samas eksamitä detsembrist, prof. A. Pa 10. detsembrist, prof. H. 9. detsembril.

Eesti Panga aruanne

23. novembril 1937. a.

	Miljonites kroonides.		
	23. 11. 37	15. 11. 37	23. 11. 36
Kuld	34.2	34.2	34.2
Wälisraha	14.7	14.3	5.6
Sisewekslid	13.7	13.6	10.7
Laenud	10.8	9.8	10.4
Bilanss	100.6	99.1	80.0
Muud aktiwad	22.8	22.6	15.0
Pangatähed	51.0	48.1	45.7
Jookswad arwed	30.3	32.1	21.8
Sellest:			
Walitsuse	21.1	22.8	14.2
Pankade	7.0	7.3	5.4
Muud passiwad	13.5	13.0	6.8
Kattewara %	60,20	60,56	58,95

Aruande-nädala jooksul on suurenenud pangatähtede ringwool 2,9 milj. kr. wõrra, tõustes 48.1 milj. kr-lt 51.0-le milj. kr-le. Tõusu on põhjustanud riigiametnike palkade maksmine 20-dal kuupäewal, misläbi on langenud riigi hoiusmaad 22.8 milj. kr-lt 21.1 milj. kr-le ja samuti laenude tõusmine 1 milj. kr. wõrra. Need mõlemad summad, riigi hoiusmaade wähenemine 1.7 milj. kr. ulatuses ja laenude suurenemine 1,0 milj. kr. annawad 2,7 milj. kr., mille wõrra on suurenud ka pangatähtede ringwool. Wälisraha arwete seis on suurenenud 0,4 milj. kr. wõrra ja muud aktiwad 0.2 milj. kr. ulatuses.

Kooligrimassidest

kirjutab „Õpetajate Leht":

„Progümnaasiumi 3. klassis oli saksa keeles diktaat, mis koosnes 181 sõnast. Õpilane tegi 10½ wiga. Pooleks weaks on arwatud alguses tehtud, kuid siis õpilase enda poolt parandatud wiga. Kui arwestada weel kaks wiga, mis jäid õpetaja poolt tähele panemata, siis oli õpilase diktaadis 13 wiga.

Õpetaja hindas õpilase tööd hindega „2—" ja kirjutas manitsewa eestikeelse märkuse 19 sõnaga, milles tegi 2 wiga.

13-aastane laps, kes õpib kolmandat kuud saksa keelt teise wõõrkeelena, kirjutab diktaadis walesti 7% nõutud sõnadest. Täiskasuwanud õpetaja-keeleteadlane oma koostatud tekstis eksib 10% sõnade kirjutamisel ema-õppe- ning riigikeeles. Õpilane saab „2—" ja manitsuse. Mitu niimust kahe taha ja misõigust noomituist wäärib õpetaja?... Pisut nõudlikust enda suhtes ja pisut endakriitikat ei tee kahju ka õpetajale."

Siia juure wõiks märkida sedagi, et ei ole nii wäga haruldased need juhused, kus eesti keele õpetajad parandawad õpilaste töödesse wigu sisse.

Tallinna fondibörs

29. novembril 1937. a.

Diskont	Tšekid			Ostiad	Müüjad
2	London	1	£	18.11	18.35
1,5	New York	1	$	3.61	3.68
4	Berliin	100	Rmk	146.25	148.10
	(kliiring)			—	147.50
3,75	Helsingi	100	Smk	7.98	8.10
2,5	Stokholm	100	Rkr.	93.40	94.60
3,5	Kopenhaagen	100	Dkr.	80.85	82.05
4	Oslo	100	Nkr.	90.95	92.15
6	Riia	100	Latti	71.40	72.50
6	Kaunas	100	Litti	61.00	62.50
2,5	Amsterdam	100	Guldn	201.00	204.50
3	Pariis	100	Pfr.	12.28	12.53
2,5	Zürich	100	Sfr.	83.65	85.05
2	Brüssel	100	Belgat	61.50	62.50
5	Milaano	100	Liiri	19.01	19.36
5	Varssavi	100	Zlotty	68.80	70.50
3	Praha	100	Tškr.	12.72	12.94
3,5	Viin	100	Sillingit	68.50	70.20
6	Danzig	100	Guldnat	68.80	70.50
1	grupihast kulda				

Haruldaselt odavasti müüa

4000 mitmekesist eestik. raamatut,

Ванде-Вельде «Техника брака» — Kr. 3½. «Эротика в браке»— 90 snt., Нов. песенник — Песенки Вертинского 35 snt., др. Тур «Мужское бессилие» — Kr. 1½, Haljaspõld »Võõrsõnade leksikon» köites — Kr. 2.

Ostame, vahetame ja anname lugemiseks raamatuid (ka provintsi). **Firma „LEVING" Tallinn, Tatari 8.**

P. S. Juhuslikult odavasti villaseid salle, reisikohwreid, kaelasidemeid ja nahkkindaid.

Kohalikke teateid

Metallitööstrite juubelilt. Wajakul — waade aktuse jaali; paremal — embleemi üleandmine.

Metallitööstürid pidasid juubelit

Eile pidas Tallinna Metallitööstürite ühing oma 10-a. juubelit. Sel puhul oli kaubandus-tööstuskoja ruumes korraldatud pidulik aktus ja hiljem koos-viibimine.

Aktuse avas kella ¾6 paigu ühingu esimees K. Puusaag. Peokõne pidas ühingu auliige dir. inj. J. Meerus. Grupi ühingu liikmete poolt anti ühingule üle nägus ja suurepäraselt wälja-töötatud embleem — alaji tammepuust alusel ja warustatud rahvuslipuga. Seejärgi mängiti hümni. Nunt Tormo deklameeris G. Suitsu ja H. Wisnapuu luuletusi. Kolmele juhatuse liikmele, kes olnud 10 a. juhatuses tegewad, annetati eluaegse liikme diplomid: K. Puusaag, Joh. Tatsi ja O. Pirkop.

Kaubandus-tööstuskoja poolt tervitas esimees J. Pihl, käsitööstuskoja poolt esimees A. Naeres. Wimane andis kirgitusena üle embleemi külge kinnitatud vlaadi kuldse wasaraga. Kullaseppade ühingu poolt kingiti embleemi külge kuldplaat.

Meeleolukas koosviibimine sõbralikus õhkkonnas kestis hilisööni.

Tekstiiltööliste üksmeelne koosolek

Nõutakse 40-tunnilist töönädalat

Eesti Tekstiiltööliste Tallinna osakonna korraldusel oli pühapäeval „Töölisteatri" ruumes tekstiiltööliste ülelinnaline koosolek. Koosoleku avas ja juhatajaks valiti esimees E. Kadakas, mille järele ametiühingute organiseerimise tähtsusest palgaolude korraldamisel refereeris ühingu sekretär Joh. Mihkelson. Kõneleja tähendas, et tekstiiltöölised on arvult suurimad ametiühingute peres, kuid organiseerimisprotsent vastavalt sellel tööalal töötajaile on seni 25%. Tuleb teha veel luik organiseerimistööd. Kõneleja rõhutab

tekstiiltööstuse tasuvust ja madalamaid palku.

Võrreldes teiste tööaladega palgad kõiguvad 10—80 sendi vahemikul tunnis, kusjuures keskmiseks tekstiiltööliste tunnitasuks on 17½—30 s. tunnis. Kõrgema tunnitasuni on välja jõudnud ainult üsna väike protsent töölisist.

Järgnevalt refereerib esimees E. Kadakas osakonna tegevuskavadest. Kõneleja jõuab tulemusteni, et spindlite ja poolide suurendamine, samuti ka ülemineк 4—6 teljel töötamisele toob endaga kaasa tööpuuduse, mille läbi vallandatakse kuni 2000 töölist, peamiselt nõrgemad ja vanemad töölised. Kõneleja arvab, et ratsionaliseerimine ja tööpinge tõstmine on piibujutt, ja kui tahetakse meje tekstiiltööstust viia Ameerika ja Euroopa tööstusriikide tasemeni, siis tuleb meie tekstiiltööstus ümber korraldada keldrist laeni. Mitte ratsionaliseerimist ega tööpinge tõstmist ei vaja töölised, vaid rohkem vaba aega, mispärast pooldab täiesti 40-tunnilise töönädala sisseseadmist tekstiiltööstustes.

Läbirääkimistel juhiti juhatuse tähelepanu

töötöö keelamise

tarvidusele, millist tööd küll praegu tehakse ainult väiksemais käitisis, kuid missugune moodus tulevikus ka üldiseks võib saada.

Rätsepatööliste pidulik aastapäev

Eile toimunud Tallinna rätsepatööliste pidulikule 30-a. juubeliaktusele oli kogunenud end. „Tähe" trükikoja ruumesse laialdasel arwul rätsepatööliji. Külalistena wiibijid kohal sotsiaalministeeriumi ja mitmete töölisorganisatsioonide esindajad.

Aktus algas koorberitega ja rahwus-ning ühingu lipuga kaunistatud saalis avamängiga Töölismuusika ühingu orkestrilt. Selle järele avab aktuse Rätsepatööliste ühingu esimees A. Oja, kes tervitas kokku tulnud külaliji ja seltsiliikmeid. Ülewaate rätsepatööliste senisest tegewusest ja tulewikuvaatlusest andis ühingu asjaajaja O. Pärn, leides et uutes oludes ametiühingul tuleb tegutseda antud olukordadele wastawalt, kusjuures ametiühingute mõtteks on alati edasi, mitte tagasi.

Peokõne pidas toimetaja E. Joonas, märkides, et ametiühinguline liikumine on tunduwalt kaasa aidanud ühiskonna arengus. Järgnes tervituji.

Aktuse lõppsõna ütles ühingu esimees. Muusikalise kawa täitis Töölismuusika ühingu orkester. Aktus jätis üldiselt wäga hea mulje, mis jatkus ka hilisemal koosviibimisel.

Külaleiba Helsingi eestlastele

Laupäeval sõitis Helsingi Tallinna Jaani koguduse abiõpetaja J. Juhkental, kes eile Helsingi eestlastele pidas jumalateenistuse Wälis-Eesti päewa puhul. Seesuguseid jumalateenistusi Helsingi eestlastele on wiimasel ajal korraldatud järjekindlalt. Wiimati juhtustas seal õp. J. Järwe.

Mööbelseppade koosoleku otsuseid

Mööbelseppade Ametiühing oli pühapäewaks kokku kutsunud seltsi ruumesse ülelinnalise mööbelseppade (tislerite) organiseerimiskoosoleku, kus referaatidega esinesid töölisteja nõunik A. Renning teemal: Tööliskonna majanduslikud päewamured ja töölisteja peasekretär Ilmar Rebane teemal: Töötülide laherdamise seaduse rakendamine wäikekäitistes ja ametiühingute osatähtsus palgawõitluses.

Koosolekul tekkinud küsimuste all selgub, et mööblitisterite hulgas on walitsemas launis ebaharilik olukord, kuna töötatakse praegugi, kehtiwale 8-tunnilise tööpäewa seadusele waatamata 12 kuni 16 tundi päewas, kusjuures ületundide eest tasu ei maksetawat. Ka haiguskindlustusest ja puhkeaja seadustest hiilitawat mööda. Üle normi töötamise juures olewat olnud juhuseid, et töölised ei lahku ka siis töölisteja ruumest, kui neid sealt ära aetaks. Üldiselt arwatakse, et karistusmäärad olewat liig madalad ja karistada tulewat ka töölisi, kes jõhikikult töötawad üle 8 tunni päewas. Ka töökaitse-inspektorite tegewuse üle nurisetakse.

Otsustatakse alates 6. detsj. s. a. kõigis töökohtdes alustada 8-tunnilist töötamist, sellest kõigile tööstureile ja töölistele ette teatades. Ettewaatemärk wõetakse ühel häälel wastu.

Koosoleku lõpul esitatakse rida resolutsioone, mis kõik ühel häälel wastu wõetakse: 1) kehtiw töötülide lahendamise seadus muuta, nii et töötüli algatamine wõimaldaks kollektiiwselt kogu tööharu ulatuses. Kutseühingutel wõimaldada tööliste esindamist. 2) Kutseühingute elus säilitada põhimõte Eesti Töölisühingute Keskliidus seatagu jalule normaalne olukord, kuna töölised ise suudwat oma asju küllalt hästi ajada. 3) Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seadus muuta, nii et wõimaldaks lihtsustatud olukorras kutsetunnistuste saamine wanadele töölistele, kellel see dokumetide puudusel seni luhtunud. 4) Wanaduse, invaliidsuse ja järelejääjate kindlustamine korraldatagu nii, et wanaduse ülemmääraks oleks 55 aastat, kuna pension peaks olema nii suur, et wõimaldaks elamiswäärset ülalpidamist.

Lutheri töölispere pidas koosoleku

Pühapäewal peetud Lutheri wabriku tööliste üldkoosolekust wõeti rohkearwuliselt osa. Töölisnõukogu aruandest selgus, et käitises töötab 1612 töölist ja töötellimisi on. Töölised ei ole rahul Bedaux-nimelise tükitöö-süsteemiga, mis tekitab sageli arusaamatusi. Samuti nõuti suuremaid õiguji rahwamaja kasutamisel. Näib, et töölisnõukogu wahekord Lutheri AMKÜ-ga ei ole kuigi hea, sest kaks töölisvanemat, kes on astunud AMKÜ juhatusse, kutsuti sealt tagasi, või wastasel puhul astugu nad wälja töölisnõukogust. Edasi nõuti, et töölistele antaks prii saun. Kui wabrikuwalitsus ei tule palgakõrgenduse suhtes töölistele wastu, siis lubati palgakõrgenduse küsimus wõtta järgneval koosolekul uuesti päewakorda. Koosolekul kõneles tööliste peasekretär J. Rebane.

Eesti kartuleid ja jahu Itaaliasse

Itaalia ja Eesti wahet otsesthenduse pidaw aurik „Sniafiaco" Sergo ja Ko laewakontori esindusel wiibis nädalapäewi Tallinnas, kust sõitis laupäewa õhtul Itaaliasse. Tallinnast wiis „Sniafiaco" kaasa 1100 tonni kartuleid, kartulijahu ja ühe auto.

„Ilmatar" wiib Soome üliõpilaslauljad Ameerikasse

Laupäeval tuli teiskordselt sel hooajal Tallinna Helsingi-Stettiini liinil sõitew 3000-tonniline Soome reisiaurik „Ilmatar". Tulewast nädalast asendab seda laewa mõni teine aurik, kuna Soome üliõpilaslauljad, kes 11. detsembril lähewad Ameerikasse kontsertmatkale, sõidawad Helsingist otse Ameerikasse „Ilmatariga".

Teater • Muusika

„Raudami" kontsert

Raudteelaste kultuur-haridusühing „Raudam" korraldas oma 15-a. tegevuse tähistamiseks piduliku kontserdi solistidega, mille jaoks oli kava koostatud ainult eesti heliloojate töödest ning nende hulgas oli pealegi õige kaaluv osa laule, mis tulid esiettekandele. Olgugi, et 15-a. tegevusaega ei loeta veel täielikuks juubeliks, aga seltsile on ta ikkagi küllalt pikk aeg, et teha kokkuvõtet töö tulemusist.

Koorijuhi Karl Leinuse asumisega koori juhatamisele on koor arenenud silmatorkavalt, seistes nüüd meie pealinna parimate kooride esirinnas. Karl Leinust tunneme asjatundliku ja andeka koorijuhatajana, kelle iseloomulikumaid omadusi on elavalt pulseeriv kindel rütm ja temperament ning süvenemine igasse ettekantavasse helitöösse. Ka kõnealloleval kontserdil, kus kavas olid esitatud vahelduva iseloomuga laulud, tõendas koor kõiguti soodsasti ja meeldivalt oma häid omadusi niihästi kõlalisest kui ka tõlgitsuslikust küljest. Laulude ettekanne oli hästi välja töötatud ja hoolsasti nüansseeritud. Kuigi lüürilise iseloomuga laulud leiavad koorilt mõjuvama väljenduse nagu see ilmnes Karindi „Öölaulus", H. Kännu „Muredemaas" ja „Sügise õhs" ning Oja „Unustuses", siis näisid jälle publikule enam meeldivat lõbusa ja peene huumoriga esitatud M. Saare „Mardipeol" ja R. Pätsu „Lõbusõit". Viimase kordamisest koorijuht kuidagi mööda ei pääsnud rohkearvulise kuulajaskonna nõudmisel.

Menukalt esinesid solistidena A. Papmehl pehme tooniga ja viimistletult ettekantud Elleri „Berceuse'i" ning A. Lemba „Poème d'amouri" ja „Masurkaga", P. Indra A. Kapi oreliprelüüdiga „Sind, Jumal, kõik me kiidame" ja L. Anton, Elleri „Kellade" ja Aaviku „Capriccio'ga".

Juubilari tervitati kohalike kui ka naaberriikide lauluseltside esindajailt loorberipärgade ja väärtannetustega. **Th. Lemba**

„Estonia" teater

Mängukava 29. novembrist kuni 5. detsembrini 1937

Esmasp., 29. nov., alandatud hindadega Beneši operett **„Haljal aasal"**.

Teisip., 30. nov., alandatud hindadega Shakespeare'i **„Suveöö unenägu"**.

Keskn., 1. dets., uuslavastus-esietendus **„Tosca"**, G. Puccini ooper.

Neljap., 2. dets., harilike hindadega operett **„Tatra tüdruk"**.

Reedel, 3. dets., alandatud hindadega H. Raudsepa komöödia **„Mees, kelle käes on trumbid"**.

Laup., 4. dets., alandatud hindadega Beneši operett **„Haljal aasal"** 25. korda.

Pühap., 5. dets., kell ½3 p. l. viimast korda Puccini ooper **„Tütarlaps Läänest"**. Alandatud hinnad.

Pühap., 5. dets., kell ½8 õhtul esietenduseks harilike hindadega **„Tseesar"** („Kaugete randade" ja „Fanny" järg), Marcel Pagnoli näidend.

Töölisteater

Nädala mängukava

Esmaspäeval **„Õitsev meri"** üldhindadega.
Teisipäeval **„Mehe küljelun"** 19. korda.
Kolmapäeval **„Inimesed ajujääl"** 5. korda.
Neljapäeval **„Kolmekrossi ooper"** 10. korda.
Reedel **„Mehe küljelun"** 20. korda.
Laupäeval **„Tagahoovis"** 100. pkorda.
Pühapäeva päeval **„Inimesed ajujääl"** 6. korda.
Pühapäeva õhtul **„Kolmekrossi ooper"** 11. korda.

Siseriigist

Harjumaalt

53 tuuleweski waremele tehti furmaotsus. Wiimasel Harju ajut. maawalitsuse koosolekul oli arutusel nende tuuleweskite saatus, mis olid jäetud häwimisele ja muutunud waremeiks. Käsitades wastawat waremeiks muutunud wõi häwima jäetud ehituste lammutamise seadust, otsustas ajut. maawalitsus määrata 1. detsembriks 1938. a. lammutamisele terwelt 53 tuuleweski waremed Harjumaal.

Ülaltähendatud ajut. maawalitsuse otsus puudutab 20 walda Harjumaal.

Konsulentide wahetus Raasikul. Põllutöökoja juhatuse otsusega on senine Raasiku konsulent Jaan Utno teenistuse huwides paigutatud Kärdlasse konsulendiks. Tema asemele uueks Raasiku konsulendiks on määratud Kaarel Piirlaid. Mõlemad määramised on arwatud 1. detsj. k. a. alates.

Tartust

Kirikukoor pühitses oma 100. a. juubelit. Pühapäewal pühitses Tartu Maarja koguduse laulukoor oma 100-a. tegewuse juubelit. Sel puhul toimus kirikus pidulik jumalateenistus, kus pühitseti koorile ka uus lipp. Lipp annetati koorile koguduse poolt.

Tartu Maarja kiriku laulukoori rajajaks on olnud kohalik õpetaja Karl-Heinrich Gehewe. Oma hiigelajafärgu on koor üle elanud praost A. H. Willigerode ajal. Praegu on koori juhatajaks Adalbert Wirkhaus.

Huwitaw on weel märkida, et kiriku juures asetseb ka kiriku-muuseum, kus on diplomid, millega on auhinnatud nimetatud koori esinemised 1. ja 5. üldlaulupidul. Samas on ka huwitaw taktikeppide kogu.

Viljandist

Wargad metsatööstuse puulaos. Ühel wiimasel ööl murti Wiljandis sisse Tallinna tän. nr. 42 asetsewasse „Eesti Metsatööstuse" puulao platsil olewasse tööriistadekuuri. Kahju warguse läbi on 277 kr. Teine wargus pandi toime Uueweski teel nr. 1 asetsewas Johan Sarapuu korteris, kust wargad wiisid kaasa riideid 88 kr. wäärtuses.

Algab laste talwine toitlustamine. Wiljandi rackojas peetu koosolek lasteabi-komitee moodustamiseks. Kehwemate laste toitlustamist alatakse 1. detsembrist. Sotsiaalministri poolt on Wiljandile määratud laste talwiseks toitlustamiseks 3872 kr.

Viljandimaalt

Riigihoidja kinkis koolidele enda pilte. Haridusministeeriumi kooliwalitsuse poolt tehti Wiljandi maakooliwalitsusele teatawaks, et riigihoidja poolt on kingitud Wiljandimaa algkoolidele 20 riigihoidja pilti ja sama palju sõjawägede ülemjuhataja pilti. Need jagatakse koolide wahel wälja tasuta. Seega kõik Wiljandimaa algkoolid saaksid meie riigijuhtide pildid.

Mõnnaste algkool pühitses juubelit. Tarwastu Mõnnaste algkool tähistas pühapäewal oma 100., a. juubelit piduliku aktusega kooli ruumes. Aktuse puhul oli koolimaja dekoreeritud rohelisega. Kooli asutamisest ja arengust andis ülewaate kooljuhataja A. Lättemäe. Aktust kaunistasid õpilaste ettekanded. Hiljem oli juubelikooswiibimine pidulauas.

Türilt

50 lapsele sooja toitu. Linnawalitsuse andmeil tuleb Türil eelolewal talwehooajal toitlustamisele 50 puudustkannatawat last, kellele jagatakse linna toitluspunktist tasuta lõunaid.

Aianduskeskkool sai moodsa kaswuhoone. Suwel asus linnawalitsus aianduskeskkoolile ehitama moodsat kaswuhoonet kooli õppeaeda. Nüüd on kaswuhoone walminud ja selles algab töö juba eelolewal nädalal.

Järvamaalt

Pidupäew Wajangul. Pühapäewal toimus Wajangul ümberehitatud wallamaja õnnistamine, millist sündmust jälgis umbes 600 inimest. Waimuliku talituse pidas Järwa abiproost A. Pähn.

Valgamaalt

Pukas ei edene nimede eestistamine. Wiimaste andmete järele on Pukas ainult 3% nimede eestistajaid. Wäga palju wõõrapäraseid nimesid on just jõukamal ja haritud kihil, kes mitte-eestistamise põhjusena toob ette „tuntud nime" kadumaminekut. Osalt on ka põhjuseks selgitustöö puudus kohapeal, kus isegi wõõrapäraste nimede rünnakpäewal ei peetud ühtki päewakohast kõnet.

Seltskond ehitab Pukka moodsa rahwamaja. Puka rahwamaja, mis 10 a. tagasi ehitati, ei täida enam oma ülesandeid ja Puka tuletõrje, kelle waldusse rahwamaja kuulub, otsustas praeguse rahwamaja täiesti ümber ehitada ajakohasemaks.

Raskusi selleks teeb rahasaamine. Maapangalt on lubatud pikaajalist laenu 4500 kr., seda on aga wähe, kuna ehitus läheb wähemalt 12.000 kr. maksma. Tuletõrje esimehe J. Kingeri poolt nõupidamisel tehtud ettepanek, seltskond aidaku ehitamisel wõimaluse piires kaasa, leidis üldist heakskiitmist ja nii see ehitus otsustatigi tulewaks sügiseks läbi wiia. J. Kingeri poolt lubati weoautod materjali weoks tasuta, mis annab mõnisada krooni kokkuhoidu.

Loomade- ja lihahinnad

esmaspäeval, 29. novembril

Põllutöökoja Tallinna alatisel elustapaloomade ja lihaturul veiste pakkumine keskmine. Nõudmine elav eksportkaubale, s. o. väiksemaile pullidele ja mullikatele, kuna kolmapäeval 1. dets. algab veiseliha eksport Soome. Eksportpullidest ja mullikaist makseti täna 60 s. piires tapakaalu ja 28—30 s. eluskaalu kilo. Rammusad siseturu **pullid** maksavad 60—63 s., tapakaalu 30—32 s. kilo.

Lemade hinnad samad, mis läinud nädalalgi. Rammusad lehmad 56—60 s., keskmised 52—55 s. ja lahjemad 46—50 s. tapakaalu ja 17—22—30 s. eluskaalu kilo.

Vasikaid turul väga vähe. Tapetud kaup ühes nahaga 50—75 s. kilo. Elusvasikate hinnad 30—35—40 s. piires kilo.

Lammaste pakkumine keskmine. Nõudmine samti keskmine ning hinnad endised. Tapetud lambad ilma nahata ja pudemeteta maksavad tavaliselt 45—50 s. ning ainult väga lahjad 40—45 s. kilo. Eluslambad 26—30—35 s. kilo. Tendents kindel.

Sigade pakkumine suur. Nõudmine rahuldav. Tapetud sigadest ühes pea-jalgadega makseti täna samu hindu, mis mööduunud nädalal, s. o. valdavas enamuses noored tapakaaluga 100 kilo piires lihasead maksid 72—75 s. kilo. Kõikumised nimetatud hinnast üles- ja allapoole 2—3 s. piires, olenevalt sordist.

Nahkade hinnad

Nahaturul valitseb viimasel ajal üldiselt nõrk tendents nõrga nõudmise mõjul. Täna nõrgenesid toored veisenahad 5 s. võrra kilolt.

Toored veisenahad maksavad seega 85 s., mööduunud nädala 90 s. vastu kilolt.

Vasikanahad, mis eelmisel kuul maksid 6 kr. piires tükk — maksavad praegu 3,50—4 kr. tükk.

Lambanahad 2—4 kr. tükk, kuid tendents kaldub ka nõrgenemisele.

Toodud hinnad on arvatud Tallinnas.

Algab kodanike õhukaitse kursus

Esimene kodanike õhukaitse kursus algab homme, 30. nov., kell 16.30 linna pritsimajas, Wene turul.

Eelregistreerimine kursusele on olnud wäga elaw. Huwitaw oleks seejuures märkida, et ülesandmistel on naistel ülekaal. Et registreeritud on rohkem soowijaid kui alul arwati, siis jagatakse osawõtjad gruppidesse. Ainult osa loenguid peetakse ühisèlt. Kes pole saanud weel kutset, see on arwatud hilisemasse gruppi.

Kõvem järelevalve hobuste rautamise kohta

Mööduunud nädalal olid libedate asfalteede tõttu hobuste kukkumised sagedaseks näteks.

Tallinna Loomakaitse Selts pööras Tallinna-Harju prefekti ning linna liiklemis-inspektori poole palwega, et politsei poolt teostataks kõvem järelevalwe korraliku hobuste rautamise kohta, nagu seda nõuab linna sundmäärus.

Leeripüha ja uue kirikuaasta algus

Eilne pühapäew oli pealinna kirikuelus pidulikuks päewaks. Selle pühapäewaga algas uus kirikuaasta ja kogudustes õnnistati leerilapsi; neid oli Tallinna kogudustes kokku 2000 ümber, kellest 218 õnnistati Kaarli kirikus. Kirikud olid pidulikult rohelisega ehitud ja walgusesäras, kirikuliji muidugi kirikud tulwil. Wälis-Eesti päewa puhul tuletati kantslitelt meele kaasmaalasi, kes elutsewad kaugete merede ja maade taga.

Kuna ilm oli pehme ja lumine, siis oli wäljas ka palju jalutajaid ja lapsi kelkudega. Tundus nagu jõulumeeleolu algust. Siin-seal osteti wäike roheline kuusk, tuidi koju, kus pandi peale üks küünal — ojimese adwendipiiha sümbolina. Nüüd algab kiriktes ja kodudes jõuluoote aeg.

Raadio

Esmaspäew, 29. november.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 mandoliinimuusika. Kirillowi mandolinistid. 18.30 Inglise keele tund algajaiele — mag. J. Silwet. (Tartust.) 19.00 lõbusaid helisid idamaalt. (Heliplaadid.) 19.40 päewaundiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade. Hinnanoteeringud. 20.05 politsei laulab. Tallinna politseiametnike meeskoor. Juh. H. Roosma. 20.30 arhiivaar O. Wares: Liitriigid ja Eesti Wabadussõja alul. (Riigi Keskarhiivi loeng, Tartust.) 21.00 edasi walsiga. (Heliplaadid.) Suur walsside-popurrii — Don Sebastiani orkester. 21.15 kirjanduslikke undiseid (Tartust.) 21.30 lugemisämmd. Karl Ader loeb katkendi ühest eelkäsitletud undisteosest. (Tartust.) 21.50 wiinilisoololid. Raja Feinstein-Drablin. Klaweril Erika Tuttelberg. 22.15 R. Strauss: sümfooniline poeem „Kangelaselu". (Heliplaadid.) New Yorgi filharmoonia sümfooniaorkester. Juh. Willem Mengelberg. 22.55 päewaundiseid.

Teisipäew, 30. november.

7.00 ärätusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaundiseid. 7.25 hommikkontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. H. Karm. 8.30 turuteade.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 lasteaund. „Suur kontsert on koidu a'al". Koolilaste laule ja orkestriettekandeid. 18.30 Prantsuse keele tund — mag. K. Kann. 19.00 kohwikumuusika. Kohwik „Kultase" kapell. 19.40 päewaundiseid. 20.00 õige aeg. Ilmateade 20.05 wiis minutit tervisele — dr. med. M. Kask. (Tartust.) 20.10 meeleolu soololaule. Arno Niitof (bariton.) 20.30 R. Põldmäe: Eesti rahwatantsudest. (Eesti Rahwa Muuseumi loeng, Tartust.) 21.00 orkestrikontsert. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 21.40 aktuaalne weerandtund. 21.55 Skandinaawia muusika. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 22.35 mõistaw meloodia waiksel õhtutunnil. (Heliplaadid.) 22.55 päewaundiseid. 23.00 esperantokeelne nädalakroonika.

Riigiametnike võlgade ümberlaenustamine

Läti ametnike wõlad pikaajalisteks, uute laenude tegemine piiratud

Riigiametnike wõlgade ümberlaenustamise aktsioon Lätis on saanud seaduseks. Ümberlaenustamisele kuuluwad waid ametnike isiklikud wõlad ja need kohustused, mis on kindlustatud girodega, kuna warandustel lasuwad wõlad ei kuulu mainitud seaduse alusel ümberlaenustamisele. Peale riigiametnike wõlgade wõidakse uue seaduse põhjal ümber laenustada ka awalikus elus tegutsewate isikute girolaenusid rahaministri nõusolekul.

Ümberlaenustamisele kuuluwad laenud, mis on tehtud kuni 1. juunini 1932. a. ja mille kogusumma ületab kolme kuu palga ja mis wõib tõusta kuni 12 kuu palga summani. Üle selle summa peab olema wastaw nõusolek rahaministrilt.

Laenud wõtab Läti Krediitpank, kuhu selleks otstarbeks ajutatakse riiklikest summadest erifond. Ülewõetud laenude eest tasub Läti Krediitpank eralaenuasutustele ülewõetud laenude eest, kas riigi wäärtpaberites wõi rahas, nõnda kuidas saawutatakse kokkuleppeid ja lubab eralaenuasutuste seisukord.

Üldreeglina laenustatakse riigiametnike wõlad 12½ aastaks, misjuguse aja jooksul tuleb tasuda mahamaksudeks 8%, intressideks 2%, laenu kindlustamiseks 1% ja laenu walitsemise kuludeks 0,5% aastas. Seega tuleks riigiametnikel tasuda ümberlaenustatud wõlgade algsummast laenu tasumiseks 11,5% aastas. Kui aga ümberlaenustatud laen on kindlustatud elukindlustuse poliisiga wõi jälle wäärtpaberitega, siis pole waja seda enam kindlustada wastawas kindlustusseltsis ning seetõttu jääb ära ka 1%-line kindluspreemia maksmine. Ei ületa wõlasumma 300 latti, siis ei nõuta selle kindlustamist. Kui ümberlaenustatud summa wõlgnik sureb, siis pensionist arwatakse maha waid niisugune summa, et järele jääks wähemalt 110 latti kuus. Erandjuhtumitena wõidakse ümberlaenustamisi teostada kuni 20 aastani, mille juures siis wõla tasumiseks tuleb maksa aastas 8,5%. Soowib aga ametnik tasuda oma ümberlaenustatud wõla waremalt, siis ei tehta selleks takistusi.

Riigiametnikel on keelatud tulewikus teha wekslilaene üle kuue kuu palgasumma ületawa summa. Selle nõude täitmiseks wõetakse ametnikelt wastaw pühalik tõotus. Kui ametnike wõlakohustused peaksid tulewikus minema protesti, siis wõiwad nad jääda riigiteenistusse waid oma ülemuse erilise loa põhjal.

Nagu toodust selgub, ei ole Lätis riigiametnike wõlgu mitte kustutatud, waid ainult ümber laenustatud pikemaajalisteks, mille tagajärjel on tunduwalt kergendatud nende seisukorda. Samuti aga ka on antud hoiatus uute wõlgade tegemise kohta tulewikus.

Hipodroom 28. nowemril

Hra J. Asmani tall hiilgetähe all.

Ühepäewane waheaeg traawiwõistlustel mõjus pidurdawalt totalisaatori läbikäigule. Ka külastajate arw näis wähksem olewat. Selle eest osutusid aga jooksud tublideks ja totalisaator puistas üle wõitjaid suuremate wäljamaksudega.

Wõistluste tulipunktiks peeti **1. klassi jooksu.** Esines ju siin esmakordselt Rootsist toodud traawelkätk Outright (Autrait), kellele pandi wõidulootusi. Ometi lõppes ta esinemine täieliku fiaskoga. Mära Quisi-Quasi hra J. Asmani tallist wäljus wiimaselt startipunktilt, joofiis puhtalt ja wõitis tugewa ülekaaluga. Temale järgnes samast tallist tätk Wanderer ja wõttis teise koha. Calumet Ecton saabus wõiduposti kolmandana. Wäljamaksud totalisaatoril tulid jagamisele esimese kahe wahel ja kumbkilt makseti siiski kr. 14.25 ja 5.75, itaaliakassas aga kr. 4.—.

Korduwast jooksust wõeti maha Outright, Fechmeister ja Falkenstein. Seekord ei õnnestunud Quisi-Quasil kahe galopi tõttu ja ta pidi leppima kolmanda kohaga. Selle wastu pidas Wanderer tublisti wastu ja wõitis. Totalisaatoril oli ta aga kinni mängitud. Teiseks tuli tätk Calumet Ecton. Tot. kr. 6.—.

2. klassis joosti samuti kaks otsa, samuti ka wahelduva õnnega. Esimeses jooksus startis tätk Boikott 1580 meetri pealt ja wõitis. Wäljamaksud kr. 8.75 ja 3.50. Kindral tuli teiseks, tot. kr. 5.50 ja Red-Whip kolmandaks.

Teises jooksus wedas Boikott jällegi. Enne wõiduposti tegi aga korraks galoppi ja selle tõttu pääsis tätk Kindral ta kõrwale ja mõlemad läbistasid finischi peapeas. Wäljamaksud tulid mõlema wahel jagamisele ja osutusid selle tõttu napiks. Tätk Favorit oli kolmas.

3. klassis joosti üle ringi wahelduwa õnnega. Alles wiimasel sirgel surus tätk President enese ette ja wõitis. Wäljamaksud kr. 9.— ja 3.50. Kroonprinits andis teiselt kohale kr. 5.—. MacMahon oli kolmas.

4. klassi aset täitis wäike handikap, nagu startiga 2:33 on hakatud hiiidma. Siin käis kibe wõistlus märade Koketi ja Säde wahel. Kokett wõitis weerandsekundilise paremusega. Wäljamaksud kr. 26.75 ja 10.50. Säde andis kr. 9.75. Gold-Ilse oli kolmas.

5. klassi jooksu wõitis mära Gold-Ilse, kuigi startis 1705 meetri peilt. Wäljamaksud kr. 12.50 ja 5.—. Mära Cortella tuli teiseks, tot. kr. 5.25 ja Argon — kolmandaks.

Handikap start 2:80 läks korda ja 9 osawõtjaga. Esimene otsa lõppes mära Luxi puhta wõiduga. Totalisaator maksis aga päewa suurema: kr. 45.50 ja 18.25. Teisele kohale saabunud tätk Croll-Yardil tuli wäljamaks jagada tallikaaslase Zimienega: kumbkilt kr. 6.50. Teine jooks ebaõnnestus Luxil ja nüüd wedas wõiduni mära Puppe. Ka temagi wäljamaks polnud halb — kr. 21.75 ja 8.75. Tätk Larion oli kindel kandidaat teisele kohale, sattus aga wiimasel hetkel galoppi ja kaotas kohta Croll-Yardile. Sellekordne jaotatud wäljamaks osutus suuremaks esimesest — kr. 8.50. Kolmanda koha mõlemas jooksus päris mära Ludmilla. Kaba wõistlusest osa ei wõtnud.

Järgmised traawiwõistlused on 5. detsembril.

Uudisena tuleks märkida **kahe uue platwormi soetamine** autobuste jaoks otse hipodroomi wärawasse. Ühelt laastakse sõitjaid maha, teiselt wõetakse aga peale. Sõitjad seatakse järjekorras ritta. Üldse wõiks see kujuneda ka harilike sõitude puhul lõppjaamaks — siis ei pruugiks autobus teha kõwerkäike „Seewaldi" wärawasse ja sõitjatel joosta üle tee ja takistada teiste sõidukite liiklemist, eriti laupäewadel ja pühapäewadel. Üks korraldus leidis sõitjatelt täielikku heakskiitmist.

Kloostri wallas süüdati hoone

Pühapäeval kella 4 ajal hommikul läks Kloostri vallas o.-ü. „Raadiku" hoone, mis oli osalt puust, osalt kivist ning sisaldas lauda ja kuuri, põlema ja põles maani maha. Kuna tuli oli saanud alguse lakast, kus aga inimesi ei maganud, siis oletatakse süütamist.

üENÜ töö areneb

Esinduskogu üksmeelne koosolek

Pühapäeval peeti ÜENÜ esinduskogu koosolek. Ülewaate ühingu tegewusest andis kesktjuhatuse peasekretär A. Mei kop, kes tähendas, et noorsoo organiseerimistöö on kohandatud äsja kehtima pandud seadusele. Haridusministeeriumi noorteosakonnas on registreeritud seni juba 111 ÜENÜ osakonda. Registreerimiseks on üldse esitatud 137 osakonda. Wiimasel ajal wõib märkida, et õpetajad töötawad noorsootöös innukalt kaasa. Nii töötab praegu ÜENÜ ridades kaasa 120 koolijuhatajat ja paarsada õpetajat.

Pikema referaadi hariduslikest küsimusist pidas dr. Terasmäe, kuna tulewastest tööka wadest kõneles kesktjuhatuse liige Kurwits. Esinduskogu töö areneb täielikus üksmeeles.

Apteekide öövalwe

Esmaspäeval wastu teisipäeva:

G. Gnadebergi ja Lendemi apteek, S. Karja t. 4
Tel. 445-88 H. Mitheina apteek, S. Tartu mnt nr. 45
Tel. 308-42. A. Pukšowi apteek, Koidu tän. nr. 43
Tel. 454-97 E. Thubergi apteek, Pärnu mnt nr. 31
Tel. 459-54 R. Wallneri apteek, Narwa mnt. nr 24
Tel. 304-27 J. Pilli apteek, Wana-Kalamaja t. nr. 7-a
Tel. 440-74.

Nõmmel:

Linnaapteek. S. Pärnu mnt. 90/92.

Nõmme teateid

Nõmmel juba mõnituhat kg wanametalli kogutud

Abitoimkondade arwu suurendati

Reede õhtul peeti Nõmme linnawalitsuse ruumes allweelaewastiku sihtkapitali kohaliku toimkonna juhatuse koosolek, kus kinnitati toimkonna asjaajajaks linnasekretär A. Malkus. Ühtlasi tehti teatawaks, et eelmise koosoleku otsuse kohaselt on Nõmmel juba awatud kaks kesklaadu wanametalli wastuwõtmiseks. Kesklaod asetsewad endise koolimaja hoowis, Pärnu mnt. 84, ja linna wanadekodu hoowis, Pääsküla. Esimeses kesklaos on walitsejaks linna tööbörsi juhataja T. Riisalu ning wanametalli wõetakse laos wastu igal õrtõaeval kella 9—2. Teises kesklaos on walitsejaks linna wanadekodu juhataja J. Mangel ning wanametalli wõetakse laos wastu igal ajal.

Nagu abitoimkondade juhatajate ettekandest selgus, on Nõmmel praeguseni juba

mõni tuhat kg wanametalli kogutud

ja selle üleandmine kesklaadusse toimub lähemail päewil.

Edasi selgus, et waremalt moodustatud 10 abitoimkonnast on wähe kogu Nõmme laialdase maala haaramiseks, mispärast kogumistöö edukamaks teostamiseks otsustati Nõmmele juure muretseda weel üks — 11. abitoimkond.

Joobnu jäi konsuli auto alla

Laupäeval jäi Männiku teel Silikaadi tehase lähedal kergesõiduauto alla, mida juhtis Argentiina konsul Rank, kodanik Karl Tomson, kes oli joobnud ja liikus keset teed. Rank püüdis küll sõidukit peatada, kuid libeda tee tõttu liikus siiski auto mehele peale ja paiskas ta maha. Mees sai vigastada. Rank kutsus välja Punase Risti auto, millega Tomson toimetati keskhaiglasse. Seal konstateeriti, et ta vigastus on raske, kuid mitte elukardetav. Tal on nimelt murdunud vasak sääreluu.

Sport

Kalev võrkpallimeistriks

Wõitis oma wiimase wastase üENõTO ülekaalukalt. — Tartus ASK saawutas Tartu NMKü üle korwpalliwõidu 35:25

Liiduklassi käsipalliesiwõistlustel pühapäewa õhtul Tallinnas selgus Eesti tänawuseks wõrkpallimeistriks Tallinna Kalew, kes saawutas üENõTO üle kindla wõidu 2:0 game'idega 15:7 ja 15:6. üENõTO oli wõrkpalliesiwõistlustel Kalewile wiimaseks wastaseks — eelmised wastased oli Kalew kõik wõitnud. Kuna üENõTO senistel matschidel oli esinenud Kalewist silmapaistwamalt, siis tuli Kalewi äärmiselt ladus wõit — teisel game'il Kalew juhtis korra juba 11:0! — weidi ootamatult. Kalewi kindel mäng algusest peale ei lasknud üENõTO-l kuidagi realiseerida nende wõidulootusi ja üENõTO mängis seetõttu sugugi mitte kindlalt, kui waremalt matschidel. Kalew mängis oma wiimasel matschil koosseisus Erich Altosaar, Walter Mägi, Wladimir Kärk, August Kuusik, Otto Kess ja Woldemar Esko, kusjuures tänawusesse meistermeeskonda kuuluwad weel Arnold Remmel koor ja Artur Amon.

Teine esiwõistlustematsch wõrkpallis toimus eile Eestimaa Spordiseltsi ja Tallinna NMKü wahel. ESS wõitis nõrgendatud koosseisus mängiwa NMKü kindlalt 2:0. Liiduklassi wõrkpalliesiwõistlustel on nüüd selgunud esimene ja wiimne — meistriks on Tallinna Kalew, wiimasele kohale jäänud Tallinna NMKü. Eestimaa Spordiseltsil, ASK-l ja üENõTO-l on igaühel 2 punkti, kusjuures igaühel on mängida weel kaks mängu. Nende kolme paremusjärjestuse otsustawad nendewahelised kolm mängu.

Liiduklassi korwpalliesiwõistlustel pühapäewal Tallinnas Tallinna NMKü wõitis Eestimaa Spordiseltsi kindlalt 37:23 (15:10). Teises matschis oli Russil wastaseks Lutheri NMKü, kelle wõitmine Tartu meeskondadele tegi suuri raskusi ja peamurdmist. Russ suutis olla aga kogu matschil peremehe-osas, poolaja 27:13 ja kogu matschi 56:38. Ainult teise poolaja teisel weerandil ülalatas Lutheri NMKü, wähendades lühikese ajaga korwidewahe seitsmepunktiliseks. Siis waibus aga jällegi nende hoog ja lõppwileni suurendas Russ korwideisu enda heaks tundwalt.

Laupäewa õhtul toimu Tartus korwpalliesiwõistluste tähtsaim matsch mõlema kaotuseta meeskonna ja favoriidi — Tartu NMKü ja ASK wahel. Huwi wõistluse wastu oli erakordselt suur ja sõlmiti rohkesti tihlewedusid. NMKü esines nõrgendatud koosseisus, kuna H. Weskila ei saanud jalawigastuse tõttu kaasa mängida. Sellele waatamata Kerese wäljalangemisele oli NMKü poolajal peremeheks ja wõitis poolaja 18:14.

Teisel poolajal ASK läks hoogu ja pengi oli seis juba 21:18 ASK heaks. Wikfteni kõrwal tegi korwe ka Isisak ning tugew spurt wiis ASK 10 punkti ette — 31:21. Siis suutis küll NMKü wähendada 25:31-le, kuid lõppwileni ASK lisas weel neli punkti juure ning wõitis 35:25. Korwe saawutasid ASK heaks Wiksten — 19 p. ja Isisak 12 p. (kahekesi kokku 35-st 31 p.!), NMKü heaks Mahl 13 p., Zimmermann 8 p., teised kaugelt wähem. Wõiduga tõusis ASK esiwõistluste favoriidiks.

Korwpalliesiwõistluste tabel on praegu järgnew, kusjuures arwud tähendawad peetud mänge, wõite, kaotusi, kormibesuhet ja punkte:

1. ASK	4	4	0	164:127	8
2. Russ	4	3	1	189:133	6
3. Tartu NMKü	4	3	1	171:130	6
4. Kalew	4	2	2	180:130	4
5. Tall. NMKü	4	2	2	142:149	4
6. Lutheri NMKü	4	0	4	130:210	0
7. ESS	4	0	4	88:185	0

Pärnu käsipalli tagajärgi

Pühapäeval peeti Pärnu linnavõimlas Kesk-Eesti ringkonna esivõistlusi käsipallis Tervise korraldusel. Võrkpallis oli võidukas Tervis Pärnu Kalevi üle 2:0 (15:6, 15:10) ja seega tuleb kordusmatš, kuna mõlemal meeskonnal on üks kaotus. Korvpallis tuli Kesk-Eesti ringkonnameistriks Pärnu Kalev, kellele Tervis hävis 47:23 (33:11). Kalevi edukaim korviküttk oli M. Sääsk 17 ja H. Täets 16 punktiga. Tervisel viskas Uibo 10 punkti.

TKSii esiwõistlused

Laupäeval ja pühapäeval jatkusid TKKü käsipalliesiwõistlused. Kommertsgümn. wõitis naiste wõrkpallis Saksa tüdarlaste gümnaasiumi 2:1 (15:3, 11:15, 15:5) ja 8. keskkool wõitis 4. keskkooli 2:0 (15:2, 15:7).

Meeste wõrkpallis 2. poegl. gümn. wõitis Saksa poegl. gümn. 15:9 ja 15:10. Edasi kolledsh wõitis toomkooli 17:15 ja 15:6.

Korwpallis olid kõik mängud wäga tasawägised. Kommertskool wõitis oma wastase toomkooli allis lõjajal, punktidega 28:27 (17:9). Westholmi gümn. wõitis äärmiselt põnewas matschis Prantsuse liitseumi 29:27 (28:19). Omapärase mänguga said hakkama wene gümn. ja tehnikum, tuletades kohati rõõmt meele. Matschi wõitis tehnikum 17:11. Majanduskool sai B klassis Westholmi gümnaasiumilt loobumiswõidu.

Nohu vastu on hea
NASALGAN
NOHUSALV
Vabamüügil apteekides.
A. S. Prov. J. LILL.

Wiljandimaa wõitis raskejõustikus Järwamaa

Pühapäewal peeti Paides 1. Wiljandi-Järwamaa riskejõustikuwõistlus, mille wõitis Wiljandimaa. Tõstmises tuli wõitjaks Järwamaa 3:2, maadluses Wiljandimaa 5:2. Wõistluste wastu ärgatas kohapeal lajalõdasemat huwi K. Palusalu ja J. Kotka waheline matsch. Nagu see teisiti ei saanud ollagi, tuli wõitjaks K. Palusalu töötõõbuga.

Maakondadewahelistel wõistlustel kujunesid tagajärjed tõstmises: sulgkaalus — 1. A. Kukk (Wiljandimaa) 237,5; 2. E. Pärn (Järwamaa) 202,5; kergekaal — 1. G. Muriste (J.) 245; 2. R. Pastow (W.) 207; keskkaal — 1. K. Kampos (W.) 265; 2. O. Rammo (J.) 265; raskekaal — 1. O. Oraw (J.), 2. J. Hallikas (W.).

Maadluses kärbeskaalus M. Maiste (Wiljandimaa) wõitis A. Aawiku (Järwamaa) 8.13 min. Sulgkaalus saawutas Kukk (Wiljandimaa) töötõõdu Kasekännu üle kohtunike häältega 2:1, kergekaalus Wõhando (Järwamaa) Kesleri (Wiljandimaa) üle. Järwamaalase Niglasega maadeldes. Keskkaalus wõitis Wiljandimaa mees Orumets järwaka Welleste 4,12 min. Poolraskekaalus wõitis Rechlin (Wiljandimaa) Kirsipuu (Järwa) 7,46 min. Raskekaalus saawutas Burmester (Järwa) töötõõdu Wiljandimaa mehe J. Hallikase üle.

Valga- ja Viljandimaa parimad võistlesid Pukas

Laupäeva õhtul peetud raskejõustikuvõistlusil Puka ja Tarvastu vahel, võitis Puka ülekaalukalt. Tõstmises sulgkaalus sai esikoha Tobro (Puka) 200 kg. Kergek. Siirak (P.) 267,5 kg, keskkaalus Kala (T.) 250 kg ja poolraskek. Ivan (P.) 232,5 kg. Maadluses võitis sulgkaalus Ounapuu (T.)) Pabsteli (P.), kergekaalus Künnapuu (P.) Mäeotsa (T.), kergekeskk. Tamm (T.) A. Hermanni (P.), keskkaalus Haan (P.) Vihmandi (T.) ja poolraskekaalus Kr. Hermann (P.) Reilsoni (T.). Puka tõstjaist väärib märkimist Siirak ja maadlejaist Kr. Hermann, Künnapuu ja Pabstel. Tarvastlasist, kes on Viljandimaa parimad nagu Puka Valgamaal, oli maadluses vähe häid mehi.

Tartumaa tõsteesivõistlused Aru

Aru vallas Tartumaal toimusid laupäeva õhtul Tartumaa esivõistlused tõstmises. Aru on tugevaim tõstekants Tartumaal ning võistluste korraldamine oli antud Aru spordiklubi kätesse. Võistlused peeti sajapealise publiku juuresolekul Aru kõõlimajas. Kuna na väljastpoolt oli võistlejaid saabunud võrdlemisi vähe, siis kujunesid võistlused Aru meeste triumfiks. Kergekaallane Sõber püstitas rebimises uue Tartumaa rekordi.

Tulemused: Sulgkaalus 1. Arn. Suigussaar (Aru) 250 kg, 2. J. Täheväli (Aru) 220 kg, 3. J. Jürgenson (Aru); kergekaalus 1. Al. Sõber (Aru) 267,5 kg, (väljaspool võistlust 272,5 kg, rebimises Tartumaa rekordist parem tagajärg), 2. R. Kirotosk (maleva spordikl.) 235 kg, 3. Vold. Põder (Ulila); keskkaal 1. A. Jürgenson (Aru) 295 kg (väljaspool võistlust 300 kg), 2. K. Kenkmann (Aru) 250 kg, 3. O. Kenkman (Aru); poolraskekaal 1. Elmar Jürgenson (Aru) 305 kg, 2. Art. Salusoo (maleva spordikl.) 290 kg, 3. A. Ivask (Rõngu); raskekaal 1. Alfred Leppik (Saadjärve) 335 kg.

Pärnu Tervisele uus juhatus

Pühapäeval peeti Pärnu Tervise aastapeakoosolek, mille tähtsamaks ülesandeks oli uue juhatuse valimine. Selle moodustas senine esimees E. Jürvetson kabinettsüsteemis järgmisist isikulst: A. Mumme, E. Girgenson, J. Lepp, R. Saapas, E. Villmann, E. Kadai ja O. Otting. Usaldusarstiks valiti dr. J. Kukk, revideerivasse toimkonda V. Andrekson, K. Altmast ja A. Leetmaa. Aruande vastuvõtmine lükati järgmiseks koosolekuks ja eelarve kinnitati tasakaalus 2645 kr. suuruses. Otsustati jalgpallimeeskonnale lubada pikemat välisturneed Lätti, Leetu ja Saksasse. Igale spordiharule otsustati luua oma osakond. Seltsi teenetemärgi väljaandmine jäeti Tervise vanematenõukogu ja juhatuse hooleks. Otsustati anda eriauhind parimale Tervise jalgpallurile.

Mootorrattaga 280-km tunnikiirus

Frankfurt M/ä, 28. 11. (ETA) (DNB) Saksa mootorrattur Ernst Henne püstitas Saksa riigiautoteel Frankfurt M/ä ja Darmstadti wahel 12 uut maailmarekordi 500-ccm, 750-ccm ja 1000-ccm mootorrattaile. Ühtlasi ta parandas mootorrataste abisoluutset kiiruse maailmarekordi, saawutades 279,503 km/t. Senine abisoluutse kiiruse maailmarekord oli itaallase Tauffi nimel tagajärjega 274,181 km/t. Henne, sõites 500-ccm BMW mootorrattal, püstitas järgnijed maailmarekordid: üks km lendawast startidst — 279,503 km/t (aeg 12,88 sek.); üks miil lendawast startidst — 276,281 km/t (aeg 20,65 sek.), wiis km lendawast startidst — 270,473 km/t (aeg 1.06,55 min.); wiis miili lendawast startidst — 258,229 km/t (aeg 1.52,18 min.). Mainitud tagajärjed on maailmarekordideks kõigis kolmes klassis, nimelt 500 ccm, 750 ccm ja 1000 ccm klassis.

Täna Jugoslaavia-Eesti

Sõprusmaawõistlus Kadrioru tennishallis

Talihooaja erakordsema spordisündmusena toimub täna Tallinnas Jugoslaawia-Eesti sõprus-maawõistlus tennises Kadrioru uues tennishallis algusega kell 19. Läbisõidul peaturwad Tallinnas ühe päewa nimelt Jugoslaawia silmapaistwamad tennisinternatsionalistid Puncec ja Pallada. Mõlemad wõistlesid Stokholmis Rootsi-Jugoslaawia maawõistlusel, mis lõppes wiigiga. Pärast seda wõistlesid nad Helsingis soomlaste wastu.

Mõlemad siinwõistlewad jugoslaawlased kuuluwad Euroopa tenniseliidi hulka ning on esinenud silmapaistwa edukusega paljudel suurwõistlustel. Puncecit loetakse nimelt Euroopa kümne parema Euroopa tennisisti hulka. Ta mängib tagasihoidlikku, kuid sihikindlat mängu. Tema partner Pallada on wasakukäeline ning harrastab lahtist ja terawat mängu. Külaliste mängutaset iseloomustab nende poolt Jugoslaawiale toodud wõit [illegible] jarjas. L. a. oli Ju[illegible] roopa tsooni finaal [illegible] wälja kaotusega Ts[illegible]

Tänasel sõprus-[illegible] matschi: esiteks mõ[illegible] wastu, siis Lasn[illegible] maseks matschiks o[illegible] nud jugoslaawlased p[illegible] on oodata eestlastelt [illegible] mist. Pealegi on n[illegible] heas wormis. Alu[illegible] wõistlewad Tallinna [illegible] on sunnitud ära sõi[illegible] wõistlusõhtu ainsaks [illegible] ulatu kaugeltki Jug[illegible] matschid seda huwip[illegible] wõistlüs algab uues [illegible] helisel aasal täna õh[illegible]

Toimetusele saadetud kirjandus

Dr. A. Graf ja mag. J. Aavik: Eesti-Saksa sõnaraamat I. 400 lk. (A — puudus) Kirjastus „Kool" Tartus. 1937. a. Hind kr. 4.—

Käesolev sõnaraamat on seniseist Eesti-võõrkeele sõnaraamatuist kõige täielikum ning sisukam nii oma sõnavaralt (40.000 sõna) kui ka fraseoloogialt.

Tõlgete täpsus teeb sõnaraamatu haritlaste ringkonnile vajalikuks teejuhiks nüüdisaja ametliku eesti ja saksa keele alal.

Mõlema keele sõnad pole lihtsalt reastatud nagu koolisõnastikus, vaid tarbekorral on järjestatud ja seletatud ka sõnade üksikud niiansid. Ka paljude eriteaduste vallast on sõnaraamatusse mahutatud suur hulk oskussõnu, teadusharu vastava lühendiga tähistatult.

Me leiame sõnaraamatus esmakordselt elulähedaste uute sõnade kõrval eristatult mitte-veel-kodunenud uusi eesti väljendeid, eriti märgitult baltisaksa sõnu ja vulgaarväljendeid üldsaksa ja kõrgema stiili sõnade kõrval.

See ammu-oodatud „Väike Wiedemann" on ka sakslasile teretulnud käsiraamatuks, tutvustades neid uuema rikkaliku eesti keelega.

Prof. dr. phil. nat. Jüri Nuut: Staatika alged. Akadeemilise Kooperatiivi kirjastus Tartus, 1937. 152 lk. Hind 5 kr.

Ülaltoodud raamat, mis on esimeseks eestikeelseks õpperaamatuks mehaanika alal, on mõeldud eeskätt meie kõrgema tehnilise õppeasutuse esimese semestri üliõpilasile. Kuid samuti võivad teda eduga kasutada ka Tartu ülikooli üliõpilased, gümnaasiumide ja keskkoolide raamatukogud ja kõik mehaanikast huvitatud. Mõttekäigud on teoses käsiteldud üsna elementaarselt ja detailselt, mis võimaldab selle raamatu tarvitamist ka iseõppijail.

Aine on raamatus käsiteldud üldise mehaanika seisukohalt, eelastmena tehnilise mehaanika stuudiumile.

J. Parijõgi: Meie Eku. Kirjastus „Kool" Tartus. 1937. a. Hind kr. 1,60.

Meie tunnustatud noorsoo- ja lastekirjanik annab siin rea lõbusaid ja südamlikke lugusid noortele. Nimijutus „Meie Eku" jutustatakse sellest, kuidas poisid saavad uue koera, kes nendele osutub targaks ning lõbusaks mänguseltsilliseks, ja päästab koguni ühe poisi elu.

Teised jutud annavad lihtsaid ja südamlikke lugusid poiste kodusest elust, mängudest, askeldusist ja tööst. Neil on oma maailm, omad tungid ja soovid, mida vanemad sageli ei mõista. Kõik juhtumid on edasi antud Parijõele nii omase südamlikkuse ja soojusega või eluküllase huumoriga. See aramat on teretulnud sõbraks kõigile noorile.

„Eesti naine" nr. 12. Kaasas: Mustri ja lõikeleht ning „Väikeste Sõber".

Polits

Jalgrattur jäi auto [illegible] Johannes Kooster weoa[illegible] gastada. Õnnetus juh[illegible] tõttu.

Autojuhtide tüli. [illegible] kaebas politseile, et Kac[illegible] hal on autojuht Madis [illegible] teda peksnud rusikatega [illegible]

Mängiti „kahtkümm[illegible] elutsew Kristjan Jü[illegible] kuna tema korteris olen[illegible] raha peale „kahtkümmer[illegible]

Libe tee põhjustas [illegible] Põhja puiesteel linna e[illegible] nr. 448 ja weoauto A-[illegible] gesti wigastada. Õnne[illegible]

Wargu[illegible]

Indrek Waheril[illegible] patja 25 kr. wäärtus[illegible] Kaupmehe 13 pesu 11 [illegible] Wellingilt Wana [illegible] kumise ajal 38 kr. raha [illegible] tän. 7 kauplusest pudu[illegible] Girgensoni tän. 27 ko[illegible] raha, Margi Liibeki [illegible] Schliedebergilt [illegible] riideid 111 kr. wäärtus[illegible] ran „Teater-Keller'ist"

Pandi[illegible]

Kriminaalpolitsei ta[illegible] Tõnisbergi, kes 2[illegible] warastas Wabriku tän. [illegible] sugust kraami 280 kr. [illegible] Wanglasse saadeti [illegible] tanud augustikuus Õle[illegible] Edasi tabati ja saa[illegible] otsitavad Karl Skott j[illegible]

Tulekah[illegible]

Pühapäeva varahe[illegible] mel Pärnu maantee[illegible] olid käsil remonttööd, [illegible] enne majaomanik Va[illegible] rema tule ise kustuta[illegible] kustutas tule lõplikult [illegible]

Tule kustutamisel [illegible] majaomanik umbes 60 [illegible] krohvija süü tõttu.

Vastutav toi[illegible]
Väljaandja Tallin[illegible]

Üliõpilaslaskur kordas maailmarekordi

Eesti üliõpilasmeeskonna tulemused Eesti-Soome-Saksa-Ungari korrespondentswõistlustel

Pühapäewal toimus esmakordne Eesti-Soome-Saksa-Ungari korrespondentswõistlus wähekaliibrilisest püssist laskmises. Tartu ja Tallinna üliõpilastest walitud 12-meheline meeskond sooritas laskmise Tondi lasketiirudel, kusjuures laskmist jälgisid ka Saksa, Soome ja Ungari saatkondade esindajad. Ilm wõistluseks oli külm ja eriti ebasoodus tiheda lumesaju tõttu.

Wähekaliibrilisest püssist lastis iga meeskonnaliige 40 lastu 50-m distantsilt. Eesti meeskond saawutas 3898 silma, kusjuures wiiele esikohale tulnud kogusumma oli 1965 silma (kestmine tulemus 393 s.). Indiwiduaalselt osutusid parimateks:

1. Olew Lelley (korp! Wironia) 395 silma.
2. Olew Lelley (org-matu) — 394.
3. Eugen Poola (korp! Frat. Liviensis) — 393.
4. Juhan Sutt (korp! Frat. Estica) — 392.
5. Wiktor Eenpalu (E. ü. S.) — 391.

Pealeselle toimus weel Eesti-Soome korrespondentswõistlus muutmata sõjapõsist laskmises — lasti 300-m distantsilt à 20 lastu. Arwestati 10 parima tagajärg ja Eesti meeskonna kogusummaks tuli 1716 silma. Indiwiduaalselt olid parimad:

1. Olew Lelley (org-matu) 188 silma.
2. Boris Ranne (korp! Ugala) 185.
3. Eugen Poola (korp! Fr. Liviensis) 183.
4. Olew Lelley (korp! Wironia) 180.
5. Woldemar Terase (korp! Leola) 174.

Esikohale tulnud Olew Lelleyi tulemus 188 silma on maailmarekordi kordamisest!

Märkida on asjalu, et erikohtadele tulnud üliõpilased õpiwad Tallinna tehnikainstituudis ja kuuluwad korpliide peresse.

Soome, Saksa ja Ungari lasketagajärjed saadakse teada lähemail päewil.

Tallinna üliõpilased said wõistlusteks lahket toetust kaitseliidu Tallinna malewa pealikult relwade ja laskemoona näol. Relwad said kätte aga alles nädal tagasi, nii et tagajärjed wõimuksid olla ehk weelgi paremad, kui oleks saadud kauem ette walmistuda.

Loomisel on akadeemiline laskurklubi, mille ümber koonduksid laskehuwilised üliõpilased. Edasi kawatsetakse wõistelda SELL-i päewadel Tartus tulewal kewadel.

Müüakse

Müüa wähepruugitud
AKORDEON
(Hohner) 120 bassi, suurus 47 sm. Näha Veerenni tän. 5—19.

Müüa
head suured ja wäikesed waibad, marmorpostamendid, poonimiskast ja teisi asju. Lai 34—6, hoowil.

Omaniku haiguse pärast müüa Hageri wallas, Sutlema ajunduses wäike ajundustalu „Torni", suurus 10 ha, sellest põldu 4 ha, mõisajõuga, looduslikult ilusal kohal, sobiw mõnele linnainimesele suwituskohaks, hooned korralikud ja uued, Kohila jaamast 7 km ja Kiisa jaamast 8 km. Kaupa tehakse koha peal, hind kokkuleppel.

Müüa meesterahwa
talvpalitu,
tume ülikond (kestmisele kaswule) ja mitmesug. raamatuid. Baldiski mnt. 14—4, kiwimaja hoowis.

Suur
söögilaud
puhwet, riidekapp, lacarmainur müüa. Gonsiori 11—1.

Müüa walge moodne
riidekapp
tualett ja ööpapp. Pääsukese tän. 1 (töötoast).

Wäga odawasti müüa
raadio
Philips, 5+1-lambiline kwaliteetsuper, uus. Kauna t. 3—3.

Müüa kirjust poleeritud kaeppunst
magamistuba
Wõetakse teillimisi wastu ka pühapäewiti Püssirohu tän. 4, Tallinnas.

Prov. tulnud filatelist müüb
õhupostmarkide kogu
suurel viisil või üksikult. Hotell „Euroopa", tuba 7, tulla kella 11—1 ja 5—7 õhtul.

Hea talu
ühes inwentariga wõi ilma müüa Harjumaal Rapla kihelkonnas, suurus 47 ha, põldu 19,6 ha, metsa 3 ha, oja ääres, head hooned. Lähemalt: Talude ostu-müügi talitusest Pikk t. 40, Tallinn.

Müüa
wanarauakauplus kõige kaubaga wanakraamiturul. Küsida Lutri tän. 31—11 wõi poest nr. 14.

Majad, ärid, talud,
krundid, veskid ja muud töästused kõigis kohtades igasugu hinnaga müüa ja rentida. Teat. J. Kühle kontorist Vanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

„Ford Junior"
4 h.-j. kinnine tõld, wäga kiiresti müüa. Rudolf Tobiase tän. 19—5.

Hea ilusa kõlaga pruugitud
pianiino
müüa. Rataskaewu t. 14—2.

Kaktusi
odawasti müüa Jakobsoni tän. 45—6, kl. 5—6.

Odawasti müüa ülimoodne
lapsevanker
Jakobsoni 4, Wahenurm.

Merirohu-madratsid
igas suurujes. Hinnad odawad. Wene t. 1, suletöästuse kauplus.

Müüa hästi tehtud moodsaid
diivaneid
Pühawaimu tän. 7, töökojast.

Lüpsma toimid ja tulijad
lehmad
müüa wõi lihalehma wastu wahetada. Lubja tän. 3.

Soodsasti ostate
Uus tän. 5
riietes-, puhwet-, raamatukappe, jõõgi- ja diiwanilaudu, puuwoodeid, diiwaneid, tualette, toole jne. Uus tän. 5,
P. Soome
mööbliärist.

Pensionärid, tähelepanu!
Wiljandi linnas müüa 4 wäikese korteriga wanem puumaja
hind Kr. 2000, wäljamaks kokkuleppel. Teateid saab teisipäeval kella 9—3 Pärnu mnt. 10, 2. korral, agentuurkontorist „Wa-He".

Kes hindu ei tõsta,
neid tuleb toetada elawama ostmisega. Taluperenaise tähtr., Maja kalender ja „Aastawara" 1938. müüakse paberihinna tõusust hoolimata ikka 25 sendi eest. Ploompuu kirjastus Tallinnas.

Ostetakse

Õiglase hinnaga
ostan ja müün
palituid, ülikondi, pandipileteid, raadioaparaate, fotoaparaate, õmblusmasinaid, grammofone jne.
Tartu mnt. 1. Ost-müük.

Puhtaid kirjuid kaltse ostab
Tall Eesti Kirj.-Ühisuse ladu. Pikk tän. 2.

TRÜKIKODA
KÖITEKODA
LITOGRAAFIA
TSINKOGRAAFIA
VALMISTAB KIIREIMALT JA MAITSERIKKAMALT IGASUGUS. AKTSIDENTS-, RAAMATU-, KIVI-, OFFSET- JA ROTATSIOONITRÜKITÖID, KLISCHEID JA MITMESUGUSEID RAAMATUKÖITETÖID
TALLINN, PIKK T. 2, TEL. ÄRIPÄEVIL KELLA 9—15 428-83, PÄRAST SEDA 428-86
TALLINNA EESTI KIRJ.-ÜHISUS

Parima hinnaga
OSTAN
pruugitud riideid. ülikondi. palituid, pesu, saapaid. pandipileteid, õmblusmasinaid. jalgrattaid, mööbleid. Tulen kohale. Suur Karja t 8—8.

Petserist jõitnud,
ostan
kantud riideid ja köögitarbeid, maksan kõige kõrgemat hinda. Kirjad „37/8337".

OSTAN
kantud ja uusi ülikondi, tõikjugu palituid ja mantleid, punaseid ja walgeid pandipileteid, õmblusmajinaid, grammofone ja muud. Pärnu mnt. 33—5.

Ostan kuni 350 ccm.
mootorratta
Firma, suurus, seisukord, sõidetud km arw, hind jne. teatada „A. 8951".

Sõi.sin Tallinna ja ostan
kõikest aega hea hinna eest kõikjugu pruugitud mööblit, riideid ja majatarbeid. Teat. „40/8980".

Soowin osta kohemaksetawas rahas
veoauto
suurusega 2—4 tonni. Teatada firma, mis aasta mudel, sõidetud km arw ja m. Mädara p.-ag. Pärnumaal, J. Kont.

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6, telef. 431-59.

Soowitakse osta
gaaside kompressor
kuni 5 h.-j., komprimeerimiswõimega kuni 60 atm. Teatada „31/8971".

Mitmesugust

Kindlas teenistuses noored mehed soowiwad tõisit
tutvust
pealinna preilidega 18—30 a. Flirtijaid palume mitte tülitada. Foto soowitaw. Kirjad „2/8342".

Sanol.
Sanoli tarvit. kurgu- ja hingamiselundite haiguste puhul: kui kurk valus ja hääl ära on. Eht ainult „punase ankruga".

Lokkijad!
Odava rendi eest ära anda daamide osakond heas rajoonis, sisseseade on olemas. Soov. kirj. „8/8908".

Sügawahingeline haritud aus 29-a. ärimees
abielluks
daamiga, kel on wõimalus wäga tulutoowas äris laaja aidata 1000 krooniga. Kirj. „5/9025".

Tütarlaps
intelligentne ja meeldiw, kui oled üksik ja Sulle meeldib maaelu ja waikne kodu, siis mõtwu täiesti iseseiswa 32-aastase umbes 140-krooniliste kuupalgaga ametnikuga maal, ühise kodu loomiseks. Kirjad „23/9048".

VEEMÕÕTJA JA KANALISATSIOONI
KAEVU
malm-LUUKE
valmistab
Aivaz
Tallinn, Soo 27

Halloo, Tallinna prouad ja preilid, teiega soovib tutvusringkonna puudusel
tutvust
aadlisoost härra. Kirjad „36/8936".

Saksa kabareearist soowib
partnerit
20—25-aastast preilit. Teatada ühes päewapildiga kirjal. „14/8314".

Foto M. Öömann
(Meisterfotograaf)

Narva m. 18. sissekäik Maneesi 2, pandimaja kõrval
Avatud iga päev. ka pühapäevadel.

Lutikatele,
prussakatele ja rotitidele kindel surm ainult Pikk tän. 48—1 Trokow.

Kr. 1000
ära anda ainult hea obligatsiooni kindlustusel. Kirjal. „B. 4758".

Jõukad, kellel on iiirida
kivilladu
lluel wõi Aia tänawal, soowitaw turu rajoonis, teatagu „18/8918".

Lühikese raske haiguse järele lahkus meie unustamata armas

Gunnar Willemson

sünd. 6. juunil 1930, surn. 27. novembril 1937.

Tröostimata leinas **vanemad ja vend.**

Kirstupanek 29. nov. kell 8 õhtul Linna II haiglas, Magasini tän. 29.
Matmine 1. dets. kell 1 Linna II haiglas ja sealt Liiva kalmistule.

Surma läbi lahkunud endist kauaaegset ühingu esimeest ja liiget

Karl Mõttus't

sünd. 9. juulil 1873., surn. 27. novembril 1937. a.

mälestab **Tallinna Öövahtide Ühing.**

Matmine on teisipäeval 30. nov. kell 13 Pühavaimu kirikus ja sealt Rahumäele.

---

5. dets. s. a. kell 11 homm. antakse avalikul vähempakkumisel välja Tuhala vallamajas K. L. Tuhala Ü. r

laskevalli ehituse töö

700 kantm. mulla ulatuses.
Nõutav 10% sissemaks pakutud hinnast. Juhatus jätab endale õiguse ka vähempakkujale tööd mitte välja anda.
Pealik.

Pidud

ESTONIA TEATER

Esmaspäeval, 29. novembril, kell pool 8 õhtul
24. korda alandatud hindadega
„Haljal aasal"
Jara Beneši operett 3 waat. 16 pildis.
Pääsmed Kr. 1.75 — 20 s.
Teisipäeval, 30. novembril, kell pool 8 õhtul
12. korda alandatud hindadega
„Suveöö unenägu"
W. Shakespeare'i komöödia 3 waatuses.
F. Mendelssohni muusika
Pääsmed Kr. 1.75 kuni 20 s.
Kesknädalal, 1. detsembril, kell pool 8 õhtul
uuslavastus-esietendus
„Tosca"
G. Puccini ooper 3 vaatuses.
Harilikud hinnad.
Pääsmed Kr. 2.50—30 snt.
Neljapäeval, 2. detsembril, kell pool 8 õhtul
15. korda harilike hindadega
„Tatra tüdruk"
Operett 3 waatuses 15 pildis.
Tetsi Juuli Röömusaare. Ümber töötanud Agu Lüüdik.
Priit Ardna muusika.
Pääsmed Kr. 2.50 — 80 s.
Teatri kassad awat. kl. 12—4 p. l. ja õhtul kella 6 poole 9

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateatri ringreisid
„Mees trumpidega"
Hugo Raudsepa komöödia 3 waatuses.
Näitejuht — Ed. Türk.
Dekoraator — W. Bluni.
Karulas, teisip., 30. nov., **Antślas**, kolmap., 1. dets., **Walgas**, neljap., 2. dets., **Tõrwas**, reedel, 3. dets., **Tsirgulinnas**, laup., 4. dets., **Rõngus**, pühap., 5. dets.
Algus igal pool kell 8 õhtul.

Noorsooteater
Samades kohtades, samadel päevadel algusega kell 4 p. l.
nukuetendus
Kavas:
1) **„Reis ümber ton"** — A. Alvenariuse lugu lastele. Nukuteatrile kohandanud A. Kiwikas.
2) **„Lillhalbjad"** — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil.
3) **„Mänguasjade mäss"** — G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold. Alew.
Lavapildid — U. Martin.

TÖÖLISTEATER

Esmaspäeval, 29. novembril, kell ½8 õhtul
52. korda
üldhindadega
„Oitsev meri"
Andres Särewi dramatiseering Aug. Mälgu romaani järgi 8 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti.
Teisipäeval, 30. novembril, kell ½8 õhtul
19. korda
harilike hindadega
„Mehe küljeluu"
Pääsmed 20—125 sendini.
Kolmapäeval, 1. detsembril, kell ½8 õhtul
5. korda
harilike hindadega
„Inimesed ajujääl"
Pääsmed 20—125 sendini.
Neljapäeval, 2. detsembril, kell ½8 õhtul
10. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 8 waat. 10 pildis.
Pääsmed 25—150 senti.
Laupäeval, 4. detsembril, kell ½8 õhtul
100. korda
harilike hindadega
„Tagahoovis"
Andres Särewi dramatiseering O. Lutsu jutustuse järgi 8 waatuses 5 pildis.
Pääsmed 20 kuni 125 senti.
Kassa awatud iga päew kl. 12—4 ja 6—8.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas.
Neljapäeval, 2. detsembril, kell ½8 õhtul
36-dat korda
Oskar Luts'u
„SUVI"
A. Särewi dramatiseering 3 waatuses (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lavapildid — Pärn Raudwee.
Laupäeval, 4. detsembril, kell ½8 õhtul
101-st korda
„Kevade"
Andres Särewi dramatiseering 8 waatuses (6 pildis) O. Luitsu „Kevade" järgi.
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lavapildid — Pärn Raudwee.

NOORSOOTEATER.
Pühapäeval, 5. detsembril, kell ½3 p. l.
„Aladini imelamp"
(2. jagu)
Muinasjutt muusika, laulude ja tantsudega, 8 pildis samanimelise muinasjutu järele kogust „1001 öö".
Olulekohastanud Heino Anto.
Lavastus — Elmar Nerep.
Lavapildid — Pärn Raudwee.
Muusika — W. Jakobson.
Riietus — Karin Luts.
Tantsud — Gerd Neggo ja S. Bärenklau.
Kaastegew Gerd Neggo tantsustuudio.
Pühapäeval, 5. detsembril, kell ½8 õhtul
37-dat korda
„Suvi"
Eelmüük awatud kella 11—1 e. l. ja 5—8 õhtul.

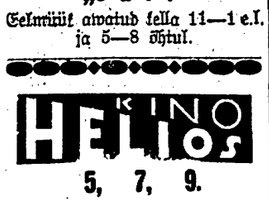

KINO HELIOS

5, 7, 9.
Maria Andergast, Albrecht Schoenhals.
suurfilmis
„Ju-Ju"
(Suur seiklus)

Vene teater

(Saksa teatri ruumes)
Teisipäeval, 30. nov., end. Wene Keiserl. Teatr. artisti J. Filippowi näitleja- ja muusikalise tegewuse 40 a. juubeli puhul
„Kornewille'i kellad".
Koomiline ooper 3 waatuses 4 pildis.
Gaspari osas juubilar.
A. Kuskowski lavastus.
R. Planquette'i muusika.
Kaastegewad: pr. E. Reinap ja „Estonia" teatri artistid K. K. Sawi ja A. Wiismaa.
Koor ja orkester J. Rääsu (Wassiljewi) juhatusel. Dekoraator R. Swonski.
Algus täpselt kell 7.30 õhtul.
Pääsmed Kr. 3.50 kuni 25 senti müügil teatri kassas kl. 11—1 ja 5—7 p. l., pühap. kl. 11—1.
Eesti Näitlejate Liidu wene sektsioon.

Tunnid

Inglise, prantsuse, saksa, wene ja hispaania keelt õpetab kõrgema har. meesõpetaja
Berlitzi ja Mertneri
meet. põhjalikult ja kiiresti rääkima. Tõlked. Tatari 24—6.

Inglise, prantsuse itaalia, hispaania, saksa. wene. eesti keelt õpetatakse
Berlitzi meetodil
Broschüürid ja isiklik proowitund maksuta. Ettewalmistus eksamitele. Tõlked. Sakala tän 30—5 (Eesti Panga taga).

Matemaatikas, ladina,

eesti ja teist. keelt. walm. kiiresti ülikooli, küpsus-, kolledžhi, wõistlus- ja m. ek.
Nõrkade
järeleaitamine. Kentmani tän. 14—2, õhtet. 8—10 ja 3—5; telef. 472-05.

Masinakirja

kiirkursus ja harjutused.
Harju 35—1

Inglise, eesti, saksa

keele tunnid. Jmanta 5—2.

Matemaatika

ja füüsika tunnid igas ulatuses.
Arvemasinal
ja liitatil õpetan kiiresti arwutama.
Harju 35—1

Tööpakkumised

Tütarlast

16—20-a., wajatakse puduhauplusse detsembrikuuks. Kirjad jlt. „36/8976".

Reisijate-laewale waja kööki
tüdrukut.
kes merd ei karda. Tulla Wiru tän. 6, jõõgisaali.

Weoautole (diisel) tarwis kohe
autojuhti
kellel on praktika ja kes omab wastawad tunnistused selle kohta. Kirj. jlt. „34/8334".

Töömeest

tarvis Narva mnt. 146.

Paemurdjaid

tarwis ülemiste mäele. Joh. Kruuki paemurdu.

Mullatöölisi

waja Wolta tän. 32, kaubelda kohal.

Wajatakse
töökat neidu
kes teeb majapidamistööd ja abistab äris. Walgewase tän. 5—6, pärast kl. 6 õhtul.

Korralikku lukuseppa,
kes iseseisvalt wõiks töötada masinatöödel, kohe vaja. Ka plekisepp võiks õhtuti tööd saada. Läbi rääkida Tulbi tän. 9, töökojas (end. Maieris); telefon 433-68.

Hobusemeest

waja Paldiski mnt. 26—1.

Lastega perekonda wajatakse
teenijat
Teateid saab Tehnika t. 4—3, kella 16—19 ja 9—10.

Vanemat inimest,
korralikku ja ausat, tarwis koduhoidjaks ja suurema lapse järelwaatajaks Nõmmele. Kaubelda 29. ja 30. jsp. Tallinnas Kesk-Kompassi 9—2, õhtul kl. 5—7.

Tüdrukut
tarvis linna ligidale tallu. Kaub. teisip., 30. skp., kella 9—10 Sakala tän. 1-a, hoovis (end. Seltersi tän. 30).

Välja anda
potisepa- ning korstnatöö ja tarwis üht puutöömeest. Teateid Nõmmel, Kiwimäe peatusel. Särje tän. 33—2.

Wilunud
karjatalitaja
leiab kestwa teenistuse Moe tehaste majapidamises, Tapal. Kirjad: Moe tehased, Tapal.

Lp. tööandjad!

Korralik neiu palub tööd päewiti kraamijaks wõi üksköik mis tööd. Kirj. jlt. „38/8338".

Lp. tööandjad!

Wõimaldage ausale ja korralikule 25-a. noormehele mingit tööd, mis wõimaldaks äraelamise. Pal. kirj. jlt. „30/8970"

Aus ja karske 27-a. diplomeerituid
keskkütte-kütja,
kes tunneb lukusepatööd ja omab wastawad tööriistad, soowib kohta, kas majja wõi tööstusse. Wõib ka wäljaspool Tallinna. Teatada jlt. „2/8982".

Kaubandus-tööstuskoja teadaanne walimiste asjas.

Kaubandus-tööstuskoda teatab oma walijatele, et **Koja walimised on teisip., 30. now. 1937,** kella 9 homm. kuni kella 9 õhtul.

Walimissedeli annab walija isiklikult walimisjaoskonnas ära. Igal walijal on õigus häält anda kõige enam kolmele isikule (ühele kolmikule), kusjuures soowitud **kolmik tuleb ära märkida punase joonega,** aga mitte wälja lõigata.

Walija, kes ei ole saanud walimissedelit wõi on selle kaotanud wõi rikkunud, saab walimisjaoskonnast uue walimissedeli.

Kaubandus-tööstuskoda:
Joakim Puhk, juhatuse esimees,
Maks Hurt, direktor.

Waja
puuseppade artelli,
15—16 meest, betoonrakenduse töode jaoks. Ilmuda Kehra inf. Edenbergi kontorisse Tsellulooz-Sulfaatvabriku ehitusele.

Poissi

tarwis Tartu mnt. 60.

Wajatakse
kiviklompjaid
(šahšhtalööjaid). Samas inoostorratas müüa. Wana Kalamaja 3—4.

Karske lihtne abielupaar leiab
kojamehekoha
Kirj. jlt. „10/8990".

Tüdrukut

linna ligidale maale tarwis. Kaub. Paldiski mnt. 37—10.

Uksiteenijad, passijad,
keetjad, ettekandjad, lastehoidjad ja muud teenijad. saavad kiiresti häid kohti J. Kühle kontori kaudu Vanaturg 6 (Viru tän. 2).

Tarwis kohe tööoskajat
pagaripoissi
Kopli tän. 30.

Mees,
kes on korralik ja omab 750 kr., saab endale sissetoowa äri pool osa üh. kaastööt. Kirjad jlt. „2/9022".

Lokkijat

tarwis kes teeb hästi tangi- ja elektrilokke. Palk 70 kr. kuus. Kirjad jlt. „7/9027".

Waja wilunud
juuksurit
meeste- ja naisetööle ja kes teeb mõlemat tööd. Kindel koht. Kirj. jlt. „22/9042".

Töötsimised

Tartust jõitnud wilunud
meesjuuksur
kursetunnistusega, wajab kindlat kohta. Teeb ka naisetööd. Waliij. keeli. Kirj. jlt. „21/9001".

Korralik kena wälimusega maapäritoluga
tütarlaps
palub jõõgisaali ettekandjaks wõi kuhugi puhwetisse (mitte tõrtsi). Wõib ka ära õõta. Kohaneb igal alal kiiresti. Kirjad jlt. „12/9032".

Korralik preili
soovib kohta
tööstusse, ettekandjaks wõi puhwetisse. Wõib ka äraõõduks. Kirjad jlt. „18/8998".

Neiu palub mingit
teenistust,
teedab weidi ja on puhas, on ka lastega harjunud. Kirj. jlt. „3/8303".

Keeta oskaja
teenija
soowib kohta. Teat. jlt. „6/8346".

Lp. töösturid!

22-a. karske mittesuitsetaja noormees palub kiiresti mingisugust tööd. Kirj. pal. jlt. „32/8332".

Häid majateenijaid ja passsijaid

on alati saada. Kontor Nottbeck Lai t. 28—2, tel. 480-40, kella 9—2.

Wilunud
pesija
soowib pesukohti. Kirjad jlt. „16/8996".

Aus Hiiu neiu

palub kohta majateenijaks, on ka ennemalt teeninud. Kirj. jlt. „15/8955".

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

27. nov. sisse tulnud kirjad.

1/7821	3	2/7742	6	22/7522	1	23/7523	5
2/7622	6	2/7442	1	23/1863	1	23/7723	2
2/7102	1	2/7721	1	23/2983	2	24/7724	2
3/7503	17	3/7783	5	24/7364	1	24/7084	1
3/2923	1	3/7223	1	24/2984	1	24/2944	2
3/7183	1	3/2883	2	25/7565	25	25/7605	1
4/8104	5	4/7784	6	25/7085	1	25/7685	1
5/3125	1	5/2845	1	25/2945	1	26/7766	1
6/7866	1	6/7546	1	26/7726	1	27/7727	5
6/7066	1	6/7706	1	27/2907	1	27/7567	3
6/2926	1	6/7786	2	27/7767	1	27/177	1
7/7427	1	8/7147	1	28/2948	2	28/7768	3
8/7908	28	8/7788	4	28/7888	1	28/7088	1
8/2968	6	8/6748	1	28/2908	1	29/2909	2
9/7789	5	9/7669	1	29/7329	6	29/7129	1
9/7709	1	9/7349	3	29/7529	1	29/7809	1
9/7780	1	9/7829	1	30/5650	1	30/7530	1
10/7590	2	10/7550	1	30/7570	2	30/7690	3
10/7670	1	10/3210	1	30/2990	1	31/2831	21
10/2890	1	10/2970	3	31/7491	3	31/771	1
10/7830	1	11/2891	1	31/7811	2	31/7771	3
11/7591	1	11/7271	5	31/7451	1	32/2912	9
11/7791	1	12/7792	1	32/7892	2	32/7772	4
12/2972	1	12/7752	10	32/7692	1	32/7092	2
12/7352	2	12/7592	1	32/7132	1	32/7452	1
13/2933	7	13/2973	1	32/7852	2	32/2752	1
13/2853	1	14/7674	2	33/2953	1	33/7573	1
14/7714	3	14/2934	1	33/2913	1	34/7694	3
14/7514	1	14/7874	1	34/7574	5	34/2914	1
15/7715	16	15/7555	6	35/7815	6	35/2995	2
15/2975	2	15/2855	3	35/7535	2	35/2915	1
15/7515	1	15/7795	2	35/7735	4	35/7415	1
15/7675	1	16/2976	3	35/7855	7	35/7255	2
16/7479	1	16/7836	3	36/7736	13	36/2796	2
16/7516	1	16/6316	1	36/7715	1	36/7816	2
17/7597	2	17/7837	6	37/7577	3	37/7057	4
18/2938	8	18/7798	6	37/2997	3	37/7217	1
18/2978	3	18/7715	1	37/761	1	37/6817	1
18/7598	2	18/7718	1	37/7537	1	37/2797	1
19/7519	7	19/2739	1	38/7618	2	38/7458	2
19/6679	1	19/7879	1	38/7898	2	39/2839	4
19/2899	1	20/7560	1	40/7420	11	40/7820	1
20/2980	2	20/7760	1	40/7700	5	40/7340	5
20/7800	1	21/7361	1	40/7860	2	40/7700	2
21/7121	1	21/7721	2	40/3000	1	40/7780	1
21/7321	1	21/2801	1	A. 8814	2	M. 11403	2
21/2981	2	22/7722	8				
22/7602	5	22/2622	3				

Kokku 522 kirja.

Soovin

õmbleja käealuseks väikese tasu eest. Palun teatada slt. „26/9006".

Ühe kuu palk

sellele, kes wõimaldab kestwa töö 30-a. mehele. Nõus kõigega. Teat. jlt. „18/8958".

Pagar

meistritunnistusega soowib kohta. Teat. kirjal. jlt. „24/8964".

Maatütarlaps

palub perenaiseabiks wõi laste juure. Aus, korralik. Kirjad slt. „13/9033".

Lp. õmblejad!

Soovin käealusekohta. Teatada slt. „35/9015".

õmbleja abiline
soowib manuli- wõi kleiditööle. Kirj. jlt. „9/8989".

Lp. tööandjad,
wõimaldage 23-aastasele noormehele mingisugust tööd üksköit mis alal, on kõigega rahul. Kirj. pal. jlt. „14/8954".

Lp. härrad ja daamid!
Wõimaldage ausale töökale prl. koht. Wõin härrade ja daamide riided korras hoida, olen rätsepa ja õmbleja abilisena töötanud. Mõistan ka majapidamist. Kirjad jlt. „33/8973".

Korralik
maaneiu
soowib lapsehoidjaks wõi tubastele töödele, ennem olnud, oskab ka õmmelda. Teatada jlt. „8/8988".

Lp. õmblejad!
Maatütarlaps palub käealusekohta väikese tasu eest, on ennem ka töötanud. Kirjad slt. „1/8941".

Sokikuduja

soowib tööd, on endal masin. Pal. teat. jlt. „37/9017".

Pagar

otsib kohta, on vilunud leiva- ja saiatöös. Härrad peremehed, võimaldage. Pal. teat. kirj. slt. „8/8308".

Aednik

otsib tööd, omab tunnistused, oskab oma tööd, 35-a. praktika. Kirjad slt. „24/8324".

Lp. tööandjad!
Kas tõesti ei leidu 23-a. korralikule karskele noormehele mingit tööd, pal. teat. jlt. „3/8983".

Karske, korralik, 30-a. maapäritoluga tubli töömees
palub tööd
on rahul kõigega, kohaneb kiiresti. Teat. jlt. „19/8959".

Korralik Hiiumaa neiu
otsib tööd
majateenijakohta wõi perenaiseabiks, on rahul kõigega. Teat. kirj. jlt. „34/8974".

Majanduskooli lõpetanud
saareneiu
palub kohta üksiku juure wõi perekonda teenijaks. Pal. kirj. jlt. „11/8991".

Passikohta

soowib aus töökas naine. Kirj. jlt. „10/9030".

16-aastane maatütarlaps

palub mingit teenistust, wõib ka õpilaseks. Kirj. jlt. „19/9039"

Lp. rändkaupmehed,
teiega soowib koostööd autojuht jõidumasinaga. Kirj. jlt. „37/8977".

Lp. tööandjad,
palun, wõimaldage ausale saarenaiseterahwale teenistus linna wõi maale. Palun iiitl. ilmuda Narwa mnt. wõõrastemajja „Moskwa" tuba nr. 7 wõi teat. kirjal. jlt. „33/9013"

Maalt tulnud
neiu palub
majateenijakohta. Omab wäikese wilunuse. Kirjad jlt. „39/9019".

Leiknaine soowib
passikohta
Nõunnele, teeb kõiki majaiöid, kaks wõi kolm korda nädalas. Kirj. jlt. „8/9028".

Wilunud kautsjonitwõimeline
1-b-liigi autojuht
otsib kohta jõiduantole, kaubatõllale wõi kergewoomasinale. Teat. jlt. „40/9020".

ütsik teiseline naine palub
pesutööd
(on selles wilunud) wõi passikohta. Pal. teat. kirjal. jlt. „26/8926".

Majaomanikud!

Vaba korter 7-
majas saab kiire
üürnika kuulutu
kaudu
„Päevaleht"

Korteripakkumised

TALLINNAS

Tuba,
wähese sissetusega, keeduwi
lusega, ära anda, 12 kr.
Narwa mnt. 130—1 (K
orus).

Erasissekäiguga
mööblita tuba
ära anda üksikule naisterah
Malmi tän. 3—23.

Kaasüürilisek
wõib tulla ametiskäija n
rahwas, Kunderi tän. 21
sisseküik hoowist, alumisel
ral.

Suurem mööblita
tuba
ära anda. Endla tän. 49—

Toiduainete-
ja piimatpl. ära anda. T
saab Wäike Karja tän. 1
apteegi juurest lehekioskist.

Kiiresti ära anda
puuviljakaupl
Küüida Raekojaplatsilt
ajalehekioskist.

Paremas rajoonis käi
kohas
pool äriruumi
ära anda puhtaks töös
Teatada mis alale waj
kirj. jlt. „39/8339".

Kaasüürilisek
tulgu kindl. teenistuses (
joodik) meesterahwas. G
joni tän. 19—9.

Simuna alewikus on
üürida lihakaupluse-, m
tööstuse- ja tarwamaja-
ruumid
ühes elukorteriga, 1. jaan
1938. a. Teateid saab
Jürgenthal'ilt Simunas.

Tartu maantee rajoonis
äriruum
ühes elukorteriga ära
Teateid saab turukaubam
nr. 5.

Korter
— kaks tuba ja köök —
anda Raudtee tän. 9—6.

Ametisolevale isikule
majas
möbl. tuba
wanni tarwit. üürile
Wismari 19-b—7.

Ülues majas ära anda
puhas korter
— 2 tuba, kõõk, esik,
korteris. Raudtee tän.
tulla Kuu tänawalt.

Korteriotsimised

Kindlas teenistuses l
abielupaar soowib kohe
korterit
kas tuba, tuba waheseinag
tuba köögiga, wõib ol
2 tuba ja kõõk, soowitaw
3. pol.-jõ. wõi Lasn
Pal. kirj. jlt. „1/8341".

Noor intelligentne pro
wib wäikest
korterit
— tuba, kõõk ja esik wõ
pliidiga, soowitaw 1. po
Kirj. jlt. „29/8969".

üksik pr. soowib
korterit
— 1 tuba ja kõõk wõi
waheseinaga. Teatada jl
8995".

Kohe waewaiajuks
Kr. 20 sellele, kellel on
ära anda
tuba
jüdalinnas wõi selle ümb
mööbliga wõi ilma, so
erasissekäiguga, pal. tea
jlt. „13/8953".

Vajan vähemat köetav
tooruumi
(tisler). Teat. slt. „31/90

Lastela abielupaar ots
korterit
— tuba ja kõõk, alumisel
ral, wõi poolteldriruumi
jlt. „32/8972".

25-a. provintsinoormee
wib paariks nädalaks (3
detj.) wäikest
tuba kostig
Teatada kuni 3. detj. j
8983".

Korteriotsijad

Kuulutuse x
„PÄEVALE
on oovitud
ter Tell
käes.

Kes loeb „Päevalehte" see jõuab kiiremini sihile

Uuendage aegsasti „Päevalehe" tellimisi 1. detsembrist

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk